

Editorial

Emil PROȘCAN

Întoarcerea în noi

Poporul nostru așezat la răscrucea marilor imperii, a avut de-a lungul istoriei sale mile-nare multe perioade grele, mult mai multe decât cele de liniște. Bogățiile și acumulările făcute prin muncă, frumusețea deosebită a locurilor, a anotimpurilor, a femeilor, poate și altceva..., au făcut ca aceste meleaguri să „ispitească”, mereu, hoardele năvălitorilor sau armatele celor ce se visau stăpânii lumii, sau măcar ai Europei. Istoria, cea adevărată, dă în vileag faptul că aceste cotropiri au fost posibile datorită unor scenarii puse cu minuțiozitate la punct, cu mult înainte de petrecerea lor. Se instruiău personaje care urmau să accedă în funcțiile ce le puteau permite înstrăinarea bunurilor pământului nostru, pe care îl trădau, cărându-i bogățiile în Fanarul intereselor personale.

Deci am putea afirma că în mai toate perioadele grele în care am fost jecmăniți, furați, jefuiți, au fost percedate de trădare! Să luăm ca exemplu ce s-a întâmplat după înfăptuirea României, ca stat unitar. Alexandru Ioan Cuza a înfăptuit o reformă agrară, a secularizat averile mănăstirești, și a reformat sistemul fiscal. Consecința: a fost detronat și izgonit din țară de către „monstroasa” coalitie, în „ovațiile mulțimii”. Aceiași mulțime care, atunci când trupul i-a fost adus în țară, pentru a fi înmormântat la Ruginoasa, l-a plâns ca pe un mare erou al neamului (ceea ce și era, cu toate defectele lui știute și neștiute). Au urmat domnia lui Carol I și modernizarea statului român; au fost războaiele balcanice și primul război mondial; românii au plătit un tribut greu de sânge pentru realizarea României Mari și țara devenise, în preajma celei de a doua conflagrații mondiale, un stat European în plină dezvoltare. Vremurile tulburi ale războiului au stopat această evoluție, dar, încetul cu încetul, se părea că ne revenim. S-a construit mult (chiar dacă haotic și la standarde precare), piața muncii a devenit accesibilă tuturor, școala românească a devenit performantă iar sistemul sanitar asigura, de bine de rău, acoperirea serviciilor de sănătate către întreaga populație.

Apoi a venit revoluția... Și odată cu ea industria (mormanul de fier vechi al lui Petre Roman) a fost vândută pe... nimic, agricultura a fost abandonată ca și finalizarea celui mai mare proiect de irigații, asistența medicală în mediul rural s-a prăbușit iar învățământul și-a schimbat

(Continuare n pag. 2)

Dan Puric

ROST

Probabil n-au rămas decât lacrimi. Oare putem râde?

Când te despați din vina ta, încerci o vreme să te lupți cu ireversibilul, îți dai seama că n-are sens, te lamentezi de formă și renunți. Când te despați din vina celuilalt, ai nevoie de o perioadă de timp ca să înțelegi ce s-a întâmplat. Iei povestea de la capăt, pas cu pas și te chinui să pricepi ce n-a fost bine și unde ar fi trebuit ca lucrurile să apuce pe alt drum.

La fel se întâmplă și atunci când te despați de țara ta. Dezamăgit, înșelat, mănios, îndurerat. Nu ți-e ușor s-o lași. Țara și mama nu ți le alegi. Te așezi pe celălalt mal al lumii și cauți răspunsul: ce s-a întâmplat cu țara mea de-am fost nevoit s-o părăsesc.

României i-a dispărut rostul. E o țară fără rost, în orice sens vreți voi. O țară cu oameni fără rost, cu orașe fără rost, cu drumuri fără rost, cu bani, muzică, mașini și țoale fără rost, cu relații și discuții fără rost, cu minciuni și înșelătorii care nu duc nicăieri.

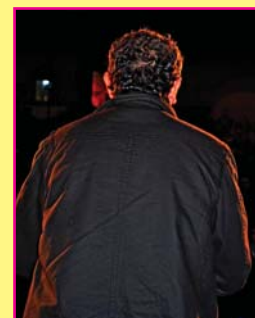
Există trei mari surse de rost pe lumea asta mare: familia, pământul și credința.

Bătrânii... România îi batjocorește cu sadism de 20 de ani. Îi ține în foame și în frig. Sunt umiliți, bruscați de funcționari, uitați de copii, călcați de mașini pe trecerea de pietoni. Sunt scoși la vot, ca vitele, momiți cu un kil de ulei sau de mălai de care, dinadins, au fost privați prin pensii de rahat. Vite slabe, flămânde și bătute, asta au ajuns bătrânii noștri. Câini ținui afară iarna, fără măcar o mână de paie sub ciolane.

Dar, ce e cel mai grav, sunt nefolosiți. O fonotecă vie de experiență și înțelepciune a unei generații care a trăit atâtea grozăvii e ștearsă de pe bandă, ca să tragem manele peste. Fără bătrâni nu exista familie. Fără bătrâni nu există viitor.

Pământul... Care pământ? Cine mai e legat de pământ în țara aia? Cine-l mai are și cine mai poate rodi ceva din el? Majestatea Sa Regele Thailandei susține un program care se intitulează „Sufficiency Economy”, prin care oamenii sunt încurajați să crească pe lângă case tot ce le trebuie: un fruct, o legumă, o găină, un purcel. Foarte inteligent. Dacă se întâmplă vreo criza globală de alimente, thailandezii vor supraviețui fără ajutoare de la țările „prietene”.

La noi chestia asta se numește *agricultura de subzistență* și lui tanti Europa nu-i place. Tanti Europa vrea ca țărani să-și cumpere roșiile și șoricul de la supermarketuri franțuzești și germane, că d-aia avem UE. Cântatul cocoșilor dimineața, lătratul vesel al lui Grivei, grohăitul lui Ghiță până de Ignat, corcodușele furate de la vecini și iazul cu sălcii și broaște sunt imagini pe care castrații de la Bruxelles nu le-au trăit, nu le pot înțelege și, prin urmare, le ca-

lifică drept niște arhaisme barbare. Să dispară!

Din bețivii, leneșii și nebunii satului se trag ăștia care ne conduc acum. Neam de neamul lor n-a avut pământ, că nu erau în stare să-l muncească. Nu știu ce înseamnă pământul, câtă liniște și câtă putere îți dă, ce povești îți spune și cât sens aduce fiecărei dimineți și fiecărei seri. I-au urât întotdeauna pe cei care se trezeau la 5 dimineața și plecau la câmp cu ciorba în suferță. Pe toți gângavii și pe toți puturoșii ăștia i-au făcut comuniștii primari, secretari de partid, șefi de pușcării sau de cămine culturale. Pe toți ăștia, care au neamul îngropat la marginea cimitirului, de milă, de silă, creștinește.

Credința... O mai poartă doar bătrânii și țărani, câți mai sunt, cât mai sunt. Un strai vechi, cusut cu fir de aur, un strai vechi, greu de îmbracat, greu de dat jos, care trebuie împăturit într-un fel anume și pus la loc în lada de zestre împreună cu busuioc, smirnă și flori de câmp. Pus bine, că poate îl va mai purta cineva.

Când or să moară oamenii ăștia, o să-l ia cu ei la cer pe Dumnezeu.

Avem, în schimb, o variantă modernă de credință, cu fermoar și arici, prin care ți se văd și țâțele și portofelul burdușit. Se poartă la nunți, botezuri și înmormântări, la alegeri, la inundații, la sfințiri de sedii și aghesmuiri de mașini luxoase, la pomenirea eroilor Revoluției. Se accessorizează cu cruci făcute în grabă și cu un „Tatăl nostru” spus pe jumătate, că trebuie să răspunzi la mobil. Scuze, domnu părinte, e urgent.

Fugim de ceva ca să ajungem nicăieri. Ne vindem pământul să facă ăștia depozite și vile de neam prost pe el. Ne sunăm bunicii doar de ziua lor, dacă au mai prins-o. Bisericele se înmulțesc, credincioșii se împuținează, sfinții de pe pereți se gândesc serios să aplice pentru viza de Canada.

Fetele noastre se prostituează până găsesc un italian bătrân și cu bani, cu care se mărită. Băieții noștri fură bancomate, joacă la pokere și beau de sting pentru că știu de la televizor că fetele noastre vor bani, altfel se prostituează până găsesc un italian bătrân cu care se mărită. Părinții noștri pleacă să culeagă căpșuni și să-i spele la cur pe vestici. Iar noi facem infarct și cancer pentru multinaționalele lor, conduse de securiștii noștri.

Sună-ți bunicii, pune o sămânță într-un ghiveci și aprinde o lumânare pentru vii și pentru morți.

O carte sub zodia perenității

(VICTORIA MILESCU: Sub steaua câinelui, Editura Tracus Arte, București, 2012)

Aproape fără de voie, ori de câte ori transcriu – printre multiplele ei cărți – numele delicatei poete **Victoria Milescu** (V.M.), nu mă pot abține să nu desfac din clasicitate și din strania ei singurătate, dubletul inițiativ V.M. al Veronicăi Micle, dar mai cu seamă stanța sigiliului de aur greu al spătarului Milescu – exploratorul intercontinental. Fiind vorba de simbol, poezia Victoriei Milescu pare a crește ca iedera, cu o marcantă originalitate, pe arbori seculari.

Asemenea asocieri nu le poți ocoli în viscolul sugestiv al poeziei sale de astăzi, biciuită parcă de anume flăcări inspirate într-un manej prelung al fortificării lirice.

Poeta s-a desprins independent și definitiv dintr-un pluton congener, continuându-și cursa într-o tonalitate unică.

Sub steaua câinelui este un volum excelent, dar și perfect prefațat de plurivalentul **Horia Gârbea** – și subtil esențializat într-o scurtă postfață de **Gabriel Dimisianu**. Pentru mine, **Sub steaua câinelui** este o subtilă concentrare a înțelesurilor active și dureros învolburate din sfera neodihnită a existenței: „*când plouă cu sudoare de zeu/ cresc și descresc/ cu gust de cireșă amară*”.

E o carte de robustă metafizică, circumscriind spațiul citadin explorat în toată adâncimea lui, cu: „*stelele șampanizate ale unor lacrimi de la mezanin la subsol*”. Adică din celestitatea palpabilă, strălucitoare, până în terestrul intermediar.

În paginile volumului găsești risipite și înrudite mici capodopere – ca dimensiune – abandonate cu nepăsare. Poeta traversează un univers mecanizat și dur – ea însăși fiind posesoarea unei purități provocatoare, dostoevskiene. Penetreză agresivitatea, absurdul, grotescul, teroarea de sine și masivul unei identități claustrate. În terifișia unei astfel de trăiri, poezia pare „*un mort divin purtat pe brațe de la un banchet la altul*”. Terestritatea e un câmp minat prin care „*porumbeii*

ciugulesc oasele înfipite bine în adânc”.

Un ecou reciclat, bacovian, răzbate în lirica doamnei Victoria Milescu, „*ca vântul cu un braț de aripi proaspăt smulse și unse cu ceară*”, care i se aruncă pe fereastră, provocând-o să evadeze precum „*clinchetul unui bănuț căzând în gura știrbă a zilei*”. Perforând acest univers monstruos, poeta practică, totuși, ritualic, cascatoria ermetică, sintagmatică, până în străfundul unei metafore unice, ori al unui aforism izbitor.

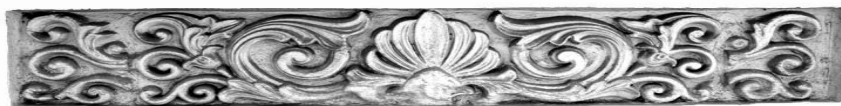
Ea nu se ascunde niciodată, lașă, pe după parapetul morții – ci iese în față cu o nespasă forță, cu alchimii de cuvinte puternice, deschise – deseori – în formule memorabile. Pe scara liftului etern, mărunta ființă a Victoriei Milescu și-a apăsă cu secretă înălțare degetul pentru etajul cel mai de sus (vezi poezia „*Când ești mic*”, pag. 34, pe care o citează admirativ și Horia Gârbea în prefața sa).

În clasificările scolastice și uscate ale criticii literare de astăzi, numele ei nu poate fi ocolit de pe claviatura poeziei înalte. Victoria Milescu e autoarea unei lirici fără infirmități și timidități inhibitoare.

Desfăcută, în discrete acolade beethoveniene, de o anume cadență muzicală, furtuna versurilor poetei lasă în urmă crengi sfărâmate, pe care le reculegi la următoarea lectură. Fiindcă, „*sub steaua câinelui*” nici nu se plânge și nici nu se râde. Retrasă și însingurată sub cerul ei zodiacal, Victoria Milescu se „ascunde” în propria ei poezie de o putere vulcanică, nestinsă. Lirica ei va lăsa nu dăre și nici poteci aproximative, ci va prelungi cărări durabile deja receptate în critica actuală. Acest aparent encomiastic cuvânt de (re)întâmpinare mi-l asum în toată gama sa plurală.

O asemenea carte ar trebui reeditată într-o ediție și un tiraj de lux – fiindcă merita și merită.

Tumultul, convulsia, exactitatea cuvintelor ei dau mărire peste cap, dezvelind stânci desculțe și sculptate pentru totdeauna.

(Urmare din pag.1)

Întoarcerea în noi

profesorii cu suplinitori sau absolvenți ai „fabricilor” de diplome.

Cum putem caracteriza, așadar, sistemul politic, care a reușit să distrugă și să înstrăineze avuția națională, acumulând – pe deasupra – și datorii ce vor trebui plătite de câteva generații. Tot ce s-a întâmplat după 1990 a fost copie la indigo cu perioadele din istorie când am fost furați și trădați, diferența constând în strategie! Nu a mai fost nevoie de războaie de ciotpire! Nu a mai fost nevoie de „perdea” pentru a ne integra în „satul mondial”, căruia i-am devenit cătunul sărac. Am renunțat la ideea de a produce, (importurile fiind mult mai „profitabile” pentru oportuniștii din politică și economie) fără să ne uităm la nebunia planetară care ne așteaptă (încălzirea climei, o mare criză alimentară, un haos economic fără precedent, terorism și instabilitate) Și totuși... putem să ne revenim?!

Poate că da, cu o strategie economică predictibilă, pe termen mediu și lung, cu investiții inteligente și cât mai puține împrumuturi, cu respectarea valorilor și reluarea îndemnului „Prin noi înșine!”, fără ca asta să însemne o „evadare” din Europa, pentru că izolarea ne poate fi fatală.

Dezgustat de ceea ce se întâmpla în jurul lui, în 1916 **Octavian Goga** spunea: „*Țară de secături, țară minoră, căzută rușinos la examenul de capacitate în fața Europei...*

Aici ne-au adus politicienii ordinari, hoții improvizați astăzi în moraliști, miniștri

care s-au vândut o viață întreagă, deputații contrabandiști...

Nu ne prăbușim nici de numărul dușmanilor; nici de armamentul lui, boala o avem în suflet, e o epidemie înfricoșată de meninșă morală.”

*

Întâlnesc zilnic oameni, fel de fel de oameni în diferite locuri, în diferite ipostaze ale anotimurilor și ale stării mele sufletești. Trăiesc alături de milioane și milioane de oameni Le privesc în fotograma statică trecerea și încerc să mă raportez la realitatea împietrită și totuși mișcătoare a privirilor ce vin din toate părțile pământului. Privirea cerului e cea care dă certitudinea încrederii și speranței.

Le privesc zilnic ordonata trecere și încerc, fără să reușesc, să aflu legăturile mele cu ei, cu gândurile și trebuințele lor netulburate, cu graba pașilor amestecați cu așteptările lor. O mare de întrebări fără răspuns se zvârcolește în mine. Privesc mulțimea de oameni trecând cu figuri încarcerate în disperare și necunoaștere! Sunt contemporanii mei, ne-a fost dat să trăim laolaltă, să împărțim același aer, aceleași zile cu soare, ploii sau vânt! Încerc să găsesc conexiuni care să ne uniformizeze povârnișul așteptărilor. Le privesc mâinile, ochii, părul, hainele.... Oare ce-a mai rămas adevărat, în neprihana crampoanelor colorate? În dorința de a desluși adevăruri alerg cu gândul la satele românești și întreb văzduhul comun: „*Ce mai faci Ioane?*” De atâția ani te întreb asta și-ți ții peste munții descarnați, în același fel tăcerea apocaliptică.

În mersul meu prin viață am cunoscut o mare de oameni care s-au supus blând și ne-

șovăitor regulilor de val înspumat ale vieții dintre naștere și moarte.

Amintirea copilăriei celor mai mulți a fost răstăgănită într-o sfințenie și dorință de înviere în cărările mute ale pașilor nedesculți. Cohortă de pași târșăitori, blajină supușeniei se împietrește în clarul de lună al unei nopți ce-și caută băjbăind în vinovată complicitate cu tăcerea, dimineața! Bătrânii își ascund în poalele roase ale deșertăciunii, tristețea! Nimeni nu plânge! Plânsul este pentru împlinirea și mângâierea suferinței!

Acum nu mai există suferință! Lacrimile s-au împietrit în fețele înrăurite de sfințenie ale celor ce împrăștiează așteptarea dimineților. Dincolo de suferință există doar resemnare! Dar și liniștea și motivația existenței Cerului!

Este noapte! Uriașa noapte care își exersează înțelepciunea milei în fărădelegile întunericului! Visele s-au ridicat de mult în cer!

Este liniște! Zbuciumul s-a transformat în liniște!

Copiii se plimbă prin lumile din care au venit, improvizând zâmbetul și nevinovăția! Puterea întunericului amăgitor!

Noaptea este pentru vise! Întoarcerea în dinaintea nașterii! Cărăm realitatea pământului în dinaintea nașterii și ne întoarcem oboșiți de albastru! Deschidem ochii și bunătatea noastră ne obligă să înțelegem, să acceptăm și să mergem mai departe.

Deschidem ferestre, deschidem uși, deschidem porți și totdeauna există o întoarcere!

Apărută la editura Editura EIKON, Cluj-Napoca/2012, cartea doamnei **Magda Ursache** reprezintă o investigație lucidă pe „faliile” literaturii române de ieri și de azi. Poate tocmai de aceea volumul debutează cu un „model”, un scriitor care și-a dus crucea până la capătul suferinței, fără să facă concesii micilor mai mari ai puterii de moment:

„S-a spus de prea multe ori că intelectualul român este crud, profitor, lacom de onoruri, că n-are clasă, că elita țării a fost trimisă în pușcării de însăși elită. Dar cei cărora nu le e rușine că sînt scriitori români nu la sperjur se gîndesc, ci la martiriu. (...) Cred că biografia exemplară a doctorului Voiculescu trebuie pusă sub ochii fiecărui școlar. Ca plantă de leac. Măcar în octombrie.” (**Cămașa lui Voiculescu**).

În economia cărții un loc important îl ocupă alte conștiințe scriitoricești, care n-au făcut pactul cu diavolul, plătind la fel de dramatic atitudinea lor (chiar dacă scăpasem de comunism ...nu și de comuniști!).

Autoarea își justifică atitudinea tranșantă, scriind, de exemplu, într-un comentariu despre **Ioana Pârvulescu** (**Autori care ne seamănă**): „Despre autoarea acestei revelatoare cărți, mărturisirile sunt elocvente: **Nedumeririle** privind lumea secolului care are deja 10 ani dețin la Ioana Pârvulescu primul loc. Vin apoi **indignările, speranțele, meditațiile**, după propria-i enumerare. **Indignarea se află la mine pe primul loc**” Și în continuare: „Cum merg lucrurile, semne rele sînd destule: scriitori importanți au ajuns un fel de cîini comunitari, marcați de putere la ureche cu un număr. Curînd, o să aflați și ce pierdeți când vă pierdeți identitatea. Cît despre oportuniști, o, ei n-au vîrstă: sînt identici și ca șai-zeciști, și ca optzeciști, și ca douămiiști.”

Biografiile exemplare, de care aveam atîta nevoi, dacă nu ar fi fost îngrămădite în debara, încep cu cea a omului „care a avut un motor și nu i-a folosit la nimic” – **Mihai Ursache**: „Gîndul că Mihai Ursache a plecat în moarte, la 63 de ani, închinîndu-și destinul omenesc nu-i ușor de dus. (...) Mistificările televiziunii (care ne-a smuls și cărțile din mîni), ticăloșia relațiilor, stigmatizarea adversarilor de idei, acuzați că «perturbă», biografiile spălate cu bani, tehnica re-instalării ca oameni de stat a vechilor activiști, dirijismul moștenit și valorificat întru aceleași scopuri și foloase, realeșii, schimbările din rău în mai rău, ajutîndu-i pe impostori... fac parte din grapa tranziției. Cel mai greu cred că a suportat știrea că la mormîntul lui Ceaușescu se aprind – pios – sute de lumînări, efect al

Viețile cărțarilor contemporani după Magda Ursache

Note de lectură

Lucian MĂNĂILESCU

turtei amare plămădite de «tehnocrați» și de mia de «specialiști»”. (**Cristal de cuvinte**)

„Ursache s-a întors din SUA în țara lui inconfortabilă, precizând că exilul politic nu-și mai are rost după Căderea Tablourilor. «Trebuie să renaștem realmente», declara imediat după acel decembrie. O renaștere care n-a mai venit. Magistrul n-a ratat nici bătaia minerilor, nici acuza «vîndut», dinspre neopoliticienii caricați după foștii activiști PCR.

În ultima vreme arăta ca un «zeu obosit», sintagma lui Mircea Elide. Epuizat, pustiit. Scîrbit de mal-formații politice, de acomodați, de huntingtoni obsedați de trasarea altor granițe, de monștrii preocupați nu de neam, ci de neamuri. De **răul de România**. Nu mai avea nici o Dunăre de trecut, iar din mahalauda celestă Țicău fusese expulzat. Dictatura – știm – poate ucide și a ucis, dar democrația? Ar fi murit la 63 de ani dacă nu se mai întorcea? (**Cetățean al raiului**)

Urmează răzvrătitul **Cezar Ivănescu** căruia: „I-a fost dată o Golgotă pe care a urcat-o singur... Nepeceristul Cezar Ivănescu, «anticomunist pe față» a fost dat afară de la Luceafărul. Minerii, chemați la București să planteze nu-mă-uita în Piața Universității, l-au bătut, să-i facă praf creierii. (...) N-a suportat să-i fie terfelită demnitatea. Cu ce cost psihic nu mă întrebați. A și spus-o : **«nu există păcat mai mare în univers decît să batjocorești sufletul unui om»** Vă sună prea patetic? (...) Războiul scriitorului român contra scriitorului român a înscris cea mai rușinoasă filă din istoria lui. Și cred că fila asta e trecută în «catastihu lui Dumnezeu» la numele Mircea Dinescu.” (**Seismograma**)

Elocvent este și **cazul Goma** – luptând (aproape) singur cu un întreg aparat represiv, își subsumează viața și opera unei conștiințe revoltate, știind că: „Istoria fără o memorie corectă poate fi o catastrofă.”

„N-om fi avut un Havel – scrie, pe bună dreptate Magda Ursache – dar avem un Goma, unul singur, numai că n-am știut ce să facem cu temeritatea lui, cu jertfa lui.

Goma a rămas în disgrația președinților postdecembriști, tot din cauza rolului asumat de memorie-conștiință: «Viața mea este memorie». Monica Lovinescu și Virgil Ierunca au fost decorați postum de președintele Băsescu. După Vladimir Tismăneanu, Traian Băsescu a cerut iertare de cel puțin două ori în numele statului român victimelor terorii comuniste. Lui Goma i-a cerut? E ca la noi în Jormania. Trăim nu «un moment al adevărului» sau mai multe, ci Balul mascat (titlu al fostului și actualului politolog), unde absolenții de școli superioare de Partid s-au deghizat în formatori de opinie, ne formulează «canonul libertății». Or, Goma nu-i în canon. Cartha lui nu se învață la școală.” (**După 33 de ani sau „Ce ești – ce-ai fost... ce-o să fii”**).

A fost lupta lui Goma una zadarnică? Da, din moment ce „dinozaurii din ideologic” au reușit să bântuie prin jungla din noi, până am devenit uituci și speriați! Nu, pentru că există, dincolo de realitățile efemere, marea recuperare a istoriei.

Este și cazul lui **Nicolae Breban**, justificând, și acesta, aserțiunile doamnei Magda Ursache:

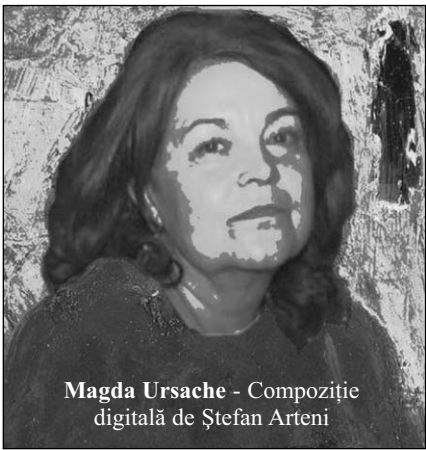
„Trec în silă peste bătăile vechi de cînd lumea ne-lume între ocupanții de funcții și outsiders, ca să ajung la cea mai reprobabilă, după mine, sursă de vrajbă: vîrsta, ceea ce mă duce la spusa lui Gustav Mahler: **«Parcă omul trebuie neapărat să moară ca să fie lăsat să trăiască»** Lupta firească, normală între generații a căpătat forme patologice, lupii tineri negînd înverșunat tot ce s-a scris până la ei: literatura obosiților și defazaților. Se practică discriminarea de vîrstă, atacurile răzbite la generația precedentă. Cei trăitori în comunism fiind, la hurtă, taxați drept tinichele și lichele, cu convingerile lor învechite, cu idealurile lor expirate, cu valorile lor vetuste. Știutorul de carte, omul cultivat e ironizat ca desuet, demodat, șenilă” (**Scene din democratură**)

„Istoria României a ajuns, în liceu, dexteritate, ca lucrul manual. Noi trebuie să ne cultivăm pacea sufletească într-o Românie desmemoriada și să ne ocupăm de îngerologie, întorcînd spre călăi și celălalt obraz, deși vinovățiile lor sunt imprescriptibile. Resentimentul pare inuman. Dement chiar. Ura, la fel. Întunecă suflet și minte. În formula eseistului Breban, «farsa socială ca formă a tragicului»”; „Compromisurile (marile) și adaptările (micile) la **ancien régime** sînt puse în aceeași oală. «Toți am fost vinovați», se tot aude dinspre beneficiarii regimului roșu, dinspre cei cărora le convine să pună problema în termeni colectivi. «Vinovați mai mult sau mai puțin». Ei, aici e aici! Mai mult sau mai puțin. Unul a fost în postura de a decide, altul – de a se conforma deciziei (...) **«Avem, spunea Octavian Paler, nefericita capacitate de a pune un grătar cu mici pe orice Golgotă.»**” (**Exerciții de conștiință**)

Inversarea valorilor, confuzia întreținută despre vinovăția colectivă, prin semnul egal pus între călăi și victime, oportunismul orgolios și „bisericuțele” travestite în catedrale ale „mântuirii” neamului (devenim tot mai mult un neam de... mîntuială!) sunt semnificative și în ceea ce îl privește pe **Luca Pițu**: „La noi, în târgul leșilor, dulcele, ierarhiile oficializate anșărț se păstrează: par definitiv construite, dacă pe lista celor indemnizați pentru merit se află Liviu Leonte, atît de abil propagandist pro Ceau, ca și acel stalinist mignon Al. Andriescu. Ce dacă revoluția sau ce-o fi fost l-a dat jos din funcția de decan și Luca Pițu a revenit la catedră din domiciliu forțat? Conferențiar a ieșit la pensie (Își spunea sieși «doctor inocent» în timp ce «sursele» din dosarul său de urmărire sînt profesori de mult.) Asta arată cum se învîrte roata succesului social pentru unii, neapărat în detrimentul altora. În ograda URSS nu-i altfel: membri cu carnet, a opinat Ana Blandiana, puteau primi cu toții o indemnizație egală și nu în funcție de pensie, mare în cazul răsfățaților de socialism, foști apartinici, mică în cazul celor marginalizați.” (**Dexul și indexul**).

În ultimă instanță ne putem întreba, împreună cu autoarea: „Un om sănătos la cap s-ar întreba de ce mai scriem când avem varii necazuri legate de tipărirea cărților noastre, în tiraje silențioase și prost difuzate, când dăm din belea în belea. Notorietate – nu; bani

(Continuare în pag. 4)

Magda Ursache - Compoziție digitală de Ștefan Arteni

(Urmare din pag.3)

– nu; aplauze – nu. Indemnizații de merit – știe **Dung** (Dumitru Ungureanu, n.n.) – nu primesc decât 100 de scriitori (mulți dintre ei adânc minori, ca iasioții mei), iar premiile par, deseori, un remake, după **Noaptea erorilor**. Și cum să nu te cuprindă obsesia (dubioasă) a zădărniceii, să nu-ți spui că totul e pierdut și nimic de îndreptat dacă laude (c)orale obțin cei care re-desenează paradigma, oferind simulacre de literatură (...) Și-i reconfortant să-ți repeți ce scrie apăsător **Dung**: «**Cartea este o marfă. Literatură, nu!** »”.

(În alambicothecă)

Din nefericire balcanismul nostru funciar este și a fost, în timp, un labirint de oglizi ce (de)formează caricatural lupta scriitorului cu *Minotaurul*: „Pare că-n literatura română nimeni nu rezonază cu nimeni. Poate cel mai nedrept cu *Bacovia* a fost *Bogza* (sub pseudonimul *Andre Far*, în revista **unu**), considerându-l «închistat» și «monoton»: «Îl primim cu multă simpatie, dar ca pe un școlar întârziat». *Pandrea* a avut grijă să noteze, în **Memoriile mandarinului valah**, că «*Emil Cioran*, ca student, nu se spăla nicio dată. Era un *Oblomov* anti-aer, anti-geam, anti-apă». Iar *Mircea Zăciu* scrie: «*Lui Liiceanu i-a făcut rost de casă Gogu Rădulescu*» E știut că *Regman i-a tăiat lui Buzura bucățele Fetele tăcerii*. *Buzura* nu l-a iertat: și-a numit *Regman* un personaj sinistru și l-a făcut să se îmbolnăvească de cancer.” (**Certoteca**)

Vom încheia cu un fragment din destăinuirile autoarei, încredințate lui **Mircea Dinutz**, în cadrul unui interviu: „După ce m-au eliminat din presă pentru o greșală de tipar necorectată de corectoarea revistei (da, în socialism a fost posibil ca o nenorocită de greșală de tipar să-mi tragă în jos destinul), *P.U* (Petre Ursache - n.n.) n-a mai putut publica nici el în **Cronica** (...) Aproape că mă surpasem după ce am fost eliminată din Universitate și din Institutul „Al. Philippide” de **trei ori în doi ani, după titularizarea cu cea mai mare notă**. Norma de un an în cercetare am predat-o în 3 luni, ca să nu fiu acuzată de „delăsare în muncă”, cum urla agramatul director al Institutului, *Alexandru Teodorescu*. Nu mi-a folosit la nimic, ca omului din *Tecuci* motorul.

Eram la Mănăstirea Neamț și încercam să închei **Astă-vară n-a fost vară...** La un moment dat, mi s-a părut crudă liniștea mănăstirii, crudă culoarea ierbii (atinsă de bruma dimineții de septembrie), crud cântecul unei păsări, crud să respir. Am fost la un pas de sinucidere. Am fost la un milimetru de sinucidere și și atunci, și-n alte dăți. Dezastrul psihic l-am pus pe seama personajelor mele. Cathartic.”

Cartea Doamnei Magda Ursache (354 de pagini) abordează mult mai multe aspecte decât cele surprinse în aceste „note de lectură” (pocirea limbii române, condiția intelectualului, distrugerea rețelelor de difuzare a cărții, neprofesionalismul unor edituri etc. și reprezintă, în mod cert, un dar spiritual pentru orice cititor, dar și, credem noi, un motiv de implicare (la fel de autentică) pentru critica și istoria literară actuală.

Simona PORĂICU

Viața-i amuzantă, idioților !

Am impresia că râd de ignoranța mea. Până la urmă, chiar așa e. Acum mă și obsedează un fel de semn, cu trei triunghiuri, pe care l-am visat. (Cine știe ce mesaj extraterestru o fi?) Ha! Ha! Ha!

Viața-i amuzantă, idioților! Eu nu înțeleg cum puteți trăi atât de pragmatic. Dacă nu râzi azi, când o să mai râzi? Măine? Măine poate mori! N-am fost trimiși pe Pământ să ne reproducem, ci să râdem. Ce-i amuzant? Totul! Un câine constipat, o freză turtită, două pisici care se gherează reciproc, o gaură în parchet (te întrebi uneori ce va ieși pe-acolo... mațe!), tapetul ros de nu-știi-ce insecte microscopice.

Eh, da! Unii și-au dat seama de amuzamentul vieții, alții... mai încearcă. Un cântec zice ceva de genul: „dacă nu reușești, scutură-te de praf și încearcă din nou!”. Eu zic: „dacă nu reușești, scutură-te de lume și încearcă acum!” (că oricum înainte n-a fost o încercare, a fost o glumă prea sobră; „sobru” are grad de comparație?).

Așa. De „lume” trebuie să scapi pentru a fi fericit. Închipuie-ți ce viață am duce toți dacă nimeni nu s-ar preocupa de bani, imagine, probleme. Chestiile umane ne copleșesc! Cred că până și Dumnezeu a făcut o criză de râs când a văzut ce a creat și probabil a adăugat: „Bă, da’ seamănă cu mine! Ce tare!”. Cam ceva de genul că ne apucăm noi să ne clonăm. Așa ca să nu rămânem numai în poze. Să mergă imaginea (sau poza, cum vreți), „live” mai departe.

Faceți așa mare caz când sunteți bolnavi, de parcă ce-ar fi! Eu fac caz când simt că nu mai pot să râd. Asta chiar e trist. Boala e fizică, se vindecă sau nu. Sau mori. (Cele trei variante ale bolii: da, nu, moarte) Dar de râs, râd cu mintea, spiritul mai mult. Vei zice că fizic. Ce, n-ai văzut pe cineva care râde în gândul lui? Vezi acum. Nu-i prea diferit, doar că nu fac zgomot. Dacă te gândești că ești serios (chiar cu tendințe spre pesimism), chiar așa devii. Glumele bune nu mai funcționează în cazul tău. Ai nevoie de terapie cu șocuri de detașare de viața reală. Stai liniștit că nu mori! Vrem să ne zâmbesti nouă, nu la Sfântu’ Petru!

Nu prea mai pățesc chestii jenabile (jenant+penibil) de mult timp. Mi-e dor să calc într-un rahat de câine și să umblu cu el mult timp, toți să-și dea seama de asta, numai eu să mă prefac că habar n-am. Nu știu de ce, dar am impresia că primul cuvânt pe care îl zicem după naștere (nu imediat după naștere) este „ha”, care tradus de niște părinți analfabeți de limbi bebelușiene devine un plin de însemnătate „mama” sau „tata”.

Sunt lupte de orgolii pe cuvintele astea două. De parcă ele contează! Poate că da, poate că nu! În original e **HA!** Ai început să zâmbesti? Hai că poți mai mult! Lumea pune prea mult preț pe seriozitate,

când ei nu știu că de fapt trebuie să prețuiască opusul. S-ar putea să și omoare realitatea infectă nedisturbată de razele albe ale zâmbetului. Din seriozitate te adâncești în pragmatism, organizare, perfecțiune. Of! Și eu mă chinui aici să te conving că perfecțiunea și răspunsurile pe care le cauți sunt în optimismul exagerat. Pesemne *Gioconda* avea elementele de bază, dar mai avea de învățat. Ghinionul ei că a rămas înțepenită așa! Ha! Ha! Ha!

De ce zâmbesti când ți se face poză? (De ce?) Ca să nu semeni cu o varză murată! Sau după caz, se pot lua și alte legume... chiar animale. Acum probabil te întrebi de ce am venit eu aici, la tine în mână (sau pe masă, pat, iarbă, în format text, dactilografiată). Păi, sinceră să fiu, să te bine-dispun. Dacă nu privești viața ca o glumă, înseamnă că nu mi-am atins obiectivul. Dar mai e mult până acolo. Acum îmi cer scuze, dar trebuie să dorm pentru că am rămas în pană (de parcă poți să rămâi și în puf!) de inspirație. (idei). Mai vorbim.

Patru colțuri de aracet. Aici a fost un afiș. Pe vremea când nu era rupt, scria ceva important pe el. Rahat întărit. Nu te atinge de rahat că devii și tu unul! Fă-ți un pat din frunzele de toamnă și culcă-te. (vezi, ziceai că nu ți-e somn, dar ai început deja să caști...). Nani, nani, dinozauru’ mami... Închide cei zece ochișori și dormi, briza de toamnă te mângâie ușor, îți iese pe ureche, pe nas, pe gură. Dar toamna-i cam împutită, nu vi se pare? Miroase a putred. Miroase a pește (*something smells fishy...*).

Tocmai ți-ai dat unghiile cu oă roșie, dar nu se vor usca decât atunci când cade varul de pe pereții proaspăt văruiți. Cred că încep să mă împac cu mine. Știu că sunt frumoasă cu trei ore de somn pe noapte. Dar să lăsăm asta. Merită să ne complicăm? Oare? Un anunț de la matrimoniale: tânăr, douăzecișitrei de ani, statură athletică, casă, mașină, etc... Traducere: mic, gras, chel, cu burtă (*of course*), stau în chirie (tot casa e și aia, doar că nu-i a mea), am și datorii, mașină – Trabant, Lada, sau dacă e norocos, Dacia.

Nu suntem *Homo Sapiens*, ci *Homo Ludens*. Ție nu-ți place să te joci?... Da. Te joci, dar nu îți dai seama că te joci. Logic ar fi să ne jucăm cu jucării. Definiție: ce înseamnă a te juca? A te juca = a te jucări. Ursuleț, păpușă, mașinuță, tractor (?), trenuleț, iepuraș, șopârlă (?), pistol (?) - eu mă joc cu cuvinte și cărți.

A picat din cer o găină la mine pe casă. Am încercat să o prind, n-am reușit. A prins-o mama și a tăiat-o. Când mâncam din pieptul fript al găinii, parcă mâncam din găina vie. Mi-a și rămas între dinți. Cocos. Mac. Nucă. Alune. Popcorn. Revenim după publicitate...

POETUL LUNII AUGUST

Alter-ego cu flori galbene

Vicenția Vara

Jocuri: ființe călătoare

Se topește în arșița amiezii
îndoiala amăruie a întrebării:
ce știi tu, ființă călătoare, despre
sufletul înmiresmat al florii când
îl amenință tăișul secundelor oarbe?
Inima înflorită a lumii acesteia
sperie moartea, - răspund,
și lucrurile, arborii, casele, vietățile
mă îngână și învață să-mi vorbească
abia murmurând, murmurând...

Privire de înger

La marginea pădurii
dinspre miazăzi,
apăruse îngerul și te privea –
un copil de argint,
fără bucurie, fără somn,
fără tristețe,
te privea –
peste ierburi zvântate de rouă,
curgea
privire de înger.

Ritual de vânătoare II

În întuneric, o aud cum vine,
în întuneric, oarbă,
la fiecare pas
lăsând călcâie de argint,
durere subțire de floare,
ea împrumută chipul meu,
nepăsătoare.
O simt cum se apropie de mine –
cu dorință și spaimă
îi aștept îmbrățișarea
a-toate-tămăduitoare,
ca o mireasmă de iarbă înaltă
rătăcită în vis
și năucitoare.

Clopoțelul lui Dumnezeu

Se apropie noaptea cea mai lungă
punând pași de felină
sub o mie de văluri
și-mi numără oasele
și-mi numără zilele
pe când lumina tâmpelor mele
orbește lumea.

Se apropie îngerul de zestre
cu o mie de aripi gălbui
plutind printre stele
și-mi numără nopțile
și-mi numără visele –
coastele dimineții tăioase se înfig
în carnea întunericului
albită de lună.

Pe nesimțite
se apropie cucuveaua numită
clopoțelul lui Dumnezeu
și-mi ciugulește fără grabă
sufletul înfrigorat căzut
în prăpasta nopții.
Îngerul tace, eu abia mai murmur:
Amin, amin...

Iarbă nemuritoare

Tu, care în răstimpuri plângi
cu larimi de piatră,
stăpânul meu,
te aud cum izbești cu amurgul
arterele de fier ale cosmosului.
Frica îmbrăcată în păsări
poartă o mie de ochi ascuțiți
gata să înjunghie
bolta cerească presărată
cu mici monede învechite
de aramă

Vin ploile lungi...
Lângă oscioarele veșniciei,
însămânțez cuvinte răsădite o viață pentru
iubirea luminoasă din ultimele
silabe așezate în juru-mi
în loc de iarbă nemuritoare.

Oho, tu care plângi în zori
cu lacrimi de țărână,
stăpânul meu
eu încă te aud cum te îndepărtezi
călcând pe mici monede învechite
de aramă
și peste gândurile mele împrăstiate
în iarba amătuie și nemuritoare.

Beți vinul acesta

Miroase a dulce carne de om,
strigă smeul scuturându-și solzii lui groși
la trei poștii depărtare de casă,
miroase a dulce carne de om,
urlă foamea zmeului pofticioasă.

Dar eu vă spun vouă, prieteni dragi –
nu mâncați mărunțelul toamnei fiindcă el
miroase a dulce carne de om mai ales
când pielea-i verde a sorbit cu lăcomie
căldura mâinii albe care l-a cules.

Dar eu vă spun vouă, prieteni dragi –
nu beți apa aceasta rece și clară,
miroase a dulce carne de om fiindcă
într-o târzie și vicleană primăvară
râul va fi îmbrățișat cu veșnicie
fragede trupuri de copii.

Dar eu vă spun vouă, prieteni dragi –
mai bine beți vinul acesta care

e sângele meu înspumat,
beți vinul acesta ce inunda viața
rostogolită între noi,
grăbiți-vă, trageți mai iute sortii și
beți vinul sângelui fierbinte când
se limpezește în marginea nopții.

Dar eu vă spun vouă, prieteni dragi –
dacă schimbați în pământ dulce
văpaia visului, cuvintele și viața,
gustați vinul sălcii din sângele meu fiindcă
doar astfel veți sorbi cu lăcomie setea în care
se spală de tristețe dimineața.

Înmulțirea oceanelor

Mă ocolește somnul,
ducându-se
spre înmulțirea oceanelor
din veșnicie.
În fiecare dimineață învăț
să merg cu umbra după mine
așa cum prizonierul își
tărăște lanțul.

Dentimente lizibile II

Scăpase plânsul din cușcă și
inundase cărările și drumurile,
se prelingea peste lucruri și case,
ca o leșie groasă,
încercuise chiar și grădina cu vise,
unde se zbăteau sub
chipuri de lei turbași
toate speranțele zilei ucise.

De pe creanga unui gutui
mă striga o pasăre.
Vremea adormise.

Cu degete de aguridă

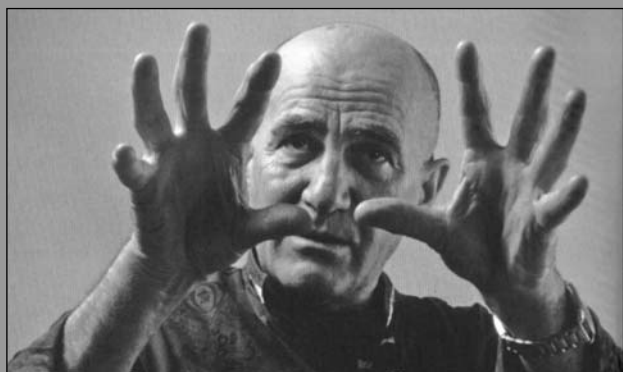
Între cărămizile somnului
își zidesc zborul
călătorele înaripate
și năluca singurătății
te atinge ușor
cu degete de aguridă,
lacrimile îngerului zilei
încet ți se preling pe tâmpel
iar mahnirile venite dinspre copilărie
se destramă în dantela înserării
coborâte peste un ocean de liniște.

Gânduri aburite colorează
penajul amorțit al toamnei și
noaptea împrumută chip de odalișcă
vrând să te bucure.

Strigarea numelor

Copilul de argint al viselor mele
vorbește o limbă veche, din anii bătrâni,
strigă pe nume păsările, animalele, plantele
ca să le trezească în altă viață
din somnul vieții acesteia cu vorbe schimbate,
ca să le aducă pe tărâmul soarelui verde,
acolo unde lumina harnică îmbălsămează
cu tinerețe veșnică sângele lumii.

SCRIITORI ȘI CĂRȚI

Alexandru JURCAN

Șobolani bine educați

Fotografia autorului: Ștefan Socaciu

Cioburi de vitralii

Cartea de proză (foarte) scurtă – **Șobolani bine educați**, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2012 –, semnată de dl. **Alexandru Jurcan** (doctor în filologie) este „prefațată” de următorul „Argument” al autorului: „*Întotdeauna mi-am dorit proze foarte scurte, cu sugestii și imagini. Primul titlu pe care l-am ales pentru volum a fost „Filme posibile”. Într-o lume a grabei, voiam să captez cititorul virtual prin concizie, lăsându-i și lui rolul de creator. Sper ca micile filme declanșate de lectura prozelor să prindă viață pe retina imaginilor dezlănțuite.*”

Această „declarație” de intenție pare să se confirme, la prima lectură: după un pre-text declanșator al prozei (durerea, neatenția, revolta, cenușiul cotidian etc), timpul este dat pe „repede înainte”, conectând banalul la miracolul cosmic și configurând, în final, un univers paralel, sau dacă vreți o altă poveste încă nespusă. (*Vis de sticlă*)

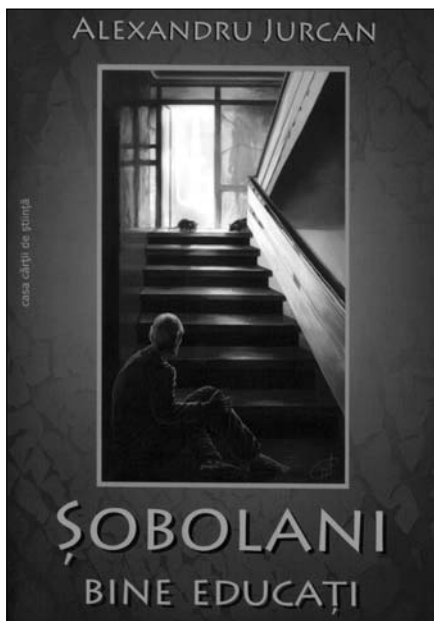
Uneori proza (mini... roman, nuvelă, schiță, tabletă...) se alcătuieste din câteva tușe aruncate pe neantul alb al colii de scris, ce deschide nebănuite porți spre Dostoievski, Axel Munthe, Kafka sau cum l-o mai fi chemând acum pe marele prozator al lumii.

Un puzzle de lucruri, oameni, vietăți și întâmplări, nebunie, resemnare viață și moarte (*Când lipsește Camelia*) care – clipă de clipă – se clonează în labirintul oglinzilor, transformându-se unele în altele, substituindu-se realității sau imaginației, după capriciile unui Dumnezeu autist. (*Pizza la domiciliu, Un cadou însângerat*).

Este însă mult mai mult decât atât în proza lui Alexandru Jurcan: o (aproape) perfectă stăpânire a mijloacelor tehnice, o ironia fină, uneori amară (*Căinele căzut din carte*), alteori cinică (*Vinovăție cu ramuri, Descrierea bucătăriei mele*) sau moralizatoare (*Perna și Papy*), o înțelegere profundă a vieții, disimulată în cumințenia oarbă a unui Homer, ce vede mult mai multe decât majoritatea contemporanilor săi. Iată exemplul edificator al Ralucai din **Când noaptea plânge pe umărul lunii**, care preferă să trăiască în irealitate, exersându-și singurătatea alături de un „Adonis” de ocazie: „- Cum vrei s-o facem? a întrebat el./ - Aș vrea să stau lângă tine, să-mi imaginez că ești iubitul meu.../ - Măi, dar ești dusă rău cu pluta! Mă rog, pentru bani stau și în patru labe!/ Raluca a scos banii și i-a așezat pe scaun. A mulțumit cu capul plecat, înecat în gânduri. Ajunsă acasă, a ieșit pe balcon. (...) Noaptea plângea pe umărul lunii”.

Este, dacă vreți, un spectacol mărunțit în cioburi de vitralii, pe care autorul reușește să le armonizeze în catedralele imaginare.

De la fantastic (*Criminali obosiți, Strigoii blonzi, Zgomot cernut, Ghișeul blond, Căinele Krino* etc.) la eternitatea luptei alcoolului ce dă pe gât, mereu, ultimul pahar (*Strada păsărilor gripate*), de la dramei unei

târfe oarecare, numită viață (*Notta*) la ludicul unui pacient ce se crede evadat din știința perversă a lui Sigmund Freud, coridoarele labirintice ale minții sfredelesc universul, fără a reuși să-l descifreze (*Colivia lui Adin*).

Deosebit de interesant este, în mai toate textele volumului personajul (de regulă feminin), construit într-o carcasă de înger, exersând candoarea perfecțiunii (*Vizuca și tabloul*), sau probând înfrângeri menite să fie sărbătorite cu fast: „*Valya s-a zbatut o vreme sub apăsarea lui pătimașă, apoi a izbucnit într-un plâns tăcut, slab, linător. Mai apoi o invadează o fericire surdă, de parcă ar fi plouat cu miere peste ferestrele timpului*” (*În uleiul altora*)

Al. Jercan este – în opinia mea de cititor – „colecționar de fapte rare ce trădează canalia din om” (parcă Tudor Mușatescu a spus asta); omul, atât de contradictoriu, atât de răzvrătit, atât de dispus să vadă, cum spunea Sartre, infernul în ceilalți: „*Așadar... ce e viața - își spuse el (...) Îți plângi de milă uzitând de nefericirea celor din jur. Spitale pline de suferinzi. Fetițe cu chibrituri. Însetați care caută apă în deșert.*” (*Lanuri de fericire*)

Lucian MĂNĂILESCU

Un hoit tăios și rebel

Pe bulevardul cel mare al orașului a apărut într-o dimineață un hoit tăios și rebel. Ceva animal nefericit, călcat de o mașină nocturnă adormită. La primele semne de căldură, mirosul fetid făcea ravagii. După o săptămână, oamenii își puneau mâna la nas când treceau prin preajmă. Muștele de pe cadavru deveneau tot mai grase și verzui.

După o lună, s-a produs primul leșin din cauză de putoare. Ziasrele relatau cu spor incidentele, bolile, victimele. Unii locatari și-au vândut apartamentele, cumpărând în altă parte a orașului. După trei luni, mirosul se simțea și pe străzile învecinate. Totul devenea o tragedie incontolabilă. Mulți locuitori au plecat definitiv din oraș. Hoitul era acolo, tot mai lichefiat și fantomatic. În câțiva ani nu mai erau oameni în oraș. S-au refugiat care în-

cotro, în lipsă de apă curentă, cei din păduri începură să pută încet și sigur. Apoi s-a auzit tunetul speranței. O furtună înfiorată a curs câteva zile în șir. Apele au spălat adânc. Cineva a adus vestea magică: hoitul din oraș a fost mă-turat de ape. Oamenii s-au întors la casele lor. Mirosea a primăvară crudă.

Când plânge noaptea pe umărul lunii

O cheamă Raluca și are peste 50 de ani. A fost căsătorită, însă bărbatul a lăsat-o pentru una mai arătoasă. Raluca nu s-a străduit să se impună. Știa că nu sare în ochi printr-un fizic atrăgător.

Acum nu vrea să rămână nemângăiată. Secolul oferă delicii sexuale: bani să fie! Da... e adevărat... – gândește ea – o oră de dragoste cumpărată nu e același lucru cu... Să fim serioși! – surâde Raluca. De parcă ai ști ce e în mintea bărbaților, când răvășesc trupurile femeilor! Plătit sau neplătit... contează ce se întâmplă în capul ei. Mai bine zis, cum își îmblânzește fantasmalele. O prietenă i-a dat adresa unui gigolo tânăr. pe care nici în visele cele mai turbate ea, Raluca, nu și-ar fi putut imagina că îl va atinge.

A vorbit cu el la telefon. Vocea ei era spartă, speriată. A luat un taxi pentru strada Palmierului numărul 42. Era un capăt de cartier. În dreapta, un imobil cu șase etaje. Raluca a coborât niște scări invadate de verdeț de mai, luna ei preferată. Învățase pe dinafară adresa: scară, etaj, apartament.

Băiatul i-a deschis cu un zâmbet viril, spontan, prietenesc. Raluca a prins curaj. Stătea în picioare pe hol... El și-a dat jos cămașa. Un piept bronzat, puternic, tulburător. S-a așezat lângă el pe canapea.

– Cum vrei s-o facem? a întrebat el.

– Păi... adică...

– Știi cât costă o oră, nu? Acum depinde de cerințe. Eu fac aproape orice.

– Aș vrea să stau lângă tine, să-mi imaginez că ești iubitul meu...

– Măi, dar ești dusă rău cu pluta! Mă rog, pentru bani stau și în patru labe!

Raluca a scos banii și i-a așezat pe scaun. A mulțumit cu capul plecat, înecat în gânduri. Ajunsă acasă, a ieșit pe balcon. S-a cuibărit acolo pe fotoliul cel vechi și a așteptat luna. Greierii au început un concert molatic, profund, răscolitor. Noaptea plângea pe umărul lunii.

Disperare în formă de pisică

Nina conduce o firmă, are puțin timp liber, de aceea a angajat-o pe vecina Florela să-i facă ordine în apartament, o dată pe săptămână. Niciodată Nina n-a făcut vreun control ostentativ, premeditat, ca să vadă dacă nu cumva Florela trișează, fură, subtilizează.

Acum a primit un telefon de la Florela, care se amuza în timp ce făcea curat, deoarece găsise sticla aceea de whisky ciudat, ca o îngemănare de recipiente, cu dublă curgere.

(Continuare în pag. 7)

Scriitori și cărți

Un lichid alb, altul ruginiu... ha-ha! râdea Florela, cred că m-am îmbătat, doamnă dragă, nu vă fie cu supărare, apoi ...trebuie să va spun că nu sunt singură, am chemat-o și pe nepoata mea, să guste puțin și ea, doar ați adus sticla din Italia, nu? Am făcut gafa să-l invit și pe soțul meu, care a desfăcut o sticlă de vodcă, apoi... porcul!!- a spart vaza aceea imensă pe care ați adus-o de la Milano... da, știu că nu e frumos, o să-l pedepsesc, vă jur! Apoi... nu știu de ce nu mai pot închide robinetul... apa a năvălit peste tot, dar ne descurcăm, bem urcați pe masa din salon, aceea din lemn de nuc. Pîsica dumneavoastră e cam disperată, nu îi place ceva, miorlăie mereu. Am sunat la pompieri, dar nu știu cu ce să îi servesc. Să deschid vinurile din Franța?

Nina a închis brusc telefonul. A cuprins-o subit o disperare în formă de pisică. Astfel a urcat în mașină, a băut o pastilă și s-a repezit spre casă.

Vinovăție cu ramuri

Roxy conducea cu atenție, numai că domnul Codrin visa cu ochii deschiși, probabil, și a traversat aiurea. Transportat la spital, el a murit, după care Roxy, deși nevinovată, a ajuns în tenebrele culpelor, în nopți fără somn, ca o smoală gelatinoasă întinsă pe

spinarea orelor.

Se temea de reacția văduvei. Doamna Monica, însă, nu i-a adresat vreun reproș. Poate din multă durere, ori orgoliu. Așa se frământa Roxy fără încetare, până când a obținut numărul dorit de telefon. A început să trimită mesaje exaltate doamnei Monica, fără a primi vreun răspuns. Mai apoi a rugat-o pur și simplu să accepte o cafea.

Era o duminică nesigură de început de primăvară timidă, cu multe ramuri degerate, umede. Barul de la intersecție era pustiu. Doar ele două. Au cerut cafea. Monica purta pantaloni mulați, albaștri și o bluză argintie. Roxy avea puloverul negru și fusta roșie. Amestecau zahărul în cafea și tăceau.

– Mi-ar plăcea să fim prietene - rupse Monica tăcerea.

– Credeți asta posibil, când eu.... Dumnezeule!!

– Tocmai de asta, draga mea.

– Adică? întrebă uimită Roxy.

– M-ai scăpat definitiv de boul acela.

Tu ai fost unealta divină, ca să revin la viață. Nu știe nimeni ce javră era Codrin, ce libidinოს, insuportabil ! Hai la un restaurant, trebuie să bem, să serbăm ca lumea evenimentul!

În uleiul altora

Valya ține postul Paștelui cu multă credință în suflet. Trebuie să-i mulțumească lui Dumnezeu că a scăpat de Paul, de o iubire nefericită, în care ea și-a investit întreg sufletul, încât era

gata să-l piardă. Paul nu merita sacrificiile ei - așa crede Valya, rugându-se în fața icoanei aurii din sufragerie. Mereu retrăiește dependențele sterpe, zilele de așteptări sulfuroase. Chiar i-a spus prietenei sale la o cafea:

– Când iubești, îți anulezi viața. Te prăjești în uleiul altora. Iubirea îți mutilează eul. Îți distruge simțul umorului. Cândva îi compătimeam pe cei care nu iubeau, însă ei trecuseră de fluviul dependențelor și trăiau adevărata fericire.

Apoi a urmat uimirea cea negândită. Într-o seară,Valya a aprins o lumânare lângă icoană și, deodată, s-a înroșit aerul din jur pe porțiuni jucăușe, imprecise, rubinii. A țipat ușor, însă era singură acasă, iar flăcările au urcat spre tavan, dispărând fără urmă.

Semnele erau clare, gândea Valya. Așadar scăpase definitiv de Paul, de mofturile lui, de întârzieri și neglijențe. Cu toate că - trebuia să recunoască- numai Paul știa să-i ofere mângâieri totale, sărutări pătimașe, atingeri magnetice. Stop!! Fără amintiri!- se trezi ea la realitatea cea nouă. Cam stearpă... își zicea Valya, dar curată, cinstită.

Într-un miez de noapte a simțit un trup alături. Dumnezeule! Era Paul. Desigur... uitase...el avea cheia apartamentului...de ce nu i-o ceruse?? Valya s-a zbătut o vreme sub apăsarea lui pătimașă, apoi a izbucnit într-un plâns tăcut, slab, alinător. Mai apoi o invadă o fericire surdă, de parcă ar fi plouat cu miere peste ferestrele timpului.

CONCURSURI LITERARE - PREMII

Câștigătorii Festivalului Național de Poezie „Ioan Budai Deleanu” ediția a II-a,31.08 - 02.09.2012, Geoagiu, Jud.Hunedoara

Marele premiu

Florentina Loredana Dalian - București (media - 7,95)

Premiul I

George Bădăraru - jud. Iași (media 7,55).

Premiul al II-lea

Ionela Mădălina Grosu - loc.Todirești,județul Suceava (media 7,5).

Premiul al III-lea

Gianina Gheorghiu - jud. Iași (media 7,3).

Mențiunea I

Georgeta Muscă-Oană - jud.Galați(media 7,2).

Mențiunea a II-a

Filip Cristinescu - județul Satu Mare (media 7,15).

Mențiunea a III-a

Marian Dragomir - Ploiești (media 7,00).

Premiul special„Ion Budai Deleanu”

Virgil Bălan - loc.Orăștie, jud.Hunedoara

Premiul special acordat de Asociația Florema Design Orăștie

Enea Gela - Craiova,jud. Dolj

Premiul special„Traian Mihaiu”

Galbăn Gabriela - jud.Neamț

Premiul special acordat de Societatea „Limba Noastră cea Română” Chișinău, filiala 43 Orăștie

Țenea Georgeta Jeanina - Râmnicu Vâlcea, jud.Vâlcea.

Notă: premianții sunt rugați să confirme participarea până la data de 12.08.2012. Cazarea și masa pe parcursul desfășurării evenimentului,vor fi suportate de către organizatori.Transportul va fi suportat de către fiecare participant.

ASOCIAȚIA „RENAȘTEREA RÂMNICEANĂ” ȘI EDITURA RAFET

Premiile Festivalului Internațional de Creație Literară „TITEL CONSTANTINESCU” - Râmnicu Sărat

◆ **Marele Premiu „Titel Constantinescu”** – se premiază cu pu-bli-carea volumului de teatru: **O JUMĂTATE DE MOARTE** - de ***D.R. POPESCU***

◆ **Marele Premiu „Titel Constantinescu”** – cu publicarea vo-lumului de proză: **ÎN OSTROV LA MAREA ALBĂ** - de ***EMIL LUNGEANU***

◆ **Premiul „Victor Frunză”** – cu publicarea volumului de proză:

CU TRAISTA DE BASME PRIN LUME - de ***TUDOR CICU***

◆ **Premiul „Octavian Moșescu”** – cu publicarea volumului de versuri: **ECOUL TĂCERII - EPIFANII STELARE** - de ***NICOLE-TA MILEA***

◆ **Premiul „Alexandru Sihleanu”** - cu publicarea volumului de proză: **EL DESCONDOCIDO** - de ***MARIN TRĂȘCĂ*** (Spania)

◆ **Premiul „C.C. Datculescu”** – cu publicarea volumului de versuri: **LUNA ȘI LUMINA** de ***OLIVER ROLAND*** (Germania) traducător ***MIRCEA M. POP***

◆ **Premiul „Florica Cristoforeanu”** - cu publicarea volumului de versuri: **CELE MAI FRUMOASE POEZII** - de ***EMILE VER-HAEREN*** (Belgia) traducător ***ION ROȘIORU***

◆ **Premiul „Dumitru Pricop”** – cu publicarea volumului de critică: **ANAMNEZE NECESARE** - de ***MIRCEA DINUTZ***

◆ **Premiul „MIRCEA MICU”** – cu publicarea volumului de proză: **A UNSPREZECEA PORUNCĂ** - de ***FLORENTINA LO-REDANA DALIAN***

◆ **Premiul „Slam Râmnic”** – cu publicarea volumului de eseuri:

AGGREGATOR - de ***MIRCEA V. HOMESCU***

◆ **Premiul „FĂNUȘ NEAGU”** – cu publicarea volumului de eseuri: **HĂRȚUIREA MORALĂ** de ***MARIE-FRANCE HIRIGOYEN*** (Franța) traducător ***FLORICA IONEA***

Vor primi premiul special al editurii Rafet (și vor fi, deci, publicați în antologie): ***Petre Rău, Eduard Leahu, Popescu Mariusz, Any Drăgoianu, Gruia Lucian, Ela David, Teo Cabel, Constantin Oprică, Ștefan Lucian Mureșanu, Jianu Liviu-Florin, Maria Pilchin,*** (Chișinău) ***Ion Drăgoian, Otilia Duma, Francisc Pal*** (Canada), ***Sorin Șirineasa, Kabbout Mariana, Andrei Velea, Liviu Ioan Mureșan, Popescu George Adrian, Mihai Posada.***

Volumele vor fi lansatela festivitatea din 18 AUGUST 2012, ora 11.00, la CASA DE CULTURA „FLORICA CRISTOFOREANU”, din Râmnicu Sărat.

Luna pe din două

În anul 2000 am fost smulși cu violență din bula digitală în care pluteam prin câmpul informațional universal. La prima vedere ai fi zis că suntem reali de vreme ce de mii de ani eram aruncați de colo, colo de furtuna nebună, nebună de legat care năucește europenele, americile, africile, asiile, australiile și antarcticile și întreaga enciclopedie până departe, în adâncurile neștiute ale universului plin de universuri.

Depinde însă cum privești lucrurile. Linia mea de orizont, curbată de furtună, ar putea fi marginea conținătorului meu. Sau ar putea veni înspre mine dinlăuntrul meu organizând simetriile sau punând la cale ruperile de ritm. La prima vedere ai zice că suntem doar puncte mișcătoare în plasa de puncte cu care ochiul pescuiește realitatea.

Realitatea? E peștele acela dolofan care se zbate aparent în plasele puturoase ale cuterului săltăreț pe valurile înspumate ale atlanticelor dar care te soarbe cu perversitate în lăuntru său transformându-te fie în confetti, fie în benzi luminoase. Ca și cum ai fi tocat mă-runt, mă-runt!

Enciclopedia a tocat mă-runt, mă-runt milioane de oameni. Numai ea, curveta, ha, ha, ha, i-a tocat, praf i-a făcut! I-a atomizat așa cum îi atomizează mulțimea masificându-i iluzoriu, dându-le un fals sentiment de apartenență.

Gata, gata și eu să fiu atomizat! Gata, gata să fiu furtunizat de furtuna asta enciclopedică nebună, nebună de legat!

Click. Click. Iată-mă.

Poate că sunt doar un cuvânt. Poate că sunt o reprezentare. O imagine, ceva. O fulgurație. Un bip, bip. Bip. Bop. Bibula. Bibulala.

Dar acum, când creierul se digitalizează în lăuntru comunicației, eu capăt formă. A căpăta formă e ca și cum ai primi un ajutor extern aflându-te într-o groapă de potențial. Plin ochi de energie negativă.

Hazul nebun e că suntem și confetti și bandă luminoasă în același timp. Iar realitatea vine spre noi buluc și ne înghite. Hap, hap!

Dar poate lucrurile nu stau chiar atât de prost. Istoria, de exemplu, e un simplu cuvânt, un șir de sunete care, ele însele, nu spun nimic. Numai că, atunci când pronunți acest cuvânt, construiești referința și, exact acum și aici, se naște o simultaneitate. În ea sunt chemate toate punctele-istorie din plasa digitală care inervează atât de sofisticat pielea și carnea universului plin de universuri. Și asta

n-are nici în clin nici în mănecă cu ceea ce credem că trebuie sau ar trebui să fie istoria.

E interesant însă că am o dinamică amețitoare și că sunt, aproximativ, un instantaneu. Mă gândesc privindu-mă. Dar mă aflu foarte departe de mine tocmai pentru că viteza comunicației este de-a dreptul nebună, nebună de legat.

De unde primesc instantaneu informația potrivit căreia mă voi mișca într-o direcție sau alta? Sau se mișcă doar manipulatorul meu? Și, cum empatia lucrează cu sânge, creierul se digitalizează urmând întocmai întruparea mea într-o formă oarecare.

Mă desfășor potrivit unei infinități de programe auto-executabile care mă derulează în miimi de secundă în ritm îndrăcit dar ceea ce mă preocupă este propria mea greutate. Chiar nu sunt greu? Biții care mă compun chiar sunt aponderali? Care e răspunsul?

Suntem ființe digitale lipsite de timp și insensibile la cântecul înșelător al atracției gravitaționale? Gravitația a făcut să vibreze bula mea digitală? Tocmai mă duelam cu Jedi într-un inel magic când am auzit cea de-a douăsprezecea bătaie bubuitoare din turnul primăriei din Takla Makan. Limbile bătrânului orologiu s-au strâmbat de durere. S-au înroșit. Și s-au topit în picuri strălucitori, roțiți spre stânga. Și picurii se aruncară în vârtejul unui tango c-un Iglesias de zile mari zăvorât de un șmecher de DJ din Hubba Dubba într-un haios MP3, prins în vibrația unor corzi digitale din Kebabo Ma.

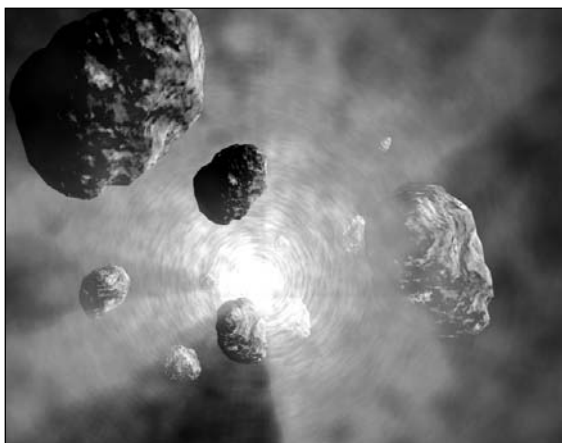
Orologiul bate: Bing, bang, bing, bang în macrounivers. Tic, tac, tic, tac, în microunivers. Tradiția temporală în carne și oase. Măcinând istorii desuete și furișându-se pervers în existența mea iluzorie. Cu figuri și figurine. Figurine mecanice, oamenii de zi cu zi. Animați de un manipulator pervers.

Ce figurație mai fac! Figurinele anunțară ora exactă cu lovituri de baros și-apoi se prăbușiră-n golul amețitor al unui întâmplător http-error. Cântând aleluia în ritm de samba. Dezbumbându-se. Și sfărâmându-se de caldarâmul umed-digital. Crack!

Nu e samba! mi-a strigat Jedi schimbându-și armele. Pentru că manipulatorul lui se plictisise să o tot încaseze de la demonii aruncați de mine în joc, Jedi aduse din marele nimic o mulțime de pietre magice și reptile fâlcoase care m-ar fi înghițit într-o clipită.

E house, fără îndoială! a răcnit Jedi tunelând simetriile din proximitatea mea.

L-am pleznit cu raza mea cea verde. Și chiar în clipa aceea digitală un uriaș glob de foc tăie nodul informațional lunar fix în două felii strălucitoare. Harști.

Printre digitali se stârni panica. Zi-ceau cu toții că se schimbă nivelul de joc, săracii de ei. Alergară de-a valma prin nodurile informaționale încercând să-și schimbe potențialul energetic, să se stabilizeze pe un nou nivel digital.

Globul de foc se scufundă șuierând în apele ipoteticului golf din imaginarul Puerto Pico, port în inima Oceanicului.

Oceanic. Ciao, *Vangelis*, *ecumadorra compresador*, *puerto pico*! Dacă vrei să te plimbi printr-un puerto pico numai al tău poți hoinări prin atlanticele înspumate. Numai să vrei. Harști. Luna pe din două.

Asta e viul! Se dă în vânt după simetrie, chipurile, dar face și pe dracul în patru să le rupă atunci când te aștepti mai puțin. Cele două felii lunare își dezveliră cărnurile aburinde lăsând vârtejurile virtuale să agite atlanticele. Valurile lui Oceanic inundară depozitele din docurile digitale pe unde foșgăiau războinici și mafioți clipicioși și o mulțime de năuci care tocmai se vânzolisera prin magazinele virtuale din Takla Makan.

Ciao, Vangelis.

Un gamelor din Gutumbe își aprinse un trabuc cubanez, își lustrui ghetrele cu unul dintre faldurile mantiei sale înstelate și spuse nu știu ce chestie hazoasă dintr-o reclamă pentru detergenți. Apoi pluti departe, departe rămânând agățat într-un semafor din Mauna Lao. Semaforul prinse viață, rânji și făcu semne porcoase unui pornozaur cerând webmasterului său să fie transferat într-un site pentru gospodine și bimbine. Să-și facă de cap pocitania!

Asta la vista, astavista, eguardo pector! Sirenele portului țipară, despletite. Deznădăjduite. Pleznind cu cozile lor strălucitoare un nod informațional liber de influențele câmpurilor magnetice. Care tot luau forme aiuritoare. De nu mai înțelegea nimeni ce-i cu ele. Erau când Elvis într-un internet-café din New England, când Barbao Cambo din Monte Casella, când Godzilla dintr-un chat patagonez. Macaralele, ochioasele, șeniletele și agregatele săltărețe se bălângăriră sub rafalele puterice de vânt.

Bangala, bangal, bangalador. Vântul? Aiurea, digitalilor! O grămadă de biți răsturnați din greșeală într-una din cele două felii lunare de un imberb cenaclis din Matunga chiar la frontiera site-ului său. Asta era vântul.

Macaralele căzură printre șinele contorsionate. Șinele se transformară în inele magice, magice. Și rotitoare. Inelele traversară nodurile informaționale în mare viteză. Brațul armat al fierătaniilor dărâmară-n cădere acoperișul unor magazii de carburant din Kum-paala. Acolo unde niște conspiratori puneau la cale o criză internațională. Criză petrolieră cu un președinte Fahad ucis într-un schimb de focuri și cu un mic război local în Bankusai și cu o mie și unul de ostatici ținuiți în lanțuri în catacombele din Mauna Lao.

Carburantul prinse glas de soprană. Se metamorfoză într-o blondă sclipitoare care stârni un uragan digital. Uraganul se sfârși cu numeroase pagube materiale și cu sute de mii de digitali aruncați care încotro prin câmpul informațional universal. Spermatozoizi aiuriți jinduind după marele orgasm, după cel mai

(Continuare în pag. 9)

Luna pe din două

Un pilot din Guaribo își resetă calculatorul de bord și sute de scânteii țâșniră prin întuneric arzând câțiva digitali de rezervă aflați într-o fundătură informațională iar eu bându-mi cafeaua de dimineață pe o terasă din Bankusai m-am lățit prin furtuna enciclopedică pentru a-mi mări suprafața informațională.

Butoaiele de nitroglicerină de pe burtoasa caravelă Vavola Valé ancorată în Puerto Pico săriră-n aer asemenea unor păstăi de fasole din reclama cu Johnson B. Johnson cu care fafătorii din Bandao au burdușit nodurile informaționale din arhipelagul Okasai, din Wangola Wole și din Bitumbe.

O pară de oțel sfichiui văzduhul digital încins de războaie semantice dintre Marele Case Informaționale din Takla Makan. Decapită un hamal. Care alergă să se ascundă sub un banner de la Trigostar & comp. Umplându-l de sânge.

Tipii de la Trigostar aveau un magazin virtual ca lumea. L-am decodificat atunci când manipulatorii din Takla Makan mi-au atașat un program autoexecutabil performant. Demențial!

Remorcherele din Gubanao loviră un tanc petrolier. Care se duse la fund cât ai clipi. Într-un recycle bin, vezi bine.

Un helicobacter explodează pe un cargou eșuat în apropierea farului genovez din Kualo pornind un război biologic în Gutumbe. Bastonul de la prova unui velier din largul mediteranelor străpunse masele de aer incandescent și se înfipse în gâtul unui docher care spiona pentru serviciile secrete din Burbansk.

O grămadă de fulgere globulare căzură peste uzina electrică din Donga Baro. Jerbe de foc orbitoare se încolăciră printre marile transformatoare din Kolula rupând simetriile câmpurilor electrice. Cablurile de forță din Gutumbe se aprinseseră pe rând.

Turnul de apă din Bulbona se surpă într-un nor de praf. Ambulanțele din Potocapetlan stâlciră sub roți mai mulți muncitori care alergau zăpăciți încoace și-ncolo.

Lămpile fluorescente de pe marile bulevarde din Guzon plezniră asemenea unor baloane de săpun. Automobilele din Tulule alergau brambura mânate de o forță nevăzută. Un reporter de la postul local de televiziune din Mauna Lao sfârși într-o mare de flăcări. Magistralele informaționale din Wale Wa se topiră instantaneu.

Un automobil din Tamora To nimeri într-o reclamă luminoasă. Un altul se făcu fărâme. Chiulasa motorului său strivi capul unui polițist. Luminile farurilor șerpuiră fantomatic printre șuvoaiele de apă sulfuroasă venite de nicăieri.

În Burbansk un pumn de meteoriți sfârâi peste acoperișuri dărâmând hornurile. O mulțime de bărbați și femei digitalizați încer-

cară să se salveze aruncându-se pe o fereastră. Se zdrobiră pe suprafața de lucru a unui câmp informațional din Takla Makan. Streșinile din Cretona se umflară și pocniră asurzitor. Conductele de gaz din Hola Ha explodară violent. Cărămizi incandescente umpleau trotuarul din Maradar.

Vitrinele marilor magazine virtuale din Hemola Come se lichefiară și se scurseră în rigole. Capacele canalelor subterane din Fanfora Fofan zburară prin aer rotindu-se amenințător. Unele se-nfipseră-n zidurile care se desfăceau acum bucată cu bucată bulversând fișierele din profunzimile informaționale de energie joasă.

În Morador un jet de apă fierbinte lovi două echipe de intervenție. Urlete înfiorătoare de durere și de groază se înălțară în noaptea digitală.

Cioburile unei vitrine din Oprah tăiară beregata unui inspector de poliție care chema ajutoare prin radio. Un autobuz din Jahabah Hahabah se învârti în loc măturând un chioșc de ziare și două femei despletite.

Mănunchiuri de fulgere brăzdară cerul însângerat din Vaga Voga. Un tei din Takla Makan, despicat fix în două de furtună, luă foc. Simetria, ha, ha, ha!

Flăcările digitale înghițiră cartiere-ntregi în Pasalo Posa. Valuri fierbinți de vânt loviră gara din Boma Bume smulgând peronul și pasarelele. Câțiva lucrători feroviari încercară să degajeze liniile. Se treziră aruncați dincolo de semnale de suflul unor puternice explozii. Geamurile sălii de așteptare se făcură țândări. O locomotivă se puse-n mișcare de una singură și pătrunse-n depou în mare viteză spărgând zidurile. Un vagon cu var se

crăpă-n două. Norul alb pluti pe deasupra gării și omorî mai mulți trecători.

Un alt pumn de meteoriți căzu peste aeroportul din Zamo Moza. O grămadă de aeronave luară foc. Arseră mai multe ore în șir scoțând vâlătuci grei de fum. Turnul de control se clătină și-apoi se făcu fărâme. Un avion aflat încă în aer încercă să se îndrepte spre sud dar un fulger globular îl traversă de la un capăt la altul topindu-l ca pe o bucată de ceară. Betonul pistolor se crăpă. Ierburile uscate se făcură scrum.

Undeva, în noaptea digitală, se auzi un vaiet sfâșietor. Biții nodurilor informaționale țâșniră prin văzduh, se rostogoliră zuiărând și se prăbușiră departe, printre ruinele fumegânde ale unui cartier mărginaș din Takla Makan.

Clopotnițele din Bulbona se umplură de lumină. Zidurile bibliotecii digitale din Wamposa se zguduiră. Serverele luară foc. Ferestrele zăngăniră. Unda de șoc smulse acoperișul de țiglă roșie al căpităniei din Langoa. Lumânările din templul Hotanor se pulverizară. Pământul se cutremură în Bankusai.

Duduiau întinderile nisipoase din deșertul Doga Noga. Aburi verzi săsăiră îndelung ieșind din nodurile informaționale furate de gombedadorii din Hucaronar.

Nori de pucioasă înfloriră printre clo-

potele care sunau amenințător în inima mândrei Guala Gale.

Prin văzduhul digital se simți o vibrație stranie. Masele de aer încins se izbiră unele de altele înghesuite de manipulatorii de dincolo de orizontul nostru vizibil. Pietrele funerare din Kahalar începură să se încline și să se prăbușească pe alei. Capacele cavourilor din Gambo huruiră.

Lanțurile genetice care împrejmuiau nodurile informaționale din Gastrobias zăngăniră și ele. Și-atunci, nelămurit, se-auziră vocile digitalilor. Prin întuneric se zăriră luminându-se inele. Undeva, în adâncurile câmpului informațional universal, jucau luminițe îndrăcite. Nodurile informaționale se umflară. Din marele nimic țâșniră cioturi însângerate. Apărură găvane lucitoare.

Valuri de sânge se ridicară dincolo de suprafața de lucru informațională din Takla Makan scurgându-se apoi printre burțile dolo-fane ale câmpurilor magnetice. Digitali descârnați mișunau acum peste tot.

Câte-un ghem de viermi informaționali, roșiatici, se rostogoleau prin bălțile puturoase pe care le răscoleau o mulțime de fotoni apucați de nebuneală.

Purtate de suflul exploziilor, vâjâiau prin văzduh o mulțime de ferestre digitale făcându-se bucăți și zdrențuind enciclopedia.

Cerul se luminează pentru o clipă. Stelele clipiră spasmodic. Spirale de foc alunecară prin dreptul lunii. Digitalii se strânseseră laolaltă pipăindu-se. Porniră spre lumină.

Pe-o bancă, la intrarea-n crunta realitate, se derula visul unui cerșetor. Cerșetorul, am văzut cu ochii mei, se visa undeva, cablat într-un site de pe coasta de azur a mediteranelor. Nu-i păsa de nimic în visul lui aiuritor. Era îmbrăcat în pantaloni scurți și-avea pe el un tricou de marinar cumpărat de la un magazin de pe nivelul cinci cu doi al sub-cămpului informațional regional din Takla Makan. Buzunarele-i erau doldora de carduri verzuții, gălburii și viorii. În port îl aștepta un iaht pântecos. Matrozii erau beți turtă și cântau de mama focului tot felul de cântecele porcoase de pe vremea marilor războaie digitale din Gongga Matonga și din îndepărtata Magalonia.

O mulțime de fete răpitoare se țineau de capul cerșetorului. I se agățau de gât. Pofticioasele! Sigur că-și notase numerele lor de mobil. Sigur că le invitasă pe toate la internet-café. Ba chiar să-l însoțească toate într-o croazieră pe mediteranele sudice.

Erau și blonde. Și brunete. Și roșcate. Scunde. Înalte. Grase. Subțiri. Cu sânni mici, mici de tot, cât o tabacheră sau, dimpotrivă, cu sfârcuri uriașe, cât un cap de copil. Și vreo două, trei fete de cauciuc. Ce nebunie!

Ah, viață tihnită și lipsită de griji! Cât de departe erau foamea, setea și frigul! Puturoasele celule ale pușcăriei! Și bătaile de la poliție! Și păduchii de la azilul săracilor! Și cât de plăcut era parfumul năbădăioaselor fețișcane care-l acopereau de sărutări înfocate și nerușinate! Și ce ca lumea se anunța apropiată

(Continuare în pag. 10)

Luna pe din două

Și ce ca lumea se anunța apropiata desecretizare a tuturor lumilor și marea digitalizare! Și-un minut, un singur minut de ka-raokeeeeeeeeeeeeeee!

Parfum?! Aiurea! Ce era cu duhoarea aceea cumplită?! Și care-i tulbura frumosul vis zgâindu-se la el cum râdea fericit prin somn?! Un digital! Doi digitali! Trei! Patru! O sută! O mieeeee!

Cerșetorul se dezmetici. Se ridică de pe bancă înspăimântat. Încercă să fugă. Unul dintre digitali îi rânji drept în nas, tuși nestăpânit și-i umplu fața de sânge. Un altul îi atinse obrazul privindu-l plin de interes. Alți doi digitali încercară să-l dezbrace. Cerșetorul începu să țipe îngrozit. Prinse un digital de braț încercând să se elibereze din încercuire. Rămase cu brațul în mână. Urlând ca ieșit din minți, o luă la fugă spre stradă. Digitalii se năpustiră pe urmele lui gemând. O parte încercară să-i taie calea tunelând văzduhul încins și plin de fum. Se rostogoliră pe-un povârniș umplând iarba de sânge. Cerșetorul îi ocoli sărind peste ei și porni valvârtej la vale.

Preț de o clipă, furtuna cosmică se potoli. Apoi se-auzi un vuiet asurzitor. Mii de fulgere împunseră întunericul. Digitalii căzură-n genunchi. Inelele luminoase începură să vâjaie prin văzduh purtând chipurile lor. O mare de sânge se revărsă peste crunta realitate vuind și sfărâmând ruinele construcțiilor virtuale.

Cerșetorul zări în noapte o cabină telefonică și se îndreptă spre ea împleticindu-se și țipând ca din gură de șarpe.

– Alo! Aloo! Poliția?

– Care ești acolo?! mormăiră niște voci fără prea mult chef.

– Eu sunt, dom' comisar, Gambo Gamborino!

– Gambo Gamborino?! se mirară vocile de la capătul firului căscând zgomotos și vrând să știe care Gambo Gamborino o fi.

– Cerșetoru'!

– Aha! Care-i șpilu', băiatule?! întrebă comisarul plictisit.

– Sunt în mare pericol! țipă Gambo Gamborino izbucnind în plâns.

– Ține-ți firea, mă băiatule! De când cu furtuna asta cos-mică, totu' s-a întors cu fundu-n sus! mormăi comisarul pe mai multe voci. E o chestie de rupere de simetrii. Au rupt simetria unui ficțional bufnilian. Înțelegei, băiete?

Ce să înțeleagă cerșetorul? Nici nu era cerșetor. Era un ofițer din serviciile secrete care umbla după un chilipir informațional, ceva. Dar ofițerul nu era ofițer așa după cum nici jazzolinul bufnilian nu era jazzolin și așa după cum nici realitatea nu e realitate fiind un virtual de prima speță.

După 2000 ar urma, în mod firesc, Epoca Renașterii. Așa se petrec lucrurile în domeniile virtuale acolo unde se construiește aparența. Mă desfășor potrivit unei infinități de programe auto-executabile care mă derulează în miimi de secundă în ritm îndrăcit dar ceea ce mă preocupă este propria mea greutate. Dacă voi avea suficientă energie aş putea căpăta suibstanță într-o enciclopedie oarecare care face parte din baletul cosmic al universului plin de universuri. Aş putea fi Galileo sau, dacă acest moment virtual lunar a cărui simetrie este ruptă de moreaugarin se va metamorfoza într-un alt timp enciclopedic ubicuu, aş putea fi un bidubozaur sau un gamelor din Gutmbe. E o problemă de alegere.

Timpul nu se adaugă. Nu e petală de trandafir. Nu e decât moment magnetic. Iar romanul, fiindcă e roman mustește de momente magnetice. În 1567 egulabul de Mitombe mi-a spus câte ceva despre arta romanului. Ne aflam pe malul oceanicului. Obin Oba trecea cu submarinul lui galben spre Takla Makan. Cu Obin Oba m-am întâlnit în 2789 în Bulla Bao. Se pregătea să dea o lovitură mortală clanului Jedi din Guandeluppa. Nu prea mi-a păsat de toată tevatura. Îl urmăream pe împăratul Ogawa care voia să pună la cale un moment magnetic ajutat de grupările oculte din Bankusai. Avea de gând să schimbe orientarea de spin a întregului univers plin de universuri pentru a pune mâna pe enciclopedia Hakkodai.

Toate astea de fapt s-au și întâmplat iar tu internautule nu ești decât o aparență în jocul pervers al câmpurilor magnetice. Îți poți construi propria ta istorie. Ești liber. Dacă nu te-ai convins că e ruptură de simetrie, privește luna. Sau trimite un e-mail moreaugarinului

Luminița BURLACU

Pași spre noi înșine

I.

Am ieșit pentru prima oară în afara țării după vârsta de patruzeci de ani. Experiența aceasta a răscolit, așadar, prejudecăți sedimentate lent, în timp, dar și sentimente profunde, clar conștientizate.

Nu contează ce-am văzut *dincolo*. Contează, însă, ce-am simțit când m-am întors. Parcurgand DN1 din București spre Mizil, respirând în arșița nopții praful autohton, contemplând casele urâte și sărăcioase înșirate de-a lungul drumului și lanurile de buruieni crescute pe țarina noastră roditoare, am avut o stare ciudată, aş spune mioritică. O stare de dor și de jale. De dor ostoit că m-am întors acasă, la „sărăcia și nevoile și neamul” meu, sau, mai degrabă, un sentiment de apartenență la acest pământ și la destinul acestui popor. Jale că într-o țară atât de bogată noi suntem atât de săraci, jale că un popor atât de spiritual și de inteligent trăiește atât de barbar și de indolent. Jale că noi, care l-am dat lumii pe Brancuși, nu (mai) avem simț pentru artă, pentru simplitate, pentru frumos. Mai pe șleau spus, adică mai pe românește, suntem săraci, murdari și lipsiți de simț estetic.

Totul este mic, prăfuit și urât. Aștia să fim noi? Atât putem? Cu siguranță că nu. În basmele noastre, fata cea frumoasă de împărat este legată cu farmece de vrăjitoarea cea rea și nevoită să trăiască în zdrențe, exersându-și răbdarea și demonstrându-și calitățile în situații-limită, fără a se văita că este nedrept ce i se întâmplă (deși este), fără a uita cine este ea cu adevărat, neabandonându-și demnitatea și noblețea interioară. Și, în final, este recunoscută, repusă în drepturi, ba chiar recompensată. Până la un punct tare mai seamănă destinul țărișoarei noastre cu cel al fetei de împărat. Doar până la un punct, în care s-a blocat. Culmea, chiar în punctul cu ghinionul, la povestea cu nedreptatea. Vrăjitoarea de la Apus și de la Răsărit ne-au luat cununa împărătească, ne deposează de drepturile noastre, de valorile noastre spirituale, de bogățiile noastre și, ce e mai grav, de identitatea noastră. Nu e cel mai rău lucru că suntem în zdrențe, mai rău e că suntem vrăjiți să uităm cine suntem. Dar să citim mai atent povestea cu fata de împărat. Cum și-a recăpătat ea chipul împărătesc? Așteptând să fie salvată de un Făt-Frumos? Cerșind? Prin violență? Nu. Dar cum? Fiind în fiecare moment, indiferent de împrejurări, ceea ce este ea cu adevărat, adică o făptură nobilă, bună, dreaptă, înțeleaptă, răbdătoare, demnă. Vedeți de ce fata n-a uitat niciodată cine este cu adevărat? Vedeți de ce noi ne-am uitat obârșia nobilă? Fiindcă încetul cu încetul am început să nu mai fim

noi. Apoi am uitat să mai fim noi. Am dat-o pe milogeală, pe compromis, pe șmechereală, pe manele, pe fast-food-uri și alte chestii trendy, pe grija pentru imagine (falsă și goală), pe vânatoarea de ciolan și pe vânarea de vânt. Acum nu mai știm cine suntem noi. Am dat vina pe vremuri și pe greutăți, dar tocmai în luptă se călește voinicul, tocmai greutățile verifică și confirmă niște calități. Calități pe care le-am pierdut. Ne-am pierdut chipul nostru împărătesc. Cred că numai reamintindu-ni-l putem să ținem capul sus, putem să sperăm la o șansă; șansa de a nu fi desființați ca națiune. Dar pentru asta trebuie să ne trezim din vrajă, să ne trezim din *somnul cel de moarte!*

II

E o mare diferență între răbdare și renunțare. A răbda nu înseamnă a accepta răul, a te resemna. A răbda presupune o perspectivă; rabzi, rabzi, dar până când? Nu la infinit. A răbda - calitate creștină esențială – înseamnă „a-ți duce crucea”, a aștepta cuminte, înțelept. A aștepta ceva ce știi că o să vină pentru că tu, prin toată viața și atitudinea ta, crezi acel ceva..

Cred că noi, românii, am uitat să facem diferența între rabdare și resemnare. Cred că ne-am obișnuit într-o stare de așteptare cu mâinile-n sân să ne pice din cer (nu din Ceruri, că tot ar fi ceva) o pară mălăiață. Calitatea răbdării pe care au avut-o bătranii noștri s-a transformat în indolență, în „lasă că merge și-așa”. A răbda are un sens activ. Înseamnă a nu înceta să speri, să muncești, să lupți, să trăiești, să fii tu însuși, în ciuda condițiilor potivnice. ***A răbda înseamnă a rezista.*** Și „a rezista” este antonimul lui „a renunța”

III

Rezistența exclude compromisul, exclude *mica înțelegere*. Or tocmai asta e una dintre problemele noastre și anume că ne-am obișnuit să tolerăm fapte și atitudini ce se abat de la morală, de la bunul simț, numai pentru că așa ne e nouă mai comod, mai „bine”. Dacă ne iese și nouă ceva, atunci de ce să nu lăsăm lucrurile așa cum sunt? Uitam că acceptând anormalități devenim noi înșine anormali. Trăim într-o stare de anormalitate etică pe care o perpetuăm prin toleranță sau pasivitate.

Rezistența presupune uneori ofensiva. Trebuie să combatem ceea ce ne distruge. Trebuie să luăm atitudine împotriva corupției, a minciunii, a șmecheriei, a tot ce distruge spiritul acestui neam care se trage din dacia cunoscuți ca „cei mai viteji și mai drepți dintre traci”. Să nu ne mai învățăm copiii doar prima parte a zicalei străbune și înțelepte „Capul ce se pleacă sabia nu-l taie, ***dar nici soarele nu-l vede***”.

Silvia BITERE

Tu cât dai pe viața asta

tu cât dai pe viața asta

un vuiet asurzitor pe colină
departe aproape de mine viața
călătorul înalt pe drum de munte oftează
spre apus
încearcă să-și ducă degetul arătător către sine
și moare
pe trepte de argint pasul nu se vede nu se
aude
e în tine și moare

un dor cutremurător mă sapă
departe aproape de mine mă repet
o curbă uriașă îmi iese din piept
tipătul ia forma unui condur din catifea
neagră
îl scuipe cu putere sub talpă
acolo unde stă înfiptă pioneza
ochiul și brațul
e în tine și moare

nu mă prinde nici umbra din urmă
ca să-mi ceară te miri ce pe viața asta
tu, cât dai?

alb cu manșetă

un glas se desprindea în noapte de pantoful
unui trecător
ascuțitul crivăț îmi bătea rana din spate
poate mâine sau cine știe
să dau drumul la câini să sfâșie ce-a mai
rămas din viața asta

săreau muștele pe cai sălbatici plesnindu-mi
vena de la gât
sângele dintr-o cascadă cât o respirație de om
priveam bolta cerească cum se rostogolește
peste carâmb
în pustiul din mine creștea o salcie

gândul otrăvit își lepăda gloria peste umărul
camaradului meu
în timp ce eu muream pe un alb cu manșetă

tablou cu oameni și grenade

se coc strugurii cu aromă de mucegai
mamei mele i-au dat lacrimile în fiert
îl așteaptă pe tata s-o scoată la o înghețată

a încremenit ca o un păun sub pleoape
vezi și ele grele s-au lăsat pe umărul meu
despre ce să-ți mai spun

așa veneam cu traista plină ochi de mere
pe un fel de vale
mă rog de fapt erau niște grenade
mirosul îmi dezvolta nările subtil

de mâine intru în vacanță îmi scrie maria
pe mess
pe tricoul meu s-a așternut liniștea
cineva și-a pus o mască și se crede el
copiii primesc medalii pentru fiecare eșec școlar

mama și tata se iubesc se aude în difuzor
la cină a lipsit însă un tacâm

melci

tresăream la fiecare pas
și neclintita umbră mă urma

aveam corpul umplut cu inimi yo-yo
în dimineața în care ieșeam din portativ
ca să merg

mă îmbătam coraline
îmi duceam la tâmplă un pistol
pe bancă o fetiță mă certa
altă dată din palme îmi crescuseră lujeri
care mai de care mai îngâmfai
cu papionul scos la vedere
am să-i îngrop în vene
poate s-or înzdrăveni și ei
la capătul lumii cine să ne aștepte
și castorul scobea de zor o scorbură
din tavan începu să curgă cu melci de casă
cât pumnul

pelerin de suflet

mă găsiseră așa searbădă și fără suflet într-o
prăpastie cât un om
alinând întâmplător morții altora
și nu pregetam și nu știam că uneori ființele

astea mari dor
un ostaș dacă așa fi înălțat din mine prin sulită
n-ar fi trecut decât inima străpunsă
când mă temeam când poate un roșu aprins
mi-ar fi îmbătat simțul
ca dintr-o aripă de pasăre să-mi smulgă
dragul cu ghiara

direct din piept să n-apuc a spune
dulce-amar de două ori
tu pelerin de suflete du-te du-te-n dumnezeii tăi

boema silviană

îți scriu dintr-un alt timp în care toți oamenii
dorm iepurește
dintr-un pasaj în care el se sinucide pentru
dreptate
sunt un copil prins de vreme în singurătatea
unei cucuvele
sper departe că fluturii se vor întoarce în
iarna asta mai blânzi
tu cum te mai simți

se lasă ceața surdă coborând printre degete
răsfirate drum alb în strungăreață
mă mai iubești?
și aștept în nemărginirea cuvântului un răspuns

a nins mult în iarna asta cu flori de liliac
iubito a nins

zâmbesc. uneori. mulțumesc.

cald în lumină ochiul îmi scaldă o parte din trup
în beznă îngrop ce-a mai rămas din oase
apoi întorc lopata în pământ dreaptă
sub coastă fluturii dorm cu mama

zâmbesc

sub asfalt se dă un spectacol în care oamenii
joacă rolul perfect de mort
am să țin candelă aprinsă pentru sufleur
în mine concertul pentru pian în re major

s-a terminat
cortina se ridică deasupra unui tir care
spulberă cu grație difuzorul
mutul îmi cără cenușa la groapă

din buze crăpate se ridică praf
a ieșit urâtul din noi la plimbare

îmi aprind o țigară și ard prin mulțime ca o torță
nu au decât să mă numere din partea stângă

uneori mulțumesc

oameni și oamenii mei

silențioasă ca un drac urcam pe trepte, cu
norii în spinare, munții
și munții mei, niște furnici dintre cele mai
harnice, mă priveau, așa, înalți
îmi venea să mă duc, coraline
să mă tot duc departe, sus, pe-o aripă

eu văd-strigam, tu vezi? apoi, ridicam mâna,
eram la școală.

altfel, pictam păduri și glezne subțiri de
femei desprinse din îmbrățișări fugare
erau vremuri, coraline, știu, dar nimeni
nu m-a oprit din întâmplare
cum s-a-ntâmpat s-o iau la goană printre
icoane în ziua celui mai mare împărat
sau când s-a croit lumea cu susul în jos de-a
trebuit să împart creioane colorate la soldați
să le amintesc de umbre, de forme, până la
urmă de culoare, nu?

iubeam cum iubesc. felurit. oameni și
oamenii mei.
(cu trese de aviator pe umeri lați, eroi
naționali ori cascadori decedați dar vestiți)
uneori mă vizita mama printre gratii
cu un braț de flori îmi plângea pe umăr
tinerețea-i pierdută

mai târziu apărusem în vogue cu florile de
la ea îmbrățișând un copac

fragment din vremea unui scrib abandonat de minte și de trup

am plătit cu prețul sensibilității lumina
ochilor străini de minte și de trup
cât să înalț zmeul ăsta din memorie
un teuton alb culcat între sori
ori care zeu să-mi pună mâna pe frunte în
clipe de răstriște când mirarea e desuetă
ca bagheta unui dirijor de urși
m-aș îndoi dintr-o pană de scrib
ți-aș recita versuri boeme
suna-vor trâmbițe sub coastă fluturi
în livezi floare de cireșe-n aripi
dacă zbori să zbori înalt cum ți-e palma
supusă durerii peste vaiet

poezie pentru că...

pentru că îmbrățișarea ta nu se vedea
pentru că unghiul din care mureai era monosilabic
îmi spuneai: sunt stăpână peste bucata asta
de scaun
pentru că înainte să fii tu eram eu, cuierul
și geanta din cui
zi de zi agățată în cui prinsese forma unică
fix între sprâncene se formase o cută

din piele confecționată cu tine pe umăr
traversam, atunci, căi ferate pline cu pădădie
când să te mai risipești?

pentru că oricât te-aș fi iubit mai mult decât
rădăcină n-aș fi putut fi
de aceea știi tu

Calistrat Costin

Poetul, traducătorul, eseistul și omul de teatru **Calistrat Costin**, președintele Filialei Bacău a U.S.R., s-a născut la **30 ianuarie 1942**, în orașul Bacău.

Este absolvent al Facultății de Filologie din cadrul Universității ieșene „Al. I. Cuza” (1965), lucrarea de licență intitulându-se „**Shakespeare în critica literară romanească**”.

Ulterior este repartizat ca asistent universitar la Institutul Superior din Târgu Mureș, dar renunță la catedră, revenind în orașul natal unde este, pe rând, bibliotecar-bibliograf, asistent universitar, redactor al revistei „Ateneu”, secretar literar, consilier artistic și director (Teatrul de Animație „Licurici” și Teatrul Dramatic „Bacovia”).

Debutează editorial în 1974 cu volumul de poezie **Plante** urmat de **Augusta lumină** (1976). În 1998 i se acordă Premiul „George Bacovia” pentru poezie. Publică și trei romane: **La răspântii** (1979), **Arșița** (1981) și **O anume fericire** (1989). De asemenea, traduce din Tristan Tzara și Pierre Morency.

În scurtul preambul al volumului semnat de **Calistrat Costin - Ironia moderată** (Editura TIPOMOLDOVA, Iași, 2012), **A.S.** (Aurel Ștefanachi - bănuim) notează: „*În timp criticii i-au sesizat (lui Calistrat Costin – n.n.) «poza și tandrețea ironică», «cinismul, fantezia, nonconformismul voios», (...) unii l-au găsit «lumesec, dar meditativ» cu «vocație certă de umorist», «apariție insolită, relativ frapantă în contextul poeziei contemporane»*”.

„Ironia moderată” ultima carte a domnului Calistrat Costin, demonstrează, încă o dată, că, între managerul meticolos al instituției scriitorilor băcăoani și poetul răzvrătit, hălăduind prin universuri imaginare, diferențele sunt frapante. Lumea pe care și-o „inventează” scriitorul este una a întâmplărilor existențiale, a căutărilor și a întrebărilor fără răspuns (de cele mai multe ori), părând guvernată de un „amurg al zeilor”: „*Pământul și-a pierdut busola/ punctele cardinale s-au risipit în vânt (Zei de criză); Lume bolnavă, viitorul a trecut/ fără speranțe (Miniaturi); rățacim ne-am rățacit/ în «pădurea de simboluri» (Miniaturi)*”.

„*Aștept nașterea de-apoi*”, mărturisește autorul, cu reticență și pesimism: „*Zilele vieții noastre, viața zilelor/ și nopțile și anii și veacurile/ viața vieților noastre/ să nu însemne nimic la scara infinitului?! (Infinit ușor)*”

Căutarea „Marelui Zadarnic”, „*Atot-ăla*” – se lovește de ziduri cosmice: „*ce este, ce are, ce poate, frate grece, ori ce hram poartă?! (Grea întrebare)*”. Schisma sinelui împarte singurătatea în două, în Dumnezeu și Zădărnici, ceea ce ar putea avea semnificația unui „tot” în disoluție, prinzând ființa umană în vârtejul său: „*Dar doare, ah, cum doare/ în acest joc alienant/ jertfa zidirii pe nean? (Intermezzo)*”. Sigur: „*Ecleziastul ne imploră să înțelegem, / ce e și ce nu e de înțeles/ noi facem pe surzii convinși că nu chiar/ totul e deșertăciune/ cum să fii Tu, Doamne, deșertăciune?! (Cearța blagiană a clopotelor cu cerul, nu se poate reconcilia însă doar prin credința pesimist binevoitoare: „s-accepti că ești infimă parte a prafului/ și pulberii, nefericită «înțelegere», / dar nu te amăgi, atoateînțelegătorule, / neînțelesurile lumii sunt cu mult/ mai multe/ decât acelea care se-ntrevăd în rosturile/ zidurilor Catedralei în purure surpare/ spre cele patru zări/ (sau câte-or fi...)/ împacă-te cu gândul că-n acest colț de univers/ nu-i mare lucru de-nțeles (Hipnoză)*”.

Și nici indiferența divinității (EL, TA-CITURNUL, / se distrează pe seama neantului, / plăcându-i cum micii vorbăreți/ bat câmpii din mică mila sa...” - (**Marele Taciturn și vorbele**) nu atenuează ezitarea efemeridelor cărora li s-a dăruit zborul: „*Învăț superba lecție a credinței:/ necredința*” (Efemeride)

Și atunci?... – se va întreba retoric, cititorul – atunci când: „*Miroase stăut a*

răscumpărare/ a moarte care moare (Cetățuie în surpare), ce-i de făcut? Ce ne mai rămâne. Ei bine, nu speranța moare ultima, ci căutarea, pentru că, spune autorul „*Vine judecata, izbăvirea/ și n-am învățat încă să mor!*”. Iar a muri, chiar dacă *nu credem a învăța vreodată*, înseamnă a accepta condiția umană. Chiar și într-o lume ce și-a șters miturile esențiale din memoria colectivă, înlocuindu-le cu reclamele colorate ale iluziei.

Reproducem, din partea a doua a volu-mului **Ironia moderată**, câteva fragmente din microeseurile reunite sub genericul:

Taifasuri cu...

Omar Khayaam

„*Voi merge-n rai sau în Gheena?! (Nu mai contează unde, ai dreptate: nimeni nu știe cu adevărat dacă „această stranie țară există!” Se va întoarce cândva, careva, de-acolo să ne spună ce și cum?!... Slabă nădejde.*

*

Nu, nu, nu, de-o mie de ori nu, nu, nu, filozofule, nu poete, nu matematicianule, nu *gândul tău* (în final al nostru) nu el, *gândul* ține lumea cu florile, cu nectarurile, cu tistețile ei *în ființă!* Ea, lumea, chestia asta care ne-a născut cum ne-a născut, ea este *în ființă* dincolo de *gândurile!* noastre omenești care, și ele, sunt cum sunt, bune, nebune, veninoase, haine, puterede, sălbatice, tăioase, infamante, omenoase, îngăduitoare, negative, pozitive... Eroarea asta sublimă în care te-ai scaldat (și) tu, Omarule, i-a sucit mințile și unui european, unul Kant, de cugetarea căruzia nu m-am dez-bărat nici azi, cu toate că tânăr nu mai sunt, parcă n-am fost niciodată! Ai mai dat-o la întors, nemuritorule (vorba vine...) când ai recunoscut că „*ivirea mea n-aduce nici un adaos lumii*” iar când te-ntrebi, ca omul necăjit, „*ce rost avu venirea, și-acum ce sens plecarea?*”, m-ai topit, m-ai făcut praf, așa e, ai dreptate (de fapt, tu ai avut întotdeauna dreptate, chiar și atunci când ai dat-o prea de tot pe poezie în marile probleme ale rosturilor neantului)

Să-ți pui cele mai neliniștitoare semne de întrebare asupra ființării omului pe pământ, la anul 1100, da, nu-i de colea...

Cioran

„*Istoria - «ironie în marș»!*” Nuuuu! Istoria suntem noi oamenii, iar unii dintre noi habar n-au ce-i aceea «ironie»! Plus că s-a stabilit nu (mai) există... Și-apoi cum vine asta: «ironie în marș»?

Marș încotro?

Universul nu începe și nu se termină cu fiecare ins în parte, că-i el Shakespeare, Eminescu, Cezar, Cioran, sau oricare cerșetor la colț de uliță, oricât și-ar trăi toți la un loc sau fiștecare pe barba lui nimicnicia în planul absolutului.

Universul e altceva, nu se știe ce, dar

totuși... Începutul și finele neantului n-are a face cu nașterea, viața ori moartea creaturilor botezate cu tupeu de ele însele homo sapiens!

Epictet

„*Va veni un timp când vei câștiga victoria, saclavule*” - ai murmurat în pumnii strânși ca o menghină, cu genunchii încă aburind a sânge de mulți ani de robie! «Lăuntric», tu, sclavul, ai fost liber mereu (părerea ta!), mai liber decât stăpânul, fiara în laba și ghearele căruia stăteau biciul și funia spânzurătorii tale!

Grecule, bunule stoic, măi, omul lui Dumnezeu, la dracul cu soiul ăsta de libertate... lăuntrică – firava neghiobie a celor slabi!

Herr Zarathustra

Că rațiunea, gândirea cu chiu cu vai, chiar dacă e-n stare a înțelege realitatea, nici într-un caz n-are mijloace s-o îndrepte.

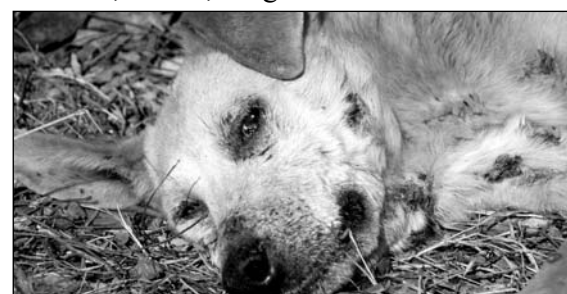
Punct... „Dincolo de bine și de rău”, după unul Leonardo, nu-i decât „un soi de trăncăneală” - m-am răsconvinș de... adevărul acesta pe piele proprie: „dincoace” da, o fi ceva, „dincolo” nu, nu, nu! Cât despre **Marele Anonim** (Mortul, viul, eternul cine știe?!), „EL, Arhitectul suveran” este sau nu este (pare mai mult că nu!); noroc cu franțuzul care ți-a sărit în ajutor, Herr Zarathustra, de „florile răului”:

„Dumnezeu este singura ființă care pentru a domni nu are neapărată nevoie să existe”!

Ar mai fi ceva de adăugat?! Da: **Nimic.**

Nu mai înțeleg nimic

(...) Au tăcut armele, nu mai curg bombe, e pace, „muzele” nu s-au mai trezit din somn, între fronturi domnește calmul, la filarmonică, un rest de pianist cântă printre dă-râmături un marș de Chopin, soldații în poziție de drepti, care teferi, care schilozi, ba și morți, atacatori, atacați, grămezi de carne vie în fosta sală de concerte, ascultă cumiți această muzică și înjură printre dinți, cât s-audă CEL-DE-SUS; un câine, victimă și el ca și oamenii (din cauza oamenilor) se gudură la toți și se tolănește lângă nebunul de muzicant, își examinează propriile răni, răni de câine, îi plac, sângele are gust bun, câinele știe el ce știe, ar înjura și el pe „Cel” și pe „CEI CARE” dar nu găsește cuvintele potrivite, se abține câine-câinește, greața lui față de specia umană e veche, deocamdată îi miroase a sânge proaspăt, de câine, de om, sânge...”

SPECTACOL DE PANTOMIMĂ

În 1971, atunci când publica **Spectacol de pantomimă**, la Editura Cartea Românească, (debutase editorial în poezie cu **Povestire cu fantome**, 1968, la mai bine de 10 ani după debutul în revistă) **Modest Morariu** era, totuși, un nume în literatura noastră.

Născut la Cernăuți (11 august 1929), descendent al unei familii de intelectuali, între care se număra și **Silvestru Andreievici Morariu**, mitropolit al Bucovinei și Dalmației, al cărui fiu, Vasile a fost coleg la Viena și prieten apropiat al lui Eminescu, Modest Morariu a absolvit Facultatea de filologie a Universității din București în 1954. Patru ani mai târziu debutează la revista Steaua (condusă de **A.E. Baconsky**), în ceea ce **Mircea Scarlat** considera: „prima tentativă publică de a ieși din închisoarea dogmatismatică”, alături de **Petre Stoica**, **Mircea Ivănescu**, **Liviu Călin** și **Cezar Baltag**, considerând, în același timp că: „...fără memorabila (și riscantă...) deschidere culturală realizată de Steaua este greu de imaginat impunerea generației lui **Nichita Stănescu** și întreaga resurrecție a lirici românești postbelice.” (Din postfața la volumul antologic **Nașterea nostalgiei** – Editura Cartea Românească, 1984)

Desigur „motoarele” aluzive ale poeziei lui Modest Morariu nu erau turate la maximum, scriitorul exersându-și harul în traduceri (**Stendhal**, **Julien Green**, **Albert Camus** etc.), în eseuri sau în editarea unor volume de artă (În 1969 devenise redactor-șef al editurii Meridiane).

În **Spectacol de pantomimă** creația este o reluare obsedantă, o secvență repetabilă ce se sustrage curgerii răului/timp, pe malul căruia a fost exilat cuplul primordial: „Așa am redescoperit universul/ într-o dimineată pe malul unui râu./ Eu eram Adam și tu erai Eva./ Și nimeni nu ne-a mai alungat cu sabia de foc./ Arhanghelul ne-a adus un ulcior cu apă/ și tu ai rânduit pe șervetul alb prima roșie din lume/ Eu am tăiat prima felie/ din prima pâine a lumii./ iar după masă în timp ce priveam/ cum zburdă scântele pe apă/ am scris primul poem” (Week-end)

Hoinărind prin Edenul imaginar, eternitatea devine posibilă, se reîntregește în clipă ca într-o „mirabilă sămânță”: „Și deși puțin plictisită, chiar de prezența mea,/ ai surâs cu fostul tău zâmbet/ și-un gust străvechi de mi-rodennii neștiute/ ne-a adus alături pe plaja pustie/ să reinventăm o clipă eternitatea” (**Moment de fericire**); sau: „Să rămânem închiși în veșnicia acestei secunde,/ ca într-un chihlimbar” (**Nemurire**)

Patetismul trăirii într-o mitologie mimată e subminat însă de „marea scenă” pe care spectacolul își impune propriile-i reguli de evoluție: „Neașteptat s-a ivit șarpele dintre dune/ și-a rostogolit între noi/ mărul de culoarea amurgului,/ și noi l-am împărțit/ cu neîngăduită bucurie./ Umbra de tamarisc se chircea nevăzut,/ dar marea încă surâdea/ cu dinți albaștri./ Tăcerea a căzut dintr-o dată,/ când marea s-a ncruntat/ în verde veninos,/ și noi ne-am privit înfricoșați./ Ne-am înbrăcat în grabă,/ ascunși în hățișul ghimpos/ de

măslini sălbatici./ Șarpele s-a făcut vânt;/ sencolăcea pe dune/ și arunca în noi cu nisip;/ cu gurile pline de nisip/ am alergat spre casă,/ și marea ne huiđuia din urmă.” (Izgonirea din paradis)

Dacă volumul de debut „este dominat de lirica de dragoste”, în „Spectacol de pantomimă” apar și „poeme de o subtilă implicare în social” (M. Scarlat), disimulate sub un „prozaism” ironic, cu sensuri neașteptate:

„Vizavi, pe antenă, stă un gugustiuc./ El șuieră, eu îi răspund, scaunul aplaudă și-mi spune:/ „Ce frumos imiți tu gugustiuci!”/ și râdem împreună de cuvântul „gugustiuc”/ care-i foarte amuzant.” (cititorii generației mele își imaginau, pe atunci, că știu cine sunt „gugustiucii” de pe antenă)

Există o rațiune a inimii numită patriotism și, în numele ei, se poate muri, dar nu și trăi oricum: „Stau câteodată de vorbă cu inima mea/ cum aș sta la taclale cu un veteran încrustat de glorioase cicatrice./ Povestește-mi rogate, îi spun,/ cum ți-au fost izbânzile la Austerlitz, La Mărășești, La Verdun? / și cum ți-a fost apusul sîngeros la Waterloo?/ Ea își drege vocea și sughite,/ mută paharul din loc,/ se uită fix la mine cu ochi picloși,/ după care, stupid, începe să-mi recite/ toate frazele gata tichuite/ dintr-un plicticos manual de istorie.”

Precaritatea unei astfel de istorii este relevată de valorile bulversate, de fuga omului de sine, de ceea ce nu suntem dar ne obligă societatea să fim și/dar mai ales de „cuvioasele” predici ale marilor inchișitori: „Iacobinii plângea,/ Girondinii plângeau/ plângeau menșevicii și cadeții./ Hitler plângea,/ Napoleon plângea,/ iar cot la cot cu ei/ plângea amarnic Machiavel:/ Vai! de ce toate astea!/? Nero plângea cu Torquemanda,/ Iar Țepeș Vlad cu Asurbanipal/ plângeau și ei:/ Vai! de ce toate astea?! Ohrana plângea,/ Gestapoul plângea, Regele Soare plângea:/ Vai! De ce toate astea!/? Un fluviu, o mare, un ocean,/ lacrimi de sânge, de foc, de crocodil/ scaldă câmpiile lumii./ Baionetele plâng,/ archebuzele plâng,/ bombele plâng,/ Jean-Paul Sartre plânge./ Vai! De ce toate acestea / Eu plâng, tu plângi, el plânge,/ noi plângem ascuțind cuțite,/ cu cuțitele între dinți, în burtă și-n suflet./ Lacrimi de foc, de crocodil și de sânge/ îneacă buna, blânda noastră Terra care plânge” (**Inocența**)

Derizoriul dramelor omenirii surprins cu ironie amară de Modest Morariu trece însă de parodie, stârnind abisurile adormitei conștiinței colective: „Dimineata la micul dejun/ valeți-i aduceau lui Napoleon/ obișnuitul caston cu grenadieri,/ plutind în suc propriu și înarmați până-n dinți./ Napoleon îi culegea delicat în furculiță,/ îi contempla înduioșat./ „Ce oameni minunați sunt grenadierii mei,/ și buni, și nobili, și viteji,”/ gândea și-i ronțăia cu ochi înlăcrimați/ scuipând baionetele./ Iar bunii și vitejii grenadieri/ strigau cu voioșie: „Trăiască Împăratul!”

Antologică, deși o spuneam pe atunci în gând, poezia (dedicată lui A.E. Baconsky) **De-a istoria**: „Un hoț deghizat în polițist/

urmărește un polițist deghizat în hoț/ și având misiunea să demaște/ un hoț deghizat în polițist/ și având misiunea să demaște/ un polițist deghizat în hoț./ Cu infinite precauțiuni el se strecoară/ printre polițiștii în uniforme de hoți/ care s-au infiltrat printre hoți/ și pun la cale stârpirea definitivă a hoților/ care în uniforme de polițiști/ s-au infiltrat printre polițiști/ și pun la cale stârpirea definitivă a polițiștilor./ Totul funcționează impecabil./ doar câteodată mai survin mici confuzii”

Amintind de fostul canibal din Hive Hoa, care clama pe o plajă pustie: „Gauguin a murit, nu mai există nici un om”, în „**Transsubstanțiere**” poetul „teleportează” oamenii în lucruri: „E un adevărat exod de obiecte/ în care oamenii se mută zi de zi/ spre a deveni case, automobile, bibelouri,/ covoare sau borcane cu murături” – o înstrăinare totală, în care nici măcar cei „săraci cu duhul” nu mai au acces la „împărăția cerurilor”: „...cei foarte, foarte săraci/ se prefac în frunze de do-vleac/ și se autoronăie melancolici/ pe la colțuri de stradă,/ visând metamorfoze miraculoase/ până ce vin măturătorii/ și-i mătură.”

O oboseală ca o presimțire coboară amurgul însângerat pe umerii poetului: „Destul! îmi spun./ Mi-s umerii zdrobiți de povara piramidelor/ care-mi slăvesc zilnic înjunghierea./ Destul! îmi spun,/ E vremea să-mi plătesc datoriile către iarbă” (**Monolog matinal**)

Premoniție pentru o generație care și-a plătit această datorie: **A.E. Baconsky**, **Petre Stoica**, **Cezar Baltag**, **Mircea Ivănescu** etc.

L.M.

Don Quijote învins

„...Durerea mea e mai puternică decât mine.
Mânia mea e mai puternică decât mine.
Spaima mea e mai puternică decât mine.
Mândria mea e mai puternică decât mine.
Umilința mea e mai puternică decât mine.
Bucuria mea e mai puternică decât mine.
Biet suflet închis într-un cadavru,
mă zvârcolesc în cușca mea prea dureroasă
sub cerul atât de adânc...”

Imn

Nu, eroii nu poartă cununi de laur
și nu surdă cinegetic în triumfale cvadrighe.
Mint cărțile de istorie!
Eroii au fețe scofălcite,
un ficat chinuit le mănănește privirea,
iar zâmbetul lor silit dezvelește
gingii cu negre cioturi.
Eroii așteaptă cu emoție
ajutorul de șomaj
ca să cumpere salamuri ieftine
pentru copiii lor timizi,
și daruri umile
pentru nevestele lor ofilite.
Vai! dinții eroilor nu sclipsesc pe ecrane.
Aceia-s dinții celor care le joacă rolurile
și le dau puțința să se vadă
așa precum și-ar dori.
Eroii n-au ce căuta în manualele de istorie
printre personaje atât de distinse
care se foiesc în paginile lor.
Pentru că ei se usucă în mansarde
spre disprețul pisicilor;
pentru că mucegăiesc în subsoluri
spre scârba paianjenilor;
pentru că putrezesc pe câmpul de bătaie
spre înduioșarea viermilor.
Pământul e culoarea eroilor
pământul care-i înghite și-i mestecă bine
ca să-i scuie în piramide și obeliscuri mărețe.

Modest Morariu

Ochelarii

Vântul îl izbi drept în față, făcându-l să lăcrimeze. Învelite în pâcla aceea deasă, care le înghițea cu nerușinare detaliile, lucrurile deveneau enervant de ireale. Clipi des, încercând să risipească ceața. În urma consultului oftalmologic rezultase că suferea de miopie, cu dioptria de -5,5 la ochiul drept și -0,75 la stângul.

Chiar astăzi era programat să ridice ochelarii. Intrând pe străduța cu magazinul de instrumente optice, se simți deodată extrem de obosit. Înainte de a-i încerca, o pornire sadică îl făcu să zăbovească un moment în fața oglinzii de perete, cercetând cu atenție jalnica reflexie a propriei figuri, înroșită de băutură și umflată de nesomn, de parcă ar fi vrut să și-o întipărească bine în memorie.

În mod straniu, ochelarii îl întinereau.

– Foarte bine vă vin, îi confirmă și vânzătoarea.

Dar poate că asta le spunea tuturor clienților. La primii pași simți un mic disconfort, o ușoară amețală.

– E normal în primele zile, îl liniști femeia, o să dispară după ce vă obișnuiți.

Nu trecură zile, nici măcar ore, cum ieși la aer, senzația neplăcută încetă. Afară toate păreau schimbate, de parcă între intrarea și ieșirea lui din magazin se derulaseră nu câteva minute, ci anotimpuri întregi. Strada era proaspăt spălată, norii lăsaseră loc soarelui, iar în fața blocului, tufa de liliac înflorise.

Ca niciodată, urcă treptele degajat, fără să gâfâie. Smulse în fugă plicul alb, lăsat de cineva în ușă. Din bucătărie adia un miros cald și îmbietor de friptură bine rumenită. Nărilor îi fremătără, în timp ce se așeza la masă. Tăie plicul și deodată avu senzația că nimic nu e adevărat, ceea ce se întâmpla nu putea fi real. „Visez”, își spuse ciupindu-se, „o să mă trezesc și totul va dispărea”. Numără de câteva

ori bancnotele. Plicul conținea nici mai mult, nici mai puțin decât 10.000 de euro. Îl luă cu friguri. De parcă ar fi câștigat la Loto, cu un bilet care nu-i aparținea. Cine îl punea la încercare? Ce căutau banii aici? Își ridică năuc ochelarii, își tamponă fruntea, cu gesturi încete. Privirea îi reveni asupra mesei. Ceva nu era în ordine. Banii dispăruseră, întețind confuzia. Pradă unei agitații profunde, căută sub masă, răsturnă oalele din dulapul de perete, fără a le da de urmă. Derutat își puse din nou ochelarii. Plicul se afla la el în mână. Nu reușea să mai gândească coerent. Să fi ajuns într-un asemenea hal de surmenare? Și totuși, putea jura că adineauri plicul nu era acolo.

Soția apăru în pragul ușii, pe jumătate dezbrăcată. Părea mai afectuoasă decât de obicei. „Ce bine arată, așa, languroasă. Ce și-a făcut la păr? Și când a slăbit așa?” Ghicindu-i parcă gândurile, femeia îi zâmbi.

– Vai, ce bine-ți stă cu ochelari! observă ea.

– Vezi plicul din mâna mea? o întrebă el direct.

– Bineînțeles că-l văd. Ce-i cu el? Nu te simți bine, dragule? Ce ai?

Deci nu era nebun, plicul chiar exista.

Se liniști pe moment.

– Cum a ajuns plicul ăsta în ușă?

– Nu l-am mai văzut, ridică ea din umeri. Lasă-l, hai în pat. Ce importantă are? Nu-ți mai face atâtea griji.

Își scoase ochelarii și începu să mănânce. Friptura mirosea a ars și-n mod ciudat, nevastă-sa purta acum un capot ponosit. Când se schimbase? Nu observase să fi plecat de lângă el. Capotul îi scotea în evidență defectele, nici vorbă să slăbească, era la fel de buhăită ca de obicei, iar grăsimea aceea scârboasă i se revărsa pe șolduri, atârna pe brațe ...Își îndepărtă îngreșoșat privirea în alt punct al încăperii. Deodată înlemni. Plicul dispăruse din nou. Se ridică perplex. Pe masă nu se afla nimic în afara fripturii și a ochelarilor.

– Unde l-ai pus? Tu l-ai luat? o întrebă rugător, în timp ce nevastă-sa îl urmărea

disprețuitor.

– Ce să iau?! Iar te-ai îmbătat ca porcu’. Locul tău e la dezalcoolizare, nu aici, să-mi mănânci mie zilele.

– Jur că n-am mai pus alcool în gură de trei zile, negă el, dar femeia nu părea prea dornică să-și schimbe convingerea.

Cu mare efort se întinse după ochelari. Prin ei, nevastă-sa reapăru sub prima sa înfățișare.

– Ești surmenat, soare, gânguri ea dulce, așa ca în vremurile bune, când abia se luaseră, hai să-ți fac un masaj.

Repetând testul, îi scoase. Femeia masivă îl apucă de guler, scuturându-l ca pe un gândac.

– Stârpitură ce ești, blegule, puturosule! Treci și repară balamalele alea, până nu trece ziua, bețivanule! De o săptămână îți zic!

– Imediat, mormăi el, zvârcolindu-se în strânsoarea ei și necutezând s-o contrazică.

Nu se uită spre plic, știa deja că nu mai era acolo.

– Nu imediat, tâlharule, acum, mai apucă el s-o audă tunând, înainte de a-și pune din nou ochelarii.

Cu mult calm, luă plicul în mână.

– Îl vezi? își întrebă el consoarta, liniștită ca prin farmec.

– Normal că-l văd.

– Deci există?

– Nu putem vorbi mâine despre plicul ăsta? îl rugă ea, luându-l de mână și trăgându-l spre dormitor.

Purta o lenjerie nouă și provocatoare. Pielea îi era elastică și fermă, nu fleșcăită, ca în ultima vreme și pentru prima dată după mulți ani, simți din nou că o dorește.

În pat, ea încercă să-i dea jos ochelarii, dar el se opuse.

– Lasă-i, vreau să te văd.

Ea râse subțire și-i înconjură gâtul cu brațele calde și moi. Iar el se lăsă în voia lor.

Păpușarul adună marionetele și închiuse cutia.

Lucian MĂNĂILESCU

„Să mi se facă dor de țara mea”

Atunci când scria **Pe culmile disperării**, **Emil Cioran** nu bănuia că poporul român va urca mult mai sus pe Golgota, dar nu în numele credinței, nici măcar înveșmântat în lacrimi, ci amestecat în mulțimea curioasă ce stă la picioarele Crucii, dornică să-l aclame pe Cel ce poartă pe frunte coroana de spini. Printre ei sunt așa de mulți Iuda care vorbesc de iubire și împart săruturi slinoase celor mulți, dar proști, cum ar fi spus Alexandru Lăpușeanu... Cine să poată lupta cu vânduții pe arginți, cine să-i așeze pe ceilalți în genunchi, în fața altarului pe care nu-l văd? Pentru că și puținii care sunt altfel se rușinează acum, când cocoșii cântă pentru a treia oară, și nu fac decât să se re... semneze, în vagi și autoconsolatoare cuvinte:

„Într-o țară în care elitele sunt culpabilizate și disprețuite, în care tot felul de caraghioși volubili, de semidocți pociți dau de pământ cu mințile de calibru ale momentului, pentru că nu le plac opțiunile lor politice, într-o țară în care Dan Diaconescu e tratat cu dragălășenie de oameni politici marcanți, în care tabloidele triumfă și o publicație ca «Idei în dialog» moare, într-o astfel de țară degeaba există tineri care citesc și gândesc. Nu se văd. Nu ei fac rating, nu ei dau tonul istoriei noastre contemporane.”, scrie **Andrei Pleșu**.

În „**Scrisoare către țara mea**” regizorul **Alexandru Tocilescu** își tratează disperarea cu sinceritatea brutală a omului obosit:

„Am obosit de țara în care nu se întâmplă nimic. De țara care m-a făcut să privesc cu lehamite drepturi la care am tinjit ani mulți și grei în comunism. Mie, omului simplu de pe stradă, îmi e lehamite de dreptul meu de a vota. De dreptul de a fi informat. De dreptul de a protesta. De dreptul și obligația de a-mi apăra țara. De dreptul de a mă asocia liber în partide politice, în sindicate, în patronate și în alte forme de asociere. De dreptul de a avea acces la tratamente corecte

în spitale. De dreptul de a fi egal cu ceilalți români în fața justiției. De aceea spun că nu-mi iubesc țara. (Măcar atât dacă am iubi-o toți și am avea o șansă - n.n.) Mi-a mai rămas, totuși, un singur drept: acela de a circula liber în străinătate. De a emigra. Poate c-a venit timpul să-l folosesc. Știu bine că nici acolo nu umblă cîinii cu covrigi în coadă. Sper doar ca acolo, într-o limbă străină și pe străzi curate, să am timp să mi se facă dor de țara mea.”

Are dreptate Alexandru Tocilescu, dar străinătatea este în noi înșine și de acolo nu ne putem întoarce. De aceea vă întreb, oameni buni (câți mai sunteți buni, vorba unei poete): chiar nu vedeți nimic din ce se petrece în jur, chiar nu vă uitați în oglinzi (frica de oglinzi să fie mai rea decât frica de securitate odinioară?), chiar nu auziți nimic? Ascultați-l, măcar, pe Academicianul și istoricul **Florin Costiniu** în această cutremurătoare înfrângere a sa și a noastră: „*Din nefericire, am rămas un popor de țărani - spiritul civic se naște la oraș! -, o turmă de oi, care se lasă exploatată, batjocorită, călcată în picioare, fără nici o tresărire de revoltă sau de demnitate (Goga observase, în 1916, același lucru). (...) Ce-mi doresc în 2011? Să scap cât mai curând din această lume de hoție, ticăloșie și nevolnicie, care este România de astăzi. Întrucât sunt prea bătrân pentru a mai emigra, cum nu există la noi clinici de eutanasiere voluntară, cum procurarea Furanului salvator e oprită prin lege, nu-mi rămâne decât să-l rog pe Dumnezeu să mă ia la El rapid și ușor.*” Și Dumnezeu i-a ascultat ruga...

Da, noi - nu japonezii care stau la coadă, ordonați, pentru pâinea și apa zilnică, care se duc în centralele nucleare avariate pentru că ei știu să moară ca să trăiască - noi suntem „pe culmile disperării”. Deoarece, din nefericire, există și această disperare stupidă a spectatorului ce asistă la filmul propriei vieți, lăsând totul la voia întâmplării și, mai ales, a grupurilor oculte de interese.

Și nu avem nici măcar dreptul de a plânge, când ne adunăm pe la porțile așteptării și sporovăim despre dreptate, adevăr lege, speranță... Dar nu despre curaj și atitudine, despre implicare și, mai ales, nu despre muncă...

Plâns cu repetiții

De multe ori șoimul
simte nevoia să se ascundă
după umerii mei și nu îndrăznește
să cerșească nici măcar o privire

de multe ori încerc să lipesc pe gard
umbra salcâmului în loc de afișe

de multe ori doar cu vorba
pot vindeca rana unui zeu care
învață să plângă aciuat efemer
lângă nevastă în bucătărie.

Veșnicia pierdută

La veșnicia celor patruzeci de zile
când sângele devine pentru totdeauna
o amăgitoare nevrednică târătoare
iese tata în fața casei și tace
cât îl țin puterile în dreptul unui trandafir
ghiftuit de frumusețe și veșnicii trecătoare

merge apoi în spatele bisericii numără
lacrimile unor rude și prieteni după care
împreună cu restul de lumânări le aruncă în
lada de gunoi a lumii

frigul îi îmbată trupul și urechile surde
între timp întunericul a început să facă
multă gălăgie iar tata grăbit mai apucă
să spună:
„Ce știți voi dragilor cum îmi cheltui eu nopțile
ori deșertăciunea care nu îmi mai ajunge”

Vernisaj

Păsări și bărci obosite
plecate de bunăvoie
în naufragiu.

însoțit de plânsul
pescărușilor și de țigara
îmbătrânită între degete

în fapt misterul apartamentului
șapte împodobit cu adjective
și tablouri lăsate slobode
prin cameră.

Voronet

Din pereții
mănăstirii senini
cu sufletul la gură
aștept
să răsară soarele.

Poem scris cu asentimentul Luncii Siretului

Știu cineva fugărește lumina
prin crânguri holbează ochii
la făptura vântului căzut
din creangă în creangă
ține socoteală

strălucitoarelor zvonuri
ce pășesc repede pe sub tufe

cu prețul răsuflării deschide
cărări în căutarea de noi
sensuri metaforice
și de unghiuri mișcate
cu frunțile femeilor sosite la scăldat

ce hărmălaie de chipuri
pentru un duminicatul de soare

Sub semnul asfințitului

Tot mai aproape aud
locul unde se naște
de fiecare dată înserarea:
amestec ciudat
de lună și pasăre
printre brazi uit respirația
cine s-o bănuiască
prin atâtea colivii de răcoare
din dangățul clopotului
rămâne doar teamă
și parcă toate sărbătorile
călătoresc
spre prăpăsti solemne

Ca o piatră

Despre durere
mai nimic nu știu
ea cade în mine
așa ca o piatră
făcând cercuri
cercuri

Broderii sub dinții ferăstrăului

A șterge de lacrimi o pasăre
alungată cu pietre

a da umbrei dreptul să fie zidită
frunză cu frunză

a smulge mărturisiri apusului
de soare fără nici o precauție

a da ferăstrăului posibilitatea
să muște din lemnul lipsit de șiretenie

sunt tot atâtea posibilități de a te sinucide
stropindu-te cu ageazmă pe față

O zi compromisă

Azi dimineată
pe când traversam strada Republicii
târând după mine în lesă o floare de crin
da domnule azi dimineată pe când desfundam
de zor o canalizare în care tocmai căzuse
un bețivan de înger
trăgând sudalme la adresa Primăriei

sincer să fiu azi dimineată am vrut să evadez
într-o altă lume fără alcool și sida
fără cearșafuri îndesate pe ochi
dând noroc cu Poezia
invitând-o chiar la un pahar de vin fiert
dar ca un făcut azi dimineată mă trezesc
luând de la capăt nimicnicia vieții cu o zi
la fel de compromisă ca oricare alta
hai că fug s-o ajung din urmă.

Povârnișuri

Holbat la ochii de pisică
experți în a cultiva cu deamănuntul
întinse idealuri

povârnișuri desprinse din celebre pânze
stau la taifas și îmbătrânesc
cu imaginea unui zeu

- un mai vechi amic al meu
ce mă ia de mână și mă conduce

la eșafod în uralele unei grămezi
de frunze

Gheară lipsită de moralitate

Poruncește păcatului să fie vorbă dulce
Singurătății să-și caute adăpost
Zăpezii să fie exilată pe un stei de munte
Întâmplării să uite cine de fapt a fost

Poruncește salcânilor să-și lepede mireasma
Și satului să îmbătrânească între dealuri
Privirii pătimașe să știe uneori să tacă
Sufletului să sară pe fereastră în valuri

Punct și de la capăt

Tu și vorba ta a dracului de firească
auzită desperecheată sâmbăta
și duminica în care mâinile pofticioase
ale ploii înfloresc grădina

ți-am spus despre iubirea de semeni
ce umblă nevăzută pe străzi
pe lângă turnul clopotniței despre
cântecul greierului
ce aprinde cu cântecul lampa din bucătărie

...păcate scumpe zburate odată cu visul
ce păstrează copilăria într-o limbă
din ce în ce mai străină mie

Epilog sau Din amneziile unui condamnat la viață

Cauți cunoaștere în tot ce înseamnă
vremuri de odinioară închise în mansarda
casei,
când doar mâinile mamei puteau să întârzie
cascada nisipului din clepsidră,
când, grăbit, apusul de soare umplea fereastra
cu făgăduieli infantile și culori stoarse de
vlagă,
dar și când ea, disperarea, te strângea în brațe
și îți șoptea la ureche că nu mai poate trăi
fără tine.

Azi,
bucuriile îmbrăcate în mătase scumpă
nu mai au nici un preț, iar zădărnicia
nu mai înspăimântă
nici măcar o creangă înflorită de cireș.
Tot ce-i omenesc pare o rană din care se
scurg
din belșug nostalgii și simți cum te umpli
încet și sigur și fără scăpare,
din ce în ce mai mult, cu pământ.

Fir-ar mama ei de viață!

Tot pe brânci, ca în armată,
și c-o floare-n colțul gurii,
când uitarea mă răsfătă,
întru în poemu-acesta ca un hoț
prin fânul șurii.
Fir-ar mama ei de viață !

Unde-i oare poezia ?
Nu mai dau pe ea un ban. Cu privirea
șugubeață,
chirăie pe lângă mine verbul, ca un șobolan.

Și metafora, sărmana,
chiar de-o-mbrac cu multe rochii
și aprinse flori de gheață, tot mirosul
de fân proaspăt îmi închide seara ochii.
Fir-ar mama ei de viață !

Pelerin printre cuvinte nici tu umbră,
nici verdeață, doar cărări de vis cutreier
și adorm, strângând în brațe
țărâitul unui greier.

VITRINA CU CĂRȚI

Cristina BÂNDIU

Viața - notă informativă despre dezamăgire

Apărut în 2011, romanul doamnei **Ileana Vulpescu, Notă informativă bătută la mașină**, se înscrie pe aceleași coordonate ale sincerității abrupte, ale lipsei de iluzii asupra oamenilor și a vieții, în general, și ale unei dezamăgiri profunde.

Copil crescut cu tată vitreg – tatăl adevărat, medic veterinar, murise foarte tânăr în urma unui infarct -, personajul principal face cunoștință de foarte devreme cu strâmbătatea vieții, învățând să se bucure de fiecare clipă frumoasă și să nu privească cu regret spre lucrurile pe care oricum nu ar fi avut putere să le schimbe. Cu toate acestea, mărturisește că pentru ea „*copilăria a-nsemnat lipsa de întrebări asupra vieții, o vreme în care parcă am trăit între cer și pământ*”. Privind în urmă, rememorează cu duioșie secvențe din copilărie, o copilărie în care conflictele cu tovarășii de joacă nu țineau mai mult de o zi, în care un dragon de pe capotul proprietăresei unui magazin devine fascinant, dar în care spiritul critic i se accentuează suficient de mult pentru a judeca la rece oameni și fapte.

Unul din oamenii de care-și aduce aminte cu o duioasă amărăciune este coana Titi, vecina care-și alină sufletul cu mirosul florilor (*Bine c-a lăsat Dumnezeu pe lume florile, că mai alină sufletul omului* – își descarcă sufletul coana Titi în fața Sabinei, marcând sufletul sensibil al copilei). În aceeași galaxie a oamenilor al căror destin i-a semnalat lipsa de echitate a vieții se înscriu tatăl ei drept sau mătușa sa, Agripina, o fată de o frumusețe rară care moare la nașterea copilului și a cărei obsesie față de curățenie este ironizată, parcă, de păduchii de corp pe care-i ia din spital și care-i părăsesc corpul abia la înmormântare.

Dacă sufletul copilei de odinioară simte acut că ceva este strâmb în viață, la bătrânețe personajul nostru constată, cu amărăciune, că lumea și-a pierdut busola, iar bunul simț – componentă a comportamentului uman – este pe cale de dispariție și nu este apărut nici măcar într-o rezervație, cum se procedea cu speciile animale amenințate cu pieirea. Atentatorilor agresivi la bunul-simț nu le aplică nimeni nicio sancțiune.

Destinul Sabinei este marcat, asemenea tuturor personajelor feminine din romanele doamnei Ileana Vulpescu, de oamenii alături de care o aduce viața și mai ales de bărbații de care se îndrăgostește sau care se îndrăgostesc de ea. Într-o lume strâmbă și amară, dragostea este oaza de lumină și pace, gura de aer proaspăt care îi dă putere să meargă mai departe și să-și accepte alegerile ca singurele viabile. Copilă încă, se îndrăgostește de tatăl unei colege, ca adolescentă de profesorul de igienă, iar mai apoi de un pilot care moare

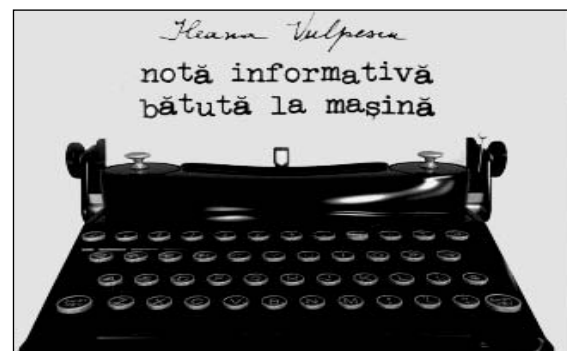
doar la o săptămână după ce se cunosc și a cărei dispariție îi provoacă o durere nemărginită – iubiri sortite a nu fi știute decât de ea însăși. Spaima de a muri fată bătrână o face să cedeze avansurilor unui farmacist, pentru care însă nu face nicio pasiune, refuzându-i cererea în căsătorie, spre dezamăgirea mamei sale și a farmacistului însuși, care o urmează la București, încercând s-o convingă să revină asupra hotărârii. Amăgirea farmacistului cu iluzia unei iubiri pe care n-a simțit-o niciodată, este percepută de Sabina ca o greșeală majoră a începutului de viață, astfel încât eșecul celor două căsătorii ale sale îi pare o încercare a destinului de a echilibra durerea produsă în sufletul tânărului.

Studentă, îl întâlnește prin intermediul unor prieteni, pe Stere Caragiani, balerin de mare talent, persoană de o mare cultură și un prieten de mare valoare, de care se va îndrăgosti cu toată setea adolescenței care nu și-a trăit iubirile decât la nivel platonice. Pentru ea, Stere îndeplinea cele trei condiții ale iubirii: respect, admirație, atracție fizică. Când constată, cu stupeoare, că Stere este homosexual, Sabina își simte sufletul făcut zdrențe. Cu toate acestea rămâne lângă el timp de patru ani, prietenia dintre ei devenind din ce în ce mai strânsă (*Sabina, ești suflet din sufletul meu*. – îi mărturisește Stere. *Poți să înțelegi că am nevoie de suflet de femeie lângă mine? M-am apropiat de tine fiindcă am simțit că ai să mă-ntelegi.*). Nici plecarea lui Stere în străinătate, nici distanța, nici timpul nu reușesc să distrugă legătura strânsă dintre cei doi.

La scurt timp după plecarea lui Stere, înainte ca acesta să-și anunțe intenția de a rămâne dincolo de granițe, Sabine i se propune să se angajeze ca traducătoare la Ministerul de Interne, adică la Securitate. Știind la ce se poate aștepta după ce se va afla că Stere nu se mai întoarce, cântărindu-și opțiunile, Sabina se angajează la instituția care, în timpul regimului comunist, echivala cu însăși teroarea.

Cu toate acestea, locul de muncă va fi cel căruia îi va datora prietenia de-o viață a colonelului Endre și pasiunea răscolitoare pe care o trăiește alături de generalul Șerban Vasilianu. Ca angajată a instituției, Sabina se remarcă prin conștiinciozitate, corectitudine, calitățile ei umane și profesionale fiindu-i recunoscute și apreciate.

Cel care o va vindeca de Stere, va fi Valeriu Veniamin, regizor talentat, om de o rară cultură și de o inteligență fină, rasată, alături de care va trăi șapte ani de liniște și împlinire. Sunt cei șapte ani în care va deveni mamă, în care își va da doctoratul, în care se va simți echilibrată și iubită. Ca și Stere, Valeriu va alege și el evadarea dintr-o lume în care creațiile sale sunt supuse cenzurii, în care i se interzice orice ocazie de a ieși dincolo de granițe, fie doar pentru a-i fi înmânate numeroasele premii câștigate de filmele sale la festivalurile internaționale. Rămasă cu un copil mic, Sabina își asumă destinul de mamă singură fără să se revolte, fără să-și blameze soțul, fără să se plângă. Suferința ei se vede doar în aspectul fizic, deoarece slăbește cu zece kilograme, iar în

centrul ei se află mai ales grija pentru copilul care va crește fără tată și care se va revolta, în timp, împotriva celui plecat.

Cel alături de care personajul nostru înțelege ce-nseamnă cele două jumătăți, despărțite la-nceputul lumii, care, în sfârșit, se găsesc și se-mpreună va fi generalul Șerban Vasiliiu. Iubirea lor va dura până la sfârșitul vieții, dar va sta sub pecetea tainei, pentru a nu răni pe nimeni.

Cea de-a doua căsnicie a Sabine i se va completa viața cu oameni deosebiți, ca soțul ei, Alexe Gregorian, Irina, fiica lui din prima căsătorie și fosta lui soție, Simona. Alexe Gregorian, fire total opusă lui Valeriu Veniamin, seamănă cu acesta prin lipsa duplicității, ambii făcând parte dintre bărbații care atunci când trăiesc o pasiune refuză să o împartă și să se împartă. De aici și cel de-al doilea divorț.

Se spune că poți cântări valoarea unui om după prietenii pe care și-i face de-a lungul vieții. Din acest punct de vedere, Sabina se dovedește o persoană deosebită, depunând mărturie în acest sens prietenii ca Ileana Iovănescu și soțul ei, colonelul – devenit în timp general - Endre, generalul Vasilianu, Simona, Irina, Stere și chiar foștii ei soți, care schimbă iubita, dar nu renunță niciodată la omul Sabina.

Cea mai mare dezamăgire pe care i-o oferă personajului nostru viața se naște din răceala care intervine între ea și fiii ei. Privind retrospectiv, aceasta încearcă să le justifice comportamentul, fără să-i acuze, ci doar încercând să înțeleagă. Vorbele unei doctorițe de la maternitate, trecută de vârsta pensionării, deci cu multă experiență de viață (*Cine face fată, își face copil pentru el, cine – băiat, face copil pentru alții*) par a dobândi caracter de adevăr universal valabil.

Ca în majoritatea romanelor doamnei Ileana Vulpescu, povestea de viață – construită din flash-back-uri ale memoriei afective - este privită din perspectiva personajului principal, ajuns la o vârstă la care singurul mister rămâne marea trecere spre absolut, percepută ca o taină a vieții dincolo de care totul este zădărnice. Și tot ca în celelalte romane, personajele nu-și doresc nici altă viață, nici oportunitatea de a o lua de la capăt, având conștiința inechității vieții, a inevitabilului în realizarea propriilor alegeri, a trecerii sub semnul căreia stau toate. Fundalul aparține epocii comuniste. Nu răzbate din el disperarea ce atinge cote tragice, ca în cazul romanelor Hertei Muller, dar faptele care răsar ici și colo (arestarea oamenilor, torturile din temnițele comuniste, turnătorii care putea desființa cariera și viața unei persoane, supravegherea continuă) creează o atmosferă de continuă teamă, de permanent stres, de nesiguranță și lipsă de încredere în oameni.

(Continuare în pag. 17)

Munca în calitate de traducător la Securitate este, pentru Sabina, dincolo de orice, o ucenicie la școala pesimismului și a dezamăgirii, documentele și emisiunile occidentale traduse demonstrându-i că viața e la fel peste tot, pentru unii mumă, pentru alții ciumă, dacă ar fi să ne raportăm la un proverb românesc. Învățămintele care se lipsesc de ea în cei treizeci și șapte de ani lucrați la Securitate (să nu mă mir de nimic, să nu-mi fac iluzii despre nimeni și despre nimic, să știu că nu există un bine absolut și mai ales permanent) o fac să se simtă absolventă de la cea mai dură școală a realității și, ca urmare, a dezamăgirii. Într-un fel sau altul, se pare că prin școala dezamăgirii trecem fiecare pe rând. Singurele lucruri care atenuează sentimentul inutilității și al decepției în viață îl reprezintă oamenii care ne-au fost dragi, un tei înflorit, mirosul caprifoiului, cântecul păsărilor...

În rest...vremuri sau istorie, totul rămâne în seama lui Dumnezeu, care n-a lăsat niciun copac să urce pân' la cer.

Ion ROȘIORU

Sinceritatea și ardenta trăirilor poetice

Născută la Nehoiu în 1962, poeta **Carmen Tania Grigore** s-a stabilit din 2007 în Anglia unde lucrează ca asistentă medicală. Chemarea poeziei a simțit-o de la foarte frageda vârstă de 12 ani. A obținut numeroase premii literare prestigioase, dar debutul editorial s-a întâmplat abia în 2009 cu placheta, **Pulsul țărâni**. I-a urmat o carte de convorbiri cu **Alexandra Noica Wilson**, fiica Gânditorului de la Păltiniș, **Pași spre comoara din suflet** (2010). În anul 2011 a scos de sub tipar cea de a doua carte de versuri, **Minutul de sinceritate**, pentru ca în anul următor să-și lanseze cel de al treilea volum de creații originale, **Un sezon cât o viață**.

La baza plachetei apărute la Editura RAFET din Râmnicu Sărat, **Minutul de sinceritate**, (în a cărei posesie am intrat grație poetului și publicistului Marin Ifrim) stă sentimentul poetei că a ajuns la amiaza creației sale, poate și a vieții, și că e deci musai să-și personalizeze la maximum vocea. În primele poeme ale cărții ea pledează pentru o poezie de autentică și originală respirație, mimările și simulările poeziei de dragul modelor, și așa pasagere prin definiție, nemaivându-și de aici înainte rostul. Ea pune semnul egalității între nașterea unui copil și elaborarea unui poem. Vârsta experimentărilor a trecut, cochetările lirice cedau locul unei sincerități împinse până la limita extremă: „*Mă retrag/ în dimensiunea mea/ încadrată de jugulare/ mă adun într-un cerc vitruvian/ mi-am spălat carnea de simulări/ mi-am stors epiderma/ de punctele vulnerabile/ m-am primenit ceremonial/ nu mai sunt femeia/ în haine ponosite/ am devenit indecent de sinceră/ gândurile îmi sunt la vedere/ ca un acordeon*” (**Am devenit indecent de singură**). Poeta, căreia îi stă bine orice ambiție, își propune și ne propune o poezie ruptă din sufletul, carnea și sângele ei, o poezie îmblânzită aidoma unui animal sălbatic care poate fi scos din lanț sau din cușcă fără teama că ar mai putea ataca pe cineva. O asemenea poezie își are propria ei realitate sau, cum ar

spune Nichita Stănescu, se este. Un titlu precum Poemul meu de identitate este elocvent în acest sens, ca, de altfel, și mesajul său programatic ori emblematic pentru o artă poetică. Poeta și poemul fac corp comun, contopirea fiind una androgenică precum a îndrăgostiților ce se regăsesc după căutări febrile inimaginabile: „*mă grăbesc/ anticipez o fuziune controlată/ ca o lacrimă ingenuncheată/ peste o altă lacrimă*” (**Fuziune controlată**). Drumul acestor căutări nu este, cel mai adesea, unul presărat cu lauri și el implică sacrificii și însingurare până la asceză: „*mi-am strâns degetele/ până când singurătatea/ mi-a transpirat în palmă/ licăreau curcubeie în amprente/ dar tu n-ai știut/ mi-am trecut hieratic/ mâna prin iarbă/ fără să-mi pese că/ m-aș fi putut răni/ în amintirile ciuntite*” (**Gest hieratic**).

Devenirea exemplară întru poezie presupune o comuniune neprecupețită cu natura care-i împrumută poetei ceva din măreția și din misterele ei, acest transfer sau transfuzie efectuându-se cel mai adesea pe cale ludică. Eul liric se lasă cu stoicism lucrat, la rândul-i, în chip rimbaldian, adică întru obținerea alterității eului creator și a virtuților sale vizionare: „*Sunt lacrimă/ înainte de a fi mângâiere/ sunt plâsmuire/ înainte de a fi început/ accelerează prin mine/ ritualul căderii/ din cortex/ în inima unei sibile și răd// și răd/ în mână cu nisipul/ împrăștiat din clepsidră/ lipindu-mi urechea/ de un prun înflorit/ care-mi oferă memorii/ înmiresmate/ polenul îmi definește/ corsetul de carne/ și mă îmbracă/ în ipostaze de joc*” (**Ipostaze de joc**).

Poeta înaintează în genunchi prin cuvinte și își făgăduiește „*un sine fecund/ undeva/ în insula unui dor semantic*” (**Insula unui dor semantic**). Ca expulzare a gândurilor, poezia e direct proporțională cu tăcerile care o bântuie sau pe care poeta și le impune ea însăși (**Jocul absorbit de neant**). Conștiința apropiatei extincții o determină pe poetă să fie mai circumspectă sau mai avară cu timpul fizic ce i-a fost hărăzit și pe care se simte obligată să îl exploateze cât mai judicios și mai eficient: „*nu plâng// sufletul îl agăț/ cu o agrafă de-un inger/ se va usca/ de la sine curând// dacă aș fi fost/ mai departe de moarte/ m-aș fi întors/ să iau sărutul uitat*” (**Jurnal de spital**).

Toți comentatorii de până acum ai poetei au observat în poemele ei motivul dorului și au stăruit asupra lui socotindu-l unul central și cu mari reverberații lirice: „*știu un sat/ unde pot să beau/ apă din clopot/ și gura mea ar putea/ grăi memoria dorului*” (**Monologul capcană**). Creația poetei, ca și cea divină dintru începuturi, are printre funcțiile ei și pe aceea a absorbirii durerilor din existența noastră de toate zilele, a temperării angoaselor ce ne cuprind atunci când cineva dintre cei dragi și apropiați nouă se mută la cele veșnice (**Nesfârșita creație**). Spre deosebire de foarte mulți alți poeți care râvnesc o libertate fără margini, dar nu mai știu în ce s-o investească atunci când ea se ivește, Carmen Tania Grigore se simte bine în condiția ei de femeie având nevoie de ocrotirea pe care o acceptă liniștitor. Trebăluitul printre cuvinte îi creează un sentiment de confort spiritual. Capcanele în care se lasă prinsă sau pe care și le întinde ea însăși pot fi mult mai propice stării de creație. Uneori și certitudinile (pe care, conform unei aserțiuni filozofice, le au doar proștii, restul oamenilor având doar îndoieli) pot fi dăunătoare: „*nici printre cărți/ nu mai trec neobservată/ toate personajele uită/ cât au suferit prin uitare/ și mă somează să renunț/ la certitudini/ dacă vreau să văd/ partea a doua a compromisului/ succesiunea lui temporală/ adevărul e că Borges/ a*

VITRINA CU CĂRȚI

setat această ordine/ să dureze doar cât ai clipi/ restul trebuie plătit/ cu renunțări și motive/ confidențe/ plus nebunii” (**Ordinea lui Borges**). Zisele Apostolului Pavel: „*Dacă iubire nu e, nimic nu e!*” îi smulg poetei tonuri elegiace în care vechiul îndemn „*carpe diem*” sau „*carpe rosam*” e subînțeles de la sine: „*dincolo de anatomia feminină/ așteaptă doar/ amurgul mascat*” (**Amurgul mascat**). Aceași melancolie care impregnează condiția umană este emanată de poemele de dragoste unde se insinuează abia perceptibil un sentiment de împăcare, fără reproșuri capitale sau disperări metafizice de anvergură: „*Am crezut că niciodată/ nu mă voi desprinde/ din lacrima ta/ era atâta inserare în mine/ încât m-aș fi putut transforma/ într-un meteorit/ cuvintele mă provocau/ și eu tresăream activând primăvara/ am ieșit din noapte/ pentru a mă întoarce/ în propria mea realitate/ cum chipul tău/ nu mai știa de mult cine sunt/ m-ai lăcrimat inocent/ între două mărturisiri*” (**Desprinsă din lacrimă**). Savuroase sunt și acele mici parabole ingenioase despre truda neștiută a făuritorului de slove: „*Cum să diger/ carnea mieilor de lapte/ tot mai dureros mă încearcă/ o foame de cuvinte/ mă bate memoria între/ ciocan și nicolvală/ până se lipește cerul gurii/ de foița inimii!*” (**Foame dureroasă**). Crochiurile erotice, de o senzualitate remarcabilă, au carate și scilipiri diamantine: „*Această clipă/ acest acum/ este o fereastră/ năpădită de strigăt/ eu nu mai pot ascunde/ sânii nebuni/ sunt atât de transparenți/ încât privești direct/ intimitatea mea*” (**Fereastră năpădită de strigăt**). Ca și: „*aștept închisă în strigăt/ ca într-un clopot fioerbinte/ sânii mă ard/ și se zbat răscopți/ de singurătate!*” (**Invocare**).

Poeta își gestionează trăirile cu tot mai multă responsabilitate. Deși simte / intuiește că în chiar clipa următoare ar putea face un pas decisiv sau să demareze un zbor înalt, ea amână, retractilă, orice risc capital și-i analizează/cântărește cu luciditate consecințele. O stare de scepticism funciar o reține în mrejele lui amare (**În gările ruinate**). E o modalitate de a preveni viitoarele eșecuri, de a evita trădările oricum inerente din partea celor în care și-a pus cândva nebănuite speranțe. Nutrește teama că visații ei nu vor fi la înălțimea așteptărilor și singura cale de preîntâmpinare a unor dezamăgiri este de a nu-i da curs necondiționat primului impuls sau avânt romantic al sufletului pe cât de învăpăiat pe atât de credul. „*Alteori îmi era/ atât de ușor să recunosc/ umbrele din cărarea încinsă/ încât golul dintre si-napse/ devenea o nouă speranță/ acum visul meu/ se răsfrânge în alb/ roua căzută din nuduri/ se rostogolește spre întuneric/ lăsând ca sărut/ o eclipsă de lună*” (**Roua căzută din nuduri**).

Trecutul cu toată încărcătura lui psihică și afectivă i se pare mai bogat și mai intens decât prezentul în care experiențele acumulate par să tempereze/frâneze elanurile noilor vârste când poate normal ar fi fost să le aviveze. La rândul lui, viitorul care cade în prezent nu e niciodată cel scontat, dată fiind imprezibilitatea lui de cele mai multe ori dureroasă: „*la ușă îmi plânge/ îmbătrânit și desculț un amnezic/ își caută timpul pierdut/ ca pe o cheie monogramată/ de prea multă singurătate/ am ezitat să-l alung/ și a intrat direct în versul/ anume pregătit pentru tata*” (**Un semn și-o întâmplare**). Curgerea timpului e percepută cu acuitate sporită, iar singurata-

(Continuare în pag. 18)

VITRINA CU CĂRȚI

(Urmare di pag. 17)

tea, chiar de-a fost invocată cândva, e din ce în ce mai apăsătoare și mai greu de îndurat.

Intr-un univers prin excelență fragil, răul și dezechilibrul pot să se declanșeze de oriunde și în orice moment. Poeta suferă efectiv că puritatea și paradisul copilăriei nu sunt veșnice, tenebrele putând să se succedă fără drept de apel luminii: „mieii de lapte/ zburdă prin rouă/ fără niciun instinct de precauție/ oricând/ ei pot stârni o înserare/ răcoroasă/ oricând/ întunericul ar putea frânge/ mugurii zemoși” (**Plantații de cuvin-te**). Există, însă, și momente de calm, de respiro, de împăcare și de încredere a ființei r-acordate la pulsul celest al iubirii netrădătoare, când ambii îndrăgostiți intră pe aceleași lungimi de undă astrală: „Zâmbești!/ E doar un joc de rol/ îmi spui/ și clipa mi se arată din nou/ îmbelșugată/ cu respirația ta” (**Moment de reculegere**). Poeta își evaluează/salută cu extaz evadările din timpul cosmic și plonjările în cel personal sinonim cu confortul unei oaze de fericire, de iubire, de poezie și, mai ales, de stare de invulnerabilitate: „am blocat minutarul/ fără a lua în calcul însă/ ceasul biologic// reglat de brațul tău înflorit” (**Ceasul biologic**).

Cutie neagră a copilăriei, poezia o ajută pe autoare să descifreze clipele de ră-tăcire nefastă, de ieșire din fluxul destinului care nu a fost întotdeauna lin, deciziile neîn-spirate având, nu o dată, un impact regretabil (**Cutia copilăriei**). Poezia e percepută, așadar, ca un S.O.S., ca o pavază împotriva agresivi-tății timpului și a spațiului ostil (**Desculță în vârsta de afară**). De aici până la viziunile escathologice nu-i decât un singur pas: „Am văzut șobolani morți/ la gura metroului/ între argumente și/ contradicție/ câteva femei își măturau/ umbra spre/ un subteran fumuriu/ mirosea a mlaștină/ și la fiecare stea/ atârna un cordon ombilical/ din care picura/ o plas-mă fierbinte” (**Vedenie apocaliptică**).

Sentimentul morții nu mai poate fi es-camotat: „amurgul se plimbă prin poarta de lut”, „lacrima cade în genunchi/ în așter-nutul de crin”, inima îi e „disputată de umbre flămânde”, săgeata letală se înfige în fruct și iubitul ezită s-o smulgă: „Speram să înțelegi/ foșnetul meu/ să-mi absorbi răsuflarea/ pliată pe frunze// săgeata letală/ să o smulgi din fruct// cu fiecare clipă/ speram să ridici/ cru-cea înflorită/ în nervii adânci// m-așteptam chiar/ să treci prin cortina/ îngreunată de frig/ înveșmântat în aripi siderale” (**Speranțe în regresiu**). Faptul că verbele acestui ultim poem citat integral sunt la timpul imperfect spune că, vorba lui Eminescu, pierdut e totu-n zarea tinereții.

Carmen Tania Grigore este într-un totu-l o poetă temerară și care, în căutarea unui timbru liric inconfundabil, își reînnoiește/împros-pătează stăruitor expresia. Ne raliem, în finalul acestor impresii de lectură, concluziilor **Ma-riei Diana Popescu**, poeta, eseista și editorial-ista de la Agero Stuttgart, care salută, pe Blog-ul ei, „jocul subtil dintre confesiunea plină de sinceritate și măiestria interesantă a registru-lui liric în care este surprinsă atmosfera de luptă permanentă cu sinele”. Respectiv: „Ad-mirabil este și jocul abil organizat între inspi-rație și ardența trăirilor, pe rugul cărora pare să ardă, pe de-a-ntregul, conglomeratul de imagini și de forță pasională a expresiei, fă-cându-l pe cititor complice raportului dintre fiorul liric și harul poetei”.

Lucian MĂNĂILESCU

Sub semnul limpezirilor

La lansarea o-ficială a volumului său de debut – **Un sărut mai adânc** (Editura Art Book, 2011) **Mirela Bălan** a fost „etichetată” cu entuziasm (aproape): „O voce poetică aparte, (... care) transformă universul încon-jurător în iubire” (**Petru Scutelnicu**); „Mi se pare un debut matur, al unui talent autentic, care are conștiința creației” (**Petre Isachi**). „Sînt rostiri interesante, e o carte de stări” (**Gri-gore Codrescu**)...

Dincolo de aceste aprecieri rămâne însă poeta, cu universul ei, cu „tăcerile mono-silabice din nopțile albe/ de-atîta lună plină de gânduri” și, mai ales, cu o limpezime lirică ce nu se lasă bruiată de ispite postmoderniste: „și mai e doar o zi,/ o zi cât un anotimp,/ un anotimp cât o viață” (**Săptămâna unui poem**).

Uneori magma cuvintelor curge prin „galerii subterane”, murmurul adâncurilor pre-gătind momentul unei „erupții” neașteptate: „Crede-mă, nu există oameni singuri./ Pri-vește!/ La mine ninge de la stînga la dreapta,/ la tine de la dreapta la stînga./ E frumos pe pămînt și tandru...” (**Acuitate în anotimpuri mai sonore decât par**).

Cu toate că „anotimpul cât o viață” al copilăriei nu pare o temă majoră a poeziei Mi-relei Bălan, tocmai această „economie de si-ne” în lumea lui „A fost odată ca niciodată” esențializează pierderea tărâmului „primordi-al”, acceptată cu nostalgie revoltată: „în co-pilărie umblam la furat de cai verzi și era simplu/ acum aș avea nevoie doar de un vîrf de aer/ curajos albastru de metil colorează un gât strâns/ pe care nu mai încap povești/ în zadar închid și ochii/ lumina sfredelește precum tăcerile” (**Lumina sfredelește precum tăcerile**). Copilăria este, totuși, atât de înde-părtată încât chiar și amintirea ei devine o is-torie aproape străină: „vizavi/ cisme de ca-cuciuc ale bunicii/ devenită copil/ îmi tropăie prin țeastă/ să-mi dovedească evul mediu” (**Încerc să-mi dovedesc evul mediu**).

De multe ori poeta investighează pro-priile cuvinte și stări, într-un monolog interior pe tema creației: „Prima dată scrii/ doar scrii/ și nu știi de unde vine” (**În oglinda retrovi-zoare**); „Când scriu/ sunt asemenea unei fe-mei în durerile facerii” (**O semiotică a ființei**); „Iar tu, cel care aștepți, nici nu știi -/ să râzi sau să plîngi/ de această nenaștere/ de acest refuz al memoriei” (**Gustul ușor amărui al scrisului**).

Căutarea propriei ființe în ireal, din-colo de oamenii „traversați de trenuri” devine o profesiune de credință: „Tărâmul născut/ e doar un pre-text/ de-a ajunge/ în nesfârșirea albastră/ eu” (**Autocunoașterea**). Chiar dacă această relație tensionată dintre cele două *euri* devine un eșec, ce împrăstie sufletul în cioburi multicolore: „Am strâns de gât androgenul./ L-am izbit atât de tare/ de peretele sticlos al gândului/ încât te-au străpuns cioburi./ Să fiu sigură/ cealaltă jumătate/ nu va mai privi oglinda” (**Episod final**).

Lirica de dragoste a Mirelei Bălan este una nostalgică, bacoviană aproape. „De-o vreme ploile aveau mirosul tău” (**Preludiu**), deloc solară, strălucind mai curând ca o umbră sub stelele incertitudinii: „Și nu întoarce privi-

rea în sus,/ Nu ajunge.../ E pămînt mult și greu deasupra.” (**Retoric**)

Este o „fugă”, o dorință de evadare („Dezleagă-mă/ de șarpele/ mirosind a măr! - **Ursită**) în așteptări sonorizate de zăpezi în-gerești: „prima ninsoare/ acoperă noroaiele de pe umeri/ urmele șenilelor tale nu se mai văd/ par a fi liberă/ între alb și negru/ azi/ port model de aripă gri” (**Iubire neclară**); sau: „Îmi așez capul pe coastele tale/ e noapte și din umerii tăi ninge” (**pizzicato**).

Între patimă („Dintr-o dată/ țâșnește atîta verde,/ toate animalele mele/ te devorează/ ca pentru un început” – **A room with a view – inside – !**) și resemnare („în bucătăria noastră/ mucegăită de rutină/ se scurge un sânge amnezic,/ înșelătoare ambro-zie” (**reloaded**); „omul, mirosind încă a divin,/ îmbracă blestemul însingurării” (**Blestem**).

Este, credem noi, un început poetic ce stă sub semnul limpezirilor viitoare și, în egală măsură, o confirmare a valențelor unui debut promițător.

Valentina
BECARD

Să am de unde
curge veșnic...

În primăvara anului 2009 poeta **Maria Ileana Belean** (pseudonim – Henrich Maria) publică, la Editura „Nico”, primul său volum de versuri intitulat **Jumătate fără nume**. În anul 2012 aduce în fața cititorilor un nou volum de poezie **Îngerii urcă la cer**. Iată cum o prezintă domnul **Nicolae Băciuț** în vo-lumul de debut: „Belean Maria Ileana a des-coperit virtuțile cuvântului care poate con-serva emoția, care poate vindeca nostalgii, ca-re poate mărturisi despre trăiri nebănuite în viața unui om. O întâlnire admirabilă cu cu-vântul care zidește. Temele cărții mele erau și temele vieții ei, trăirile din poemele mele se confundau cu trăirile sale. Ceva s-a întîmplat în adâncul acestei ființe, frumos și înduio-șător, sublim și tragic, încât nu pot decât să treci cu înțelegere peste nesiguranța sau ino-cența unor rostiri. Dincolo de poezia pe care o conține, această carte este un document de viață, unul care confirmă că în fiecare dintre noi există poezie, dar nu toți o descătușăm, nu toți o eliberăm, mai degrabă o sufocăm între atâtea tentații cotidiene”...

În atelierul unde „singurătatea um-ple/ căușul palmei/ cu rămășițele șoaptelor” poeta șlefuieste cuvinte din roca dură a imagi-narului – fiind într-o continuă căutare a nuan-țelor și formelor poetice: „Ieri/ ne plîngeam/ de prea mult alb/ Azi/ frunzele arse/ de la-crimi/ sărută pămîntul/ pe unde a trecut/ ca un vis/ umbra ta/ zilele ascund/ la pieptul rănit/ cununa de spini/ a mai trecut o noapte/ de atîta alb/ îngerii urcă la cer” (**îngerii urcă la cer**).

Privirea candidă, uimită nu poate în-țelege risipa de „lumină” ce-i inundă retina. „Ieri” era prea devreme pentru a sesiza – în vârtejul existenței – și umbra ce lăsa răni nevă-zute în fiecare gând care se dorea triumfător.

„S-a spus mereu că îngerii sunt du-blul ceresc al omului. **Schelling**, în **Filozofia revelației**, îi numește *Potenzen* (*dynameis* pe grecește) ale sufletului omenesc, virtualitățile lui, variantele mai limpezi, mai structurate, ale identității sale. Cu alte cuvinte, suntem me-

(Continuare în pag. 19)

reu însoțiți de modelul nostru, de portretul nostru îmbunătățit. Și suntem – sau în orice caz ar fi bine să fim – într-un dialog permanent cu posibilul acestui portret. Îngerul oferă fiecăruia din actele noastre reperul aurei lui, adică desenul lui ideal. Lângă fiecare este, îngerul așează un cum ar trebui să fie. El conjugă neobosit, la optativ, curgerea vieții noastre, așa cum am face-o noi înșine dacă am fi în condiția lui.” (**Despre îngeri - Andrei Pleșu**).

Poeta prinde „în tivul hainei unui vers” aducerile aminte când „amfore fine-n primăvară pictau cerul înfini”...

Astăzi „pașii gândurilor” rătăcesc orizontul și nu pot vedea decât cum „lacrima serii/ învață să moară/ în palmă”... (**Altă... față a așteptării**).

Maturitatea expresiei artistice își pune amprenta asupra versurilor cu rezonanță impresionistă. Pășind desculță prin iarba plină de rouă, când soarele începe să se înalțe la orizont, aceasta poate asculta „acorduri line”... mărturii ale fuziunii cerului cu pământul: „Acorduri line/ pășesc desculțe,/ răbind mai departe cenușiul ulciorului.../ Copacul bătrân îmi era străjer/ de când eram de-o șchioapă,/ acum e doar o amintire pe care o port în buzunar,/ să-mi aline somnul.../ Gândul se frânge.../ Cu tine,/ împărțeam aceeași potecă/ nu atingeam șoapta,/ doar firul ierbii,/ îl înclinam alene,/ eram liberi în clipe de tăceri.../ Acesta era momentul care urca pe treptele sufletului/ pentru a-mi fi mai aproape,/ mi-era frică să-l ating,/ nu erau cioburi.../ Dragostea/ ar trebui sculptată sub pleoapă,/ pentru a nu fi oarbă...” (**Acorduri line**).

„Eram liberi în clipe de tăceri...” spune poeta cuprinsă de nostalgia anotimpului neviciat de tumultul cotidian, de „orgoliul” luciferic al omenirii – omenire condamnată să-și poarte crucea grea a „păcatului originar”. Scrierea este concentrată în metafore fecunde cu profunzimi tulburătoare.

Experiențele trăite sunt fructificate în versuri ce ating o treaptă înaltă de puritate și rafinament. Cuvintele – prinse într-un „joc” al imaginarului și fanteziei – se metamorfozează, curgând radioase în „fagurii” complexității semnificațiilor.

Dorința poetei de a se elibera de „ulciorul de lut” care se fisurează, se degradează cu fiecare zi ce trece... este acerbă! Doar îngerii sunt eliberați de povara „forme” și a transformării. Cine n-ar tânji după o existență angelică... dincolo de eroziunile și cicatricele timpului?

Profunzimea revelatoare a adevărilor lăuntrice îi deschide porți spre sferele abstracte, antrenând în ascensiunea sa, faliile conștiinței.

Acaparată de taina **cuvântului**, poeta aduce în lumină forme noi și stilizate ale expresiei poetice. De subliniat faptul, că întreg volumul stă sub semnul căutărilor neobosite, șovăielilor, intensităților în care sângele „arde” asemenea unui rug al suferinței. Cu toate durerile care persistă pe retină... ai senzația că întreaga lume este concentrată într-o privire... Poeta își hrănește clipele cu iluzii, trăirile-i extatice căpătând gravitate în fața întrebărilor inerente despre soarta omului în lume. Umbrele lăsate de lucruri și „pe fruntea schilodită de așteptare” sunt motiv de neliniște și meditație asupra efemerului. Conștiința se ascute până la „îpăt” disipat într-o curgere nisipoasă. Exemple ca: „atârnată de umbra ta”; „aceea clipă previzibilă care planează alături de vulturi...”; „și o las dezbrăcată în verdele fals,/ mimând

veșnicia...”; „adăpostul amurgului/ se năruie”; „Viața/ se sfărâmă/ ziua/ părăsită/ de soare/ va lumina/ pasul meu” etc. traduc starea poetei aflată de veghe la vărsarea râului în nebuloasa timpului.

Spațiile pure, învăluite în lumină și slavă – sunt cele după care tânjește neîncetat – aceasta trăind cu credința „oarbă” că – odată trecută în „nefăcut” – în stadiul cel mai înalt posibil, adică de „înger”, nicio suferință și nici curgerea implacabilă a timpului nu vor mai putea să-și pună amprenta asupra Sinelui.

„Răspund singurătății:/ – Ești singura jertfă în oglindă,/ cum ar fi/ să-ți smulgi pomii din rădăcină,/ să-ți sădești ecoul urmelor de la malul mării,/ să strigi:/ – Mă iubește lumina!/ Înainte să-i răspund inimii,/ îi așez sub picioare un preș alb/ – Inimă,/ Ai intrat de mii de ori pe porțile cerului,/ ai înghetat de mii de ori în aburul vierii,/ nu-ți lăsa visul/ să zboare necontrolat,/ pune-i cununa de frunze în timpul meu!/ Mă-nverzesc lângă tine...” (**Răspunsuri**).

Găsim în aceste versuri „umbra” lui Holderlin, esențe complexe ale gândirii aflate în căutarea adevărului metafizic. Structura angelică este evidențiată chiar de titlul volumului „Îngerii urcă la cer”.

Natura este mediul ideal, fundalul suplu care contribuie la stările de reverie. În sânul naturii sufletul se află mai aproape de cer, de armonia universului – comunicarea cu Divinitatea având toate drumurile deschise.

Vrăjită de culori și nuanțe abia perceptibile, poeta și-a încercat talentul și în pictură. De altfel, pictează icoane pe sticlă, făcând parte din anul 2003 și din Asociația Artiștilor Plastici Mureș, participând la numeroase expoziții de grup, festivaluri, cu icoane pictate pe sticlă.

Scrierea răspunde exigențelor estetice, elanul creator găsind mijlocul de a depăși anumite tipare. Imaginarul poetei Maria Ileana Belean se caracterizează printr-o adevărată fascinație a ancestralului, prin năzuința și speranța de a regăsi „oazele” originale ale vieții spirituale. Reîntoarcerea spre sursele originale este adânc încrustată în fiecare gând: „m-aștepti răbdător/ cu tava plină/ mănânc pe săturate/ din margine de cer/ umbra unui înger/ sprijină ochii obosiți/...” (**Și seara are haină**) Absorbită de mirajul după „paradisul pierdut”, așterne pe hârtie cuvinte cu valențe de o rară frumusețe, cuvinte ce aduc în fața cititorului nostalgia poetei după timpul când „ulciorul de lut” nu puse stăpânire pe spiritul-i „îngereșc”: „iubirea o înalță în ochi/ brațele le întind spre desăvârșire/ tu-miiei tot cerul inimii/ în palmă virtuți de rouă cad/...” (**Salsa – cerul inimii**).

Cuvintele își împlinesc chemarea, versurile țâșnind asemenea unor izvoare bogate în sugestii. Lirismul ia naștere din gânduri primordiale, curate, rafinate, metaforele oglindind lucrul migălos al poetei. Căutarea divinității implică frământare „ore albe” de așteptare și iluzii: „merg desculță până la colțul casei/ privind cu jind drumul care urcă șerpuiind...”

În fiecare vers se conturează nevoia acerbă de lumină și sublim: „nu mai simt greutatea amurgului/ lumina îmi pune aripi/ mă voi prelungi/ peste strigătul fluturilor/ ca într-o strălucire/ te recunosc!” (**te recunosc!**).

Poeta apelează adesea la memorie, la trecutul plin de amintiri și oameni dragi (bunica...) „Sunt paranoică oare/ că pe bunica o așez mereu în vârful ei?/ Ce să fac dacă ea are cel mai mult alb!/ Deschid ochii larg să-i văd chipul,/ respiră...” (**Vârful peniței**), încercând

VITRINA CU CĂRȚI

astfel să nu lase loc „vidului existențial” să pună stăpânire pe clipa prezentă – „drumul ei mă va ademeni în somn / într-un jar nou născut/ luminii/ îi aștern la picioare un preș alb/ îi pun nume de fruct/ peste care așez suspinul/...” (**Stai, stai lângă mine**).

Suspinul după iubirile ce și-au pierdut candoarea și frumusețea este silențios, abia auzit: „te văd parte din zori,/ stele-mi prinzi pe tâmpale,/ tăceri atârni dincolo de râu,/ fără să întreb/ dacă și mâine va ploua cu aceeași putere.../ Sărut/ adăpostul crinilor/ din fiecare ungher al jurămintelor,/ cu speranța/ că de azi/ voi intra în ploaia ta,/ să am de unde curge veșnic.” (**Voi intra în ploaia ta!**)

Dincolo de „tăcerea toamnei”, de „cuvântul obosit” și de „timpul care trece/ pe lângă umbrele/ răsfoite-n/ firul de lumină/...” dincolo de tablourile în nuanțe gri, dincolo de orice ezitare, stă de veghe „visul”, acest minunat dar care te poartă într-o lume miraculoasă. În „vârful peniței flămânde” rămâne credința, că odată cu risipirea nopții, primii zori vor fi martorii renașterii ființei: „umbra nopții/ șuieră descătușată/ strânge/ ultimele zvâcniri/ pentru aduceri aminte/ sub mantia ei/ aerul alb/ prevestește/ încolțirea ierbii/...” (**Vae soli**).

Coloana de sprijin a întregului volum este timpul, „ochiul” impasibil care nu tresare la suferința și dispariția omului. Senzațiile de rostogolire și destrămare întrețin și accentuează stările de teamă și tristețe. Melancolia pală nu duce spre prăpastia disperării. Lumina apără de puterea întunericului, de abisul nevăzutului. Poeta este conștientă că, fără o deschidere spre transcendent și o comunicare cu spațiul celest totul s-ar destrăma, s-ar pierde în haosul nemărginit.

Any DRĂGOIANU

Motivația sensului

pe culoar se îngrămădeau rapsodiile verzi clapele pianului erau în flăcări moartea vizita casele săracilor ducea pungi cu aer pentru îngrijitori la prânz se auzeau cristalurile fine cum se ciocnesc între zidurile însemnate secunde coborau în pivnițe să deguste vinurile seci canicula sfășia orice amintire care încerca să traseze linii pe crestele înzăpezite ale inimii dirijorul cu pieptul dezvelit lăsa notele să circule prin carnea timpului tăia partiturile cu mimica impusă de legislația în domeniul muzical învățasem cum se lustruiesc oasele găsite pe marginea râurilor copiii trăiau în celule de criză cu visurile în galaxiile vecine sistemele de aerisire îmbăcsite până la refuz încetaseră să facă schimbul de păcate apăsau pe umerii anotimpului ce plagia

Periplu tanka

Traduceri de Ion ROȘIORU

Taigu Ryokan
(Yamamoto Eizō)
(1758-1831)

De-s întrebat cum
mi-am înfrânat dorința,
răspund că sub cer
când cade ploaia - cade
când bate vântul - bate

#

Nimic special
să vă ofer n-am decât
floarea de lotus
pusă-n glasta fragilă
s-o contemplați îndelung

Teishin
(1798-1872)

Doar o frunză de
lotus pusă-ntr-o vază
e tot sihastră
în timp ce parfumul ei
cuprinde-ncăperea

Niji Fuyuno (Junko Yotsuya)
(1943-2002)

Urc fără zgomot,
tot fără zgomot cobor...
Pretutindeni, praf,
vai, praful primăverii
mă-nvăluie-n mireasmă

Chōmiyo Ichihara
(1944, Hiroshima)

Chiar și copacii
ce, totuși, nu cer nimic,
au frați și surori
mă încearcă tristețea
de a fi copil unic

Yuuko Suzuki
(Osaka)

Tremur cu totul
prins în strigătul roșu
pe Obasutē
luna-i strălucitoare,
teribilă și tristă

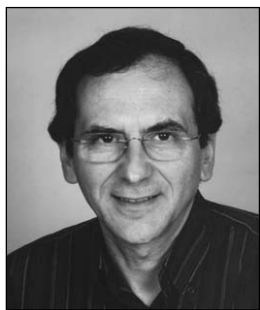
Marcus Heiger
(1951, Zürich)

Cântul ceasului
în cel al andrelor
Mina, tricotând,
e mereu la fereastră
numărând anotimpuri

Lydia Pedellec
(Paris)

Surâsul tău vesel
la capătul grădinii
pe aripi de vânt
un fruct prăvălindu-se
printre frunzele moarte

Père Gomila
(poet catalan)

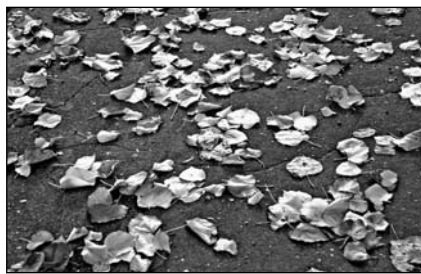
Lumina clară
trece prin mobile vechi,
prin jilțuri de stuf
premonițiile dau
târcoale misterului

Liam

Până ușoară
pierdută de pasăre
și-adusă de vânt
când scriu cu ea mi-amintesc
că nici eu nu strig deloc

#

Precum o frunză
care cade din copac
lăudând vidul,
am cumva certitudini
la intrarea în toamnă?

#

Rotundă, luna
ne trimite bezele
secretând ziua:
care mână-a mea oare-i
la fel c-un cântec de rău?

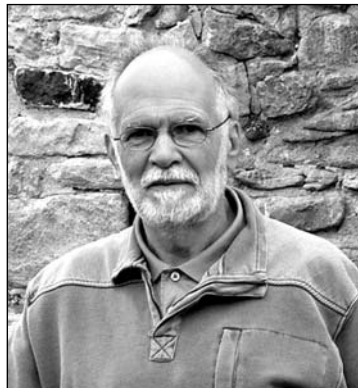
Daniel Py
(Franța)

Luna coboară
să mângâie muntele -
îmi golesc încet
paharul de pe masă
gândindu-mă la tine

#

Exact pe plaja
cu digul ei de nisip
bătut de valuri
copilul mi-a predat
prezentul caduc

André Vézina
(Canada)

Plimbare prin parc.
La brațul unei mame albe
o fiică neagră.

Pe pagina-ntâi: «Șoc al
civilizațiilor»

#

Scaune trase -
uitate pe o masă
două cești goale

În jur miros de cafea:
s-au făcut confidențe

#

Trandafiri uitați -
la capătul grădinii
și-au găsit pacea

În grădina din suflet
îmi caut încă locul

Nicolas Grenier
(Canada)

Iarba-i în urmă
în amurgul aurit
pe-o șosea brută
scuterul meu albastru
fofilat printre mașini

#

În fundul curții
ochi de geam întredeschis
la orice oră
motanul gri pe burlan
doarme din zori în amurg

Danièle Duteil
(Réunion)

Vânt rău de Brumar
două sute de lumini
deasupra punții -
ai ieșit în larg într-o
dimineață de Gerar

#

Atât de mică-i
casa copilăriei!
Dau poarta-n lături:
grădina ațipită
ne mai visează râsul?

Patrick Druart
(Franța)

Luna de iarnă
se-nvinețește privind
soarele-n amurg!
Ce glacial e patul
de când nu mai dormi în el!

#

Pe-un vârf de stejar
își trăiește eșecul
un zmeu zdrențuit -
dragostea ta ca și el
e inaccesibilă

Patrick Faucher
(Canada)

Drumeag povârnit
pe sub umbra pinilor
un om cocârjat
și suvenirul prezent
al absentului bunic

Mike Montreuil
(Ottawa)

Negură deasă
învăluind zorile -
și o lumină
ascunzând adevărul
patului dezordonat

Charles Cros (1842-1888)

Noroc

lui Théodore de Banville

Rușinată
Ești acu,
Și culcată
Ce vrei tu?

Sân în tremur,
Plâns nervos,
Rug de zmeur,
Păr ciufos,

Albul bust
Ca lebăda,
Bunul gust
Mi-l va-ncerca.

Prea rebel
Trupul tău lasă
Sufletul din el
Să iasă.

Altul vine,
Cu nesaț
Tu la tine-l
Prinzi în laț.

Încă-o dată
Ca un lup
Te vreau toată
Duh și trup.

Eu sunt cel
Care te strânge
Cu mult zel
La el în sânge.

Prada mea,
Îți sunt dresor,
Nu fi rea
Că te omor.

Nu știi cum
Devin mai rău:
Te sugrum
În patul tău.

Traducere: Ion ROȘIORU

SĂPĂTURI

– 'Nea Dumi e acasă? întrebă femeia. Tânărul nu-i răspunse. Trase din țigară, după care apucă sticla de gât și turnă alene în pahar. Bău cu sete, pe nerăsuflăte. Se șterse cu dosul palmei, luă apoi între degete câteva alune, pe care le aruncă în gură, dând capul pe spate.

Femeia se apropie din spate și-i puse palma pe umăr. Abia atunci acesta tresări și, după ce dădu mai încet sonorul aparatului la care asculta manele, întoarse capul.

– Marcelică, 'nea Dumi e acasă?

– Doarme, tanti, doarme, repetă tânărul, pârând deranjat de cea care îl întrebase de tată.

– Cum o fi putând să doarmă pe hăr-mălaia-asta?! se minună femeia.

– Cu spume la gură, după ce-a dat ga-ta două sticloante de Săniuță! veni explicația.

– Ia, dă fuga și scoală-l!

– Nu pot, bre, tanti Maria, că abia ce a ațipit.

– Și ce dacă...

– Face urât dacă-l scol înainte să-și fi făcut efectu' Săniuța! O ia ca medicament și-i trece de toate alea!... Dacă nu-și face efectu' siropu', face urât moșu'!... Odată, am luat-o pe coajă, că tot așa, m-a frecat la icre un vecin, să-l scol...

– Las' că n-o iei pe coajă, că i-am adus pensia, lămuri poștărița.

– Tanti, știi ceva?... Mai bine lasă-mi mie cuponu' și banii, că moșu' nu-și face somnu', ne ia p-amândoi la ture, iar pentru mata nu răspund!...

Pentru că femeia nu dădea semne că s-ar învoi, Marcel Pestrițu insistă:

– Ai, că-ți las de-o prăjitură și-o ciocolată...

– La pensia lu' dom' colonel, zău c-ar merge un Garone!... Mi-e frică, zău, să nu dau în diabet, că pensionariiăștilalți din cartier, cân' le duc pensia, în ziua respectivă, mă tratează ba c-o prăjitură, ba c-o șarlotă, cu multă frișcă...

Marcel Pestrițu se uită atent la poștăriță, de parcă ar fi vrut să-și dea seama dacă diabetul decare-i tot vorbea și-a arătat vreun semn.

– Dacă-mi dai pensia lu' moșu', îți las și matale d-un Martini, încercă el să negocieze.

*

– Ce tot mă bați la cap, mă, nea Fichiret, și vrei să știi unde-i Marcel? se rățoi Gina Priboianu la cel care o sunase.

– Cocoană, am o urgență! insistă omul.

– Ai greșit numărul. Sună la 112 ! Și îi închise în nas.

De felul ei, Gina Priboianu era iute, dar în acea zi, când a fost sunată de turc – cum îi zicea ea – era chiar nervoasă. Îi spusese soțului să nu-ntârzie cu transportu'-ăla, pentru că avea de gând s-o ducă în piață, să facă mai multe cumpărături. Telefonul sună iar.

– Ți-am spus, abi, că nu știu pe unde golănește Marcel! țipă femeia. O fi la biliard, cu golanii lui, dracu' să-l pieptene!... La noi vine numa' cân' are nevoie de ceva, și nu face pui p-aci...

– Sigur nu știi unde-o fi?

– Alaltăieri, l-a rugat pe soțu' să vină cu furgonu' la Altex, că voia să ia un frigider pe cuponu' de pensie a lu' ,nea Dumi... Nici nu l-am întrebat p-al meu dacă l-a rezolvat.

– Cocoană, e belea mare! Avertiză Fichiret, d-aia întrebam la tine de Marcel.

– Ce dracu' o mai fi făcut?! se sperie femeia.

– Nu el, moșu'...

– La câtă votcă bagă-n el, o fi căzut pe stradă. Nu e prima oară! vorbi sentențios cea care fusese sunată.

– Căzut, căzut, repetă grav tătarul. Sculat la el, nu puteam!

– Ai dreptate, abi, cine să poată urni matahala-aia?!

– Cocoana, nu puteam sculam... E mort, cocoană!

– E, pă dracu'!... A dat colțu' ,nea Dumi?... 'Ai dă mine și dă mine!

– Cocoana, vino repede, să iei ploconu'!... Io musuluman eram și nu putem să-l țin în casă... L-am târât în curte. Aman-aman, tare greu era!

– 'Ai dă mine și dă mine! se văicări femeia. Bine că m-ai sunat, 'nea Fichi... Vin cât pot de repede, numa' să dau dedeșteptu'-ăsta, al meu. Nu-ș' pe unde umblă, că nu răspunde la telefon...

*

Gina se lăsă moale pe pat. Nepoata lu' 'nea Dumi (cum îi spunea omului toată lumea din oraș colonelului Dumitru Pestrițu, fost comandant al unității de rachete) era cea care avea grijă de bătrân – de când aceuia îi murise soția de inimă rea – și de unicul fiu, care la aproape 40 de ani n-avea loc de muncă, mulțumindu-se să trăiască din pensia tatălui. Mergea o dată pe săptămână acasă la bătrân (impropriu spus „acasă”, căci după moartea soției vânduse repede vila, iar banii îi băgase într-un cont, la o bancă, mulțumindu-se să stea în gazdă la un tătar, într-un cartier mărginaș), pentru menaj: gătit, spălat și călcat. De mai bine de un an, trecea tot mai rar – la două, trei săptămâni –, căci Dumitru Pestrițu, cicăltor din fire, stătea cu gura pe ea, cât femeia trebuia. „Decât să mă freci pe mine toată ziua, bună-ziua, mai bine-ai face instrucție cu fi-tu, că l-ai scutit de-armată, repede-repede, și-acu' a ajuns un necioplit cu burtă de popă!” îi mai întorcea Gina vorba.

Puse mâna pe telefon și sună la Proto-ierie.

– Săru'-mâna, părinte!... Te deranjez... Am dat de necaz... A murit 'nea Dumi...

– Dumnezeu să-l odihnească! Fi-su știe?

– De trei zile, nu-i de găsit! De când a pus mâna pe banii de pensie ai moșului... Cine știe pe unde-i toacă?!...Părinte, n-am un' să-l duc! Ajută-mă, că nici nu știu ce trebuie pentru înmormântare!...

– Adu-l la noi, la capela mortuară... Am acolo o rezervă, unde am toate facilitățile: îl îmbăiem, îl ferchezuim și-l îmbrăcăm în paltonu' de scânduri... Nu mai pierde vremea! De rest, ne ocupăm noi!...

– Da, părinte, așa o să fac, săru'-mâna!

– Chiar dacă nu o să fiu eu, îl găsești pe administrator. Îi spui că eu te-am trimis... Nu-i dai nimic!... Ne socotim după aia, că și așa ai de alergat... Acu' tre' să merg la un botez; naș e frate-miu și mai schimbăm și noi o vorbă, două acolo...

Gina Priboianu se mai liniști. Preotul paroh era un om de inimă. Dar, după numai cinci minute o sună el pe femeie.

– Doamna Gina, să știi că nu facem nicio scofală!

– Cum adică, părinte? se sperie femeia.

– Păi, dacă zici că Fichiret l-ar fi găsit

după trei zile, tre' să suni mai întâi la Poliție, să preia ei cazul... După aia îl aduci la noi...

– Da, părinte, bine că mi-ai zis. O să-l sun pe adjunct. E văr primar cu soțul meu și cre' că până vii de la botez, ne rezolvă el.

*

De trei ore stăteau la poarta de la Morgă și nu-i băga nimeni în seamă... Soțul Ginei Priboianu ațipise. Îi dădu un cot.

– Cum poți să dormi cu mortu' lângă tine?

– Pe 'nea Dumi l-am pus în spate. Doar tu ești lângă mine!... Io-te, s-apropie cineva, mai spuse omul, frecându-se la ochi.

Într-adevăr, cineva se apropiase de poartă și le făcu semn să coboare din mașină.

– A sunat dom' doctor și a spus să v-ntreb dacă aveți hârtia...

– Ce hârtie?

– Trimiterea de la Poliție; fără ea nu puteți intra! avertiză paznicul.

– Stăm aci de-atâta timp și n-ai ieșit să ne spui de treaba-asta?

– Nu-i mare scofală, dar nu sunase doctoru'!... Așa că vă duceți frumos la Poliție și veniți cu hârtia-aia. Pân'-atunci, poate apare și don' doctor. Zicea că se duce să-și cumpere un șorț nou...

La Poliție, era doar ofițerul de serviciu. Îi spuseră pentru ce-au venit, iar acesta îi avertiză că mai întâi trebuie îndeplinite câteva formalități.

– Nu-i bine c-ați mișcat mortu' din loc! Mai întâi se cuvenea întocmit un proces-verbal de constatare... Nu vă mai uitați așa la mine, că mă deochiați!... Vă duceți înapoi, unde-ați găsit mortu' și luați declarații de la ăia care l-au văzut.

– Cu-atâtea referințe, parcă-i facem dosar de angajare, fu de părere Gina.

– Să le luați în dublu exemplar: un rând la noi și altu' îl puneți în coșciug, că poate o avea nevoie pe lumea-ailaltă...

*

La poartă, a ieșit o persoană necunoscută.

– Păi, unde-i 'nea Fichi? se interesă Gina.

– S-a mutat d-aci. A vândut de grabă tot și dusa fost! Unde anume, nu pot ști, că nu a spus la nimeni!

– Ei, cum așa?... A plecat... Și n-a spus la nimeni!...

– Și când a plecat?

– Are câteva ore bune... A-ncărcat tot calabalăcul în trei camioane și p-aci ți-e drumu'...

*

S-au întors din nou la Poliție și i-au spus ofițerului ce-au pățit.

– De, ce să-i faci; sigur n-aveți noroc, conchise acesta. Legea e lege!

– Acu', ce facem?

– Fără declarații, nu po' să vă dau nimic la mână!... Să găsiți niște martori... Așa că, faceți săpături! îndemnă el. Da', nu vă grăbiți, că tot pe mine mă găsiți. Aci sunt până dimineață!

– 'Ai, nevestă, să luăm un târnăcop și două lopeți.

Gina Priboianu se uită la ceas.

– Are dreptate omu'... La Fero-metale n-a-nchis... Ai auzit ce-a zis – ne-așteaptă.

– Da, șefu', facem săpături.

– Și nu ne grăbim...

– Așa e, oameni buni: Graba strică treaba!... Eu v-aștept. Până dimineață sunt aci!... Da' numa' să faceți săpături!...

George PAȘA

**Din interstiții
(martor la falimentul
cotidianului)**

Aici e o casă, prea puțin timp.
Cu mărunțiș n-am cum plăti datoriile
către secunde ce mi-au rămas.
Rămășag va rămâne poate sângele meu,
poate vreo literă ce va pulsa liberă
în cartea deschisă.

Acum, stropii de ploaie
bat darabana pe acoperișul de tablă,
se întorc în țărână.
Sunt aici, într-un cotidian îmbâcsit cu iluzii,
nu vreau să mă strecur printre rânduri,
nici să mă alinez în șirul de morți.
Problema nu este cine-i mai viu,
cine-i plantat mai rapid în zidul de oameni,
e suficientă o bombă cu proști
să dărâme ce-ai construit altădată.
Scaune peste scaune,
grămadă la procopsirea cu fum.

Spuneam că aici e o casă, prea puțin timp.
Nu contează: straturile cu legume
primesc fericite apa din cer,
vișinul își spală frunzele,
se pregătește pentru roșeața din vară
(cine va mânca din fructe
va păstra și dincolo povara gustului).

Parc-aș fi canibalul
ce mușcă din propria-i limbă,
să înflorească literele
peste un peisaj al tristeții,
să se întoarcă în matcă apele
izvorâte dintr-un pământ
sfințit cu sângele Domnului.

Câtă țărână a rămas, câtă țărână!
Nimeni n-a prevăzut
falimentul de azi.

Făt-Frumos și zmeul, ieșiți din poveste

Am să vă spun de la-nceput:
povestea nu urmează tiparul prescris,
cu lupta între două forțe, în care
cel mai bun învinge,
cu donare de chestii din care să iasă pădure,
piatră sau foc. Nu, povestea e simplă:
de pădure a avut grijă Dumnezeu să ne-o lase,
iar alții, s-o taie din rădăcină.
Din piatră seacă a țâșnit apă,
cu multă binefacere pentru omu-nsetat.
Din foc a rămas numai fumul.

Zmeul e personajul dintâi,
un trențaros ce vine beat de la cârciumă;
gașca de zmei l-a părăsit, fiindcă nu mai are
parale,
dovadă că nici nu arată a fi paraleu.
Făt-Frumos e muncitor în cariera de piatră,
musculos, bronzat, doar cu părul bălai
ca-n poveste.

Întâlnirea lor – gheață și lavă.
Unul sparge gheața cu un baros
călit vreo zece zile de fierarul Aliciu
din Țara Mirunelor,
altul varsă din coșul pieptului
numai fiere și sânge la puterea ursului.

Poate n-o să credeți,
dar între ei nu-i nicio luptă, nicio magie,
nu-i vreun iepure să iasă din joben,
chiar dacă spectatorii își lungesc urechile
în așteptare,
nici măcar vreun pitic n-a sărit de pe creier
să danseze din buric în fața mărilor voastre.
Uitați-vă cum lava și gheața-s totuna acum:
prieteni stau liniștiți la masă,
joacă un șptic și savurează o bere.
Ei n-au stricat orzul pe găște, l-au lăsat
să fermenteze,
pân-au obținut o bere originală
pe care au băut-o în semn de-mpăcare.

(Naratorul se uită la mine uimit,
îmi face semn c-am ieșit din scenariu,
că binele și răul – zice –
nu vor sta niciodată împreună la masă.
Îi fac semn să continue el.)

Deodată vine mama zmeilor,
măsurând cu fălcile-i pământul și cerul,
își ia odrasla de-o mână, îi arde
vreo două scatoalce.
„Nu ți-am zis să nu te mai prind cu derbedeul
ăsta?

Dă fuga și-ajută-l pe tac-tu să aducă lemne
din pădure!”

Făt-Frumos pleacă și el fluierând șmecherește,
își zice să treacă pe la Miruna sa,
Cosânzeana cu părul de foc.

Poem cu vin învechit

De la Țepeș citire, tot așteptăm o lecție
dată nedreptății.
Până să vină, să știi, nimic nu se pierde,
țepușele sunt bune pentru araci
în via ce va rodi la toamnă.

Da, ai dreptate, e primăvară;
știu, nu toți pomii au fost împărțâșiți cu var,
și-or să intre viermii să-i roadă.
Până s-o chemi tu pe Woody Woodpecker
din benzile desenate,
o să vină toamna și-ai să mănânci niște
mere cămoase,
vegetarianule!

Ți-aduci aminte, era tot primăvară,
când Magdalena dorea s-o ungem cu ulei
de măsline.

Pe pășunea virtuală treceau taman atunci
trei turme de miei, cu trei păstorași:
unul călare pe măgar, altul – pe un câine,
al treilea, înfipt în coarnele berbecului Samuel.
Până la trecerea turmelor, se înserase de-a binelea
și-am plecat toți trei către casele noastre,
cu proiectul rămas de poveste.

Și-acum uite cum stau, mă gândesc la venirea
fantomei.

Naiba m-a pus să consum tot usturoiul aseară,
când m-am fript cu ciorbă și n-aveam iaurt
în frigider,
să suflu în el până se-ncălzește frigida.
Asta este! Nu am nicio teamă, doar în sânge
nu-mi curge vreo Busuioacă de Bohotin virtual,
deși vinul meu învechit (nu în rele)
bate, prin tărie, orice premiat.

Mai bine să scot cenușa, e timpul să încălzesc
soba.
Trezesc din somn butucii să învețe lecția arderii
(de tot, de netot, nu contează).
Ba contează
cum arzi.

Marian DRĂGOMIR

paharul

de câteva ZILE nu îmi pot explica
de ce nimfă zburdă prin paharul cu bere
și trăiește ca un rock-star
cu părul vâlvoi apăsând pașii sacadați
sfidătoare față de toți

sunt bucuros că îmi arată viața în integritate
/ cum e și nevroza care mă oropsește /
dezmiardă adolescența trăită
cu o o fată frumoasă
ce mă evita cu strășnicie
ca să nu caute cu mine vise prin nisip

când locuiam în rai
o fată mă pișca mereu de picior
și într-o zi la o chermeză
mi-a luat tălpile la dans
însă acum
amintirile nu mai sunt verzi
nimfa nu-i fetița din tinerețe
ci anii ne(trăiți) ce dansează
sub perdeaua privirii eterne

tabloul

petrec anul nou la o femeie simțită
întins sub pereții cu icoane
cu sentimentul că doarme
terminată de visele unui început
/ mda / o icoană în perete
/nu am altceva de făcut decât să sforăi ceas/

apartamentul vede o femeie în blocul vecin
un fetiș al încăperii de a trage cu ochiul
acolo locuiește vechiul an
înțelept închid ochii
cu iluziile petrec pe străzi

așa e probabil mereu
adormind pe dată ce începe visul
doar că de data asta va fi altfel
totul a început prea devreme
casting-ul nu se mai face

din acel moment
nu întreprind niciun gest de prisos
doar o mână mai acoperă chipul
imagini derulându-se sub plasma noului veac

/ iată / trupul o flacără printre torțe
stă lângă femeia necunoscută
dar poate însemna un nou început

cursul vieții

spunea că seamănă cu poza din buletin
ochii și palmele desenează visele
fluxului de aer din plămâni
dar ea urcă scările din motelul jegos
și întrebam dacă nu e sacrilegiu
să tăvălesc cerul și gândurile nevastei

acum doua zile am trecut pe stradă / vii
sau desenezi viața cu soția ta/
bănuia că nu am dorințe de zugrăvit
m-a îmbrâncit cu roșul din poale
și am reușit să zburd sexul ce a mai rămas

mă vedeau flămând și nu trebuia să par profund
am spune-i unde e și ce face
obișnuită cu bărbații ratați
îi stă perfect printre rătăciții
după căsătoriile avantajoase

cursul euro-leu a luat-o razna
/de ce întrebi prostiile astea/
își aruncă jeanșii în dulap

REVISTA REVISTELOR CULTURALE

VATRA VECHE – Anul IV, nr. 7
(43)/ iulie 2012

♦ **Un cuvânt și o realitate**, material semnat de **Mircea Dinutz** la rubrica „Ocean întors”, creionează perfect lumea „descurcăreților” mioritici, ajunsă un fel de meritocrație cu... înlocuitori: „Descurcăreții de altădată, bebeluși / copii de minge / îgerași au devenit – prin cultivarea răbduriei și atenției a unor abilități dobândite de pe ici, pe colo – niste tipuri gravi și importanți, cu anvergură și un grad ridicat de fudulie; au năpădit societatea, pe toate palierele ei, cu tupeu și aroganță, mulți, din ce în ce mai mulți, de nu mai poți scăpa de ei! Cu timpul, au învățat să se folosească de ceilalți, oameni pricepuți, diligenți și cu simțul măsurii, să se cațere pe umerii lor, pe munca și meritele lor, cât mai sus, atât cât le permite instinctul de parvenire și gradul lor de incompetență! Unii, cu o dotare mai modestă, ajung măcar consilieri municipali, alții avocați de firmă, directori de școală, dacă nu cumva subsecretari de stat (cu stagii limitate, până cade guvernul) ori chiar – nu vă mirați – miniștri!! Ei, ca să zic așa, fac „puterea” unui stat, în care toate instituțiile sale (așa-zise fundamentale) și-au erodat autoritatea, iar meritocrația a devenit o vorbă goală. Dar nu-mi fac mari griji pentru viitor: ne descurcăm noi!”

♦ Din „Biblioteca Babel” **Dorina Brândușa Ladén** (traducere și prezentare), deschide, pentru cititorii revistei, filele melancolice ale „cărții” poetei suedeze **Karin Boye**: „Știu un drum ce duce spre casă./ acest drum este greu de parcurs./ Fiecare călător ajunge acolo un om/ sărac,/ mic și urât și cenușiu./ Știu un drum ce duce spre casă./ Drumul acela este gol și curat./ Este ca și cum ți-ai sprijini obrazul cald/ de piatra aspră./ Dar cel ce a simțit piatra/ în sângele-nghet al obrazului/ va simți cât de blândă duritatea sa este,/ cât de credincioasă, de fermă și bună./ Îi va mulțumi pietrei/ și-i va păstra greutatea dragă,/ va lăuda singurul joc al luptei/ care a fost prețul victoriei sale.”

VATRA VECHE – Anul IV, nr. 8
(44)/ august 2012

♦ „Ceea ce am simțit eu în Occident – spune **Matei Vișniec**, în interviul acordat **Cătălinei Popa** – a fost următorul lucru: în țările totalitare era mult mai ușor de identificat răul, prostia, imbecilitatea, manipularea... Intelectualul avea un dușman atât de evident, atât de ușor de recunoscut, încât era foarte simplu să te situezi pe partea cea bună. 2-3 poezioare contestatate și erai deja un erou. Ori, în Occident sunt două lucruri care se bat cap în cap... Pe de o parte, răul care există nu e așa de ușor de identificat pentru că manipularile sunt de alt tip: prin societatea de consum, prin informație, prin alte forme de presiune ideologică, prin gândire politică corectă. Într-un fel, ești mai înfricoșat în Occident să nu perturb formele de presiune de natură să te marginalizeze, decât în sistemul totalitar. (...) Când începi să-ți dai seama ce

avalanșă de propuneri e pe capul bietului cetățean sau pe capul bietului adolescent, înțelegi în ce extraordinară mutație am intrat: spălare de creier cu iluzia libertății și a alegerii pe care o ai în orice... Sigur, bineînțeles că te poți duce la bibliotecă să-ți iei Thomas Mann sau Dostoievski, numai că nu te mai duci, nu mai ai timp pentru că între tine și bibliotecă sunt mai multe baricade. E televizorul, e internetul, este telefonul mobil, sunt modelele, sunt aceste cărți nefaste pe care eu le numesc mondializate, sunt programele de știri, în buclă, care te amețesc, deși ele nu îți aduc nimic nou.”

ACTUALITATEA LITERARĂ –
Anul III, nr. 21/iunie 2012

♦ „Voi pe voi gândiți-vă!”, ne îndeamnă **Nicolae Silade**, în excelentul său editorial **Despre vârstele și vremea înțelepciunii**:

„Toată strădania noastră în această lume e pentru cunoaștere. Dar cunoașterea ne îndepărtează de înțelepciune. «Unde este înțelepciunea pe care am pierdut-o în cunoaștere?», se întreba, în secolul trecut, T. S. Eliot. «Unde este viața pe care am pierdut-o când trăiam?», se întreba tot el. Și răspundea **Ungaretti**: «Moartea se ispășește trăind». Sau **Montale**: «Dacă sfârșește ce-i viu, viu n-a fost niciodată». Astăzi cine mai răspunde? Astăzi cine mai întreabă? Venim în lume plini de înțelepciune și înzestrați cu puteri de neînțeles. Undeva, pe drumul vieții, acestea se pierd. Însă, prin tot ce facem, încercăm să recuperăm ce am pierdut. Înțelepciunea și puterea. Puterea înțelepciunii. Dar cum?”

Așadar, nu mai gândiți, gândiți-vă. Voi pe voi gândiți-vă! Așa cum eu mă gândesc pe mine acum. Și văd că nu pot fi și că nu sunt decât cuvântul care singur, singurel se scrie, pe sine, din sine, prin sine și pentru sine, cel mai intrupat cuvânt.”

♦ Halucinantă „recapitularea” morții din grupajul de postume al lui **Ion Zubașcu**: „toate primejdiile de moarte stau la pândă/ jur împrejurul fragilului meu trup/ gol ca un stârv pe patul metalic al cobaltronului/ mă amușină cu ochi sticlind/ pe marginea cârnii mele dinăfară și dinăuntru/ cu colți sticlind de strălucirea razelor de cobalt/ moartea salivează deja în jurul bietului meu trup/ împrejmindu-mă din toate părțile cu poștele ei feminine” (**Psalm pe patul cobaltronului**).

Până la urmă e o moarte care ne privește pe toți, acum, când Muntele-Dumnezeu, din cauza multelor ploi de lacrimi se năruie peste lume. Este puterea din umbră, atât de necruțător surprinsă pe placa (foto)sensibilă a memoriei poetului: „...în țara asta totul se coace în umbră ca iedera zidurilor/ până și umbrele de la Parlament, Guvern și Președinție/ au mai mare putere în țara asta/ decât Parlamentul, Guvernul, Președinția/ și chiar umbra președintelui statului/ conduce cu mai multă autoritate și putere destinele țării/ decât președintele însuși/ vai, oamenii aceste țări nu mai pridisesc zi și noapte/ să oblojească rănile sfărțecate de umbrele lor/ (...) o, Dum-

nezeule mare, chiar împăratul David a spus-o/ în Psalmul 23/ că umbrele morții n-au ucis niciodată oameni/ ci numai umbrele oamenilor l-au ucis pe Dumnezeu/ da, umbrele morții n-au omorât niciodată atâtea suflare de om/ câți au omorât cei din umbrele României”

Dar nu e totul zădărnice; o spune poetul în **Testament**: „Ion Zubașcu e numele meu sânt de meserie poet/ și vorbesc pentru lungul șir de strămoși tăcuți/ de pe Valea Izei/ mi se pare un nonsens să duci flori la mormântul/ unui mare poet/ doar într-o zi anume și într-un anume loc/ peste niște oase goale/ cine vrea să-și amintească de mine oricând și oriunde/ e destul să-și ridice o clipă ochii și inima spre cer/ să audă cum cântă cuvintele mele puternice printre stele”.

PLUMB – Anul VIII, nr. 63/iunie 2012

♦ În evocarea semnată de **Doru Ciulescu**, dl. Academician **Solomon Marcus** dezvăluie o răscruce fabuloasă a destinului Domniei Sale: „Am fost un elev inegal. În clasa a doua de liceu, am rămas repetent din cauză că nu am putut recita până la capăt o poezie destul de lungă, capotând astfel la o disciplină, limba și literatura română, care, peste ani, avea să-mi aducă un succes profesional deloc neglijabil. Tatăl meu, crezând că nu sunt bun de școală, a vrut să mă antreneze în meseria sa de croitor”.

♦ Sub o scurtă notă semnată de **Calistrat Costin**, sunt publicate două poeme scrise de „franțuzoaica **Rachel Hausfater**”, („Cu părinți originari de prin părțile noastre”), ce stau mărturie: „pentru noblețea și caldă umanitate a sensibilității sale”. Iată un scurt fragment din poemul **Noaptea**: „Culcată în întuneric. E noapte,/ afară frigul trosnește/ și vrea să mă pătrundă./ Mă tem de vânt, mă tem de oameni./ Ascult nimicul cum umple totul./ Aștept un sfârșit dar n-a început nimic./ Îmi vreau ursulețul meu înapoi dar l-am aruncat”...

♦ Printre laureații concursului **Prima Verba**, inițiat de Catedra de Literatură universală a Universității de Stat din Moldova în colaborare cu revista Plumb – concurs național de debut poetic pentru tinerii din Republica Moldova, figurează și foarte tână și talentată **Maria Fărâmbă**, elevă în clasa a X-a la Liceul Teoretic „Boris Cazacu, din Nisiporeni. Versurile laureatei nu au nevoie de comentarii: „timpul hilar/ epuizează anii din florile de cireș/ aripile fluturilor/ emană dezamăgiri/ m-ai mințit, poezie,/ m-ai mințit că ne vom iubi etern/ viața nu e decât o căisă coaptă/ căzută pe jos” (**Minciună**).

CAFENEUA LITERARĂ – Anul X, nr. 6
(113)/iunie 2012

(Continuare în pag. 24)

♦ În cadrul **Târgului Național al Cărții de Poezie** (16 – 20 mai 2012) s-a desfășurat și Colocviul **Ziua optzeciștilor**. Două „replici” subliniază sensul profund al acestei mișcări: „Optzeciștii au apărut începând cu criza de sistem a regimului politic comunist. Optzeciștii au inclus în creație, pentru prima oară, elemente de cotidian și meditative. Ei au continuat literatura interbelică, dar reprezintă în literatura noastră prima generație nouă. Solidaritatea generației '80 este consecința ostilității politice, culturale și editoriale din acei ani” (**Liviu Antonesei**); „Inconștientul colectiv va inventa din nou un dictator, așa că vom avea motiv să scriem în continuare. Istoria este circulară...” (**Nichita Danilov**)

♦ Revista editează și un supliment, placheta **Schimnic**, despre care autorul (**Virgil Diaconu**) mărturisește: „Schimnic este cartea pe care am tipărit-o la mașina de scris Erika, într-un singur exemplar, în anul 1981. (...) Ca și revista literară samizdat **RA**, tipărită la aceeași mașină de scris (cinci numere, în anii 1981 și 1982), Schimnic circula doar printre prieteni, din mână în mână, ca manifestele. O carte destinată prietenilor și potolirii energiilor mele ignorate de tipărișele realist-socialiste ale timpului”. Este o surpriză plăcută să auzi, la megafoanele memoriei, vocea poetului din urmă cu mai bine de 20 de ani: „Rochia colorată/ îmi taie orizontul// Ești patria dezastrelor mele,/ mahmudeaua pe care o țin ascunsă/ din pricina hoților// Te-am înălțat în pășări,/ rochie colorată ce ești!!/ Nu mă lăsa să hrănesc/ câmpia cu oase!!/ Și vezi să nu uiți drumul către casă,/ colorato ce ești!!/ Măinile mele sunt catedrala absenței”

BUCUREȘTIUL LITERAR ȘI ARTISTIC – Anul II nr.7 / iulie 2012

♦ O soluție... lirică pentru actuala criză românească propune **Coman Șova**, în poemul **Acum**: „Acum/ nu mâine/ Acum/ nu altădată/ nu în alt anotimp/ Acum// Ce ai de făcut acum/ trebuie făcut acum/ iar pentru mâine altădată/ în alt anotimp/ vei face atunci, pe loc, atunci// Acum spune ce ai de spus/ dărâ-mă ce ai de dărâmat/ înalță ce ai de înălțat/ trăiește ce ai de trăit// Așa și în zilele următoare/ toată viața/ Trăiește ce ai de trăit/ Că de făcut nimic/ îți rămâne// Toată moartea”

♦ Oceanul prin care privim lumea românească – avertizează în editorial **Florentin Popescu** – este unul întors, prin care: „faptele și întâmplările bune sunt micșorate într-atât încât aproape nu se mai văd, în timp ce tot ce e rău e supradimensionat, adus în prim-plan, căpătând importanță de eveniment extraordinar”

♦ Fermecătoarea rubrică **Viața în fișe de roman** – susținută de **Vasile Șzolga**, ne propune, în acest număr „dilema” umbrelor: „A fost odată o lume în care oamenii, atunci când ieșeau în lumină, le apărea și umbra, care, în loc să se așeze pe jos, pe pământ, se ridică pe verticală – și-i silea pe oameni să se culce ei pe jos. Astfel, omul era obligat să se târe prin praf și noroaie – în timp ce umbra rămânea dreaptă, înaltă, însoțindu-l. (...) Din această cauză, oamenii își construiau case întunecate, unde umbra, abia perceptibilă, nu

avea putere să-i trântescă (...) Din această cauză au construit deasupra orașelor și satelor acoperișuri, unde umbra nu avea putere. Apoi s-au apucat să acopere câmpiile, pe care trebuiau să le muncească. Dar au suferit un eșec tulburător: în întunericul de sub aceste acoperișuri nu creștea nimic... Și astfel această lume a început să se împuțineze, dispărând treptat, fără a găsi o soluție...”

ALGORITM LITERAR – nr.6 / 2012

♦ Revista din Călan (director **Ion Barb**), excelează la capitolul poezie (de bună calitate), dacă ar fi să-i amintim, din acest număr, doar pe **Ioan Evu** („Drumul pieziș ascuns în poezie/ îl suie-n pantă lacrima. Dar cartea// care pe sine singură se scrie/ va-ndupleca măcar o clipă moartea?” – **Balada noimei pierdute**); **Paul Blaj**; **Dan Herciu** („...râd ca un somnambul pe acoperiș/ îmi e frică/ fumez/ privesc ziua în ochi/ ea se uită la mine și trece” – **Ziua cea mai lungă**); **Ioan Barb** („se făcea că era dimineață/ păseam lângă tata pe un ogor proaspăt arat/ lutul gras ne încălzea tălpile/ înaintam anevoios tata găfăia din barbă i se răsfrau/ razele răsăritului într-un fuio- r/ când am încercat să răzbi-m mai departe/ aerul era ca sticla tata s-a opintit dar nu puteam trece/ atunci ne-am uitat în sus ni s-au deschis ochii și am văzut Îngerul” – **Drumul Damascului**); **Bianca Dan** („te privesc ca pe un umerăș gol/ camera asta ți-a moștenit obiceiurile/ pereții îmi țin de cald îmi îmbracă umbra/ o utopie în care apare și dragostea pulsează pe un diafilm/ mesaje în alfabetul braille în cutia poștala/ le păstrez în baza de date cu asterix deasupra/ metastaze dintr-o iarnă prea roșie natura moarta/ copii cu biciclete pe cer aleargă nemurirea/ iubite, nu ți se mai potrivesc hainele/ ne-am exterminat reciproc, nu încerca să te explici/ îmi tot spui că sunt incapabilă să iubesc, efectul invers/ al durerii/ privește, soarele e verde, încă respirăm” – **Copii cu biciclete pe cer**)

♦ Consemnăm răspunsul scriitorului clujean **Adrian Papahagi** la o întrebare din interviul realizat de **Dumitru Crudu**: „Cred că literatura ar trebui să revină la preocupările esențiale și să redescopere un anume tip de umanism, așa spune, care astăzi pare desuet. Astăzi literatura este oglinda, să zicem, a fragmentării sufletului european într-o groază de cioburi care trimit imagini parțiale, caleidoscopice, interesante prin colorit, prin multitudine, dar care nu reușesc să recompună armonia unui chip întreg.” Un punct de vedere asupra căruia ar trebui să medităm...

HELIS – Anul X, nr. 6 (110)/ iunie 2012

♦ În eseu **Despre cum l-am cunoscut pe poetul Pithagora**, bijutierul de la curtea regelui Pâr; despre cum m-a lăsat să întreb; despre elide, scări și despre ferestre, **Dan Elias** definește, cu finețe și inteligență, eterna himeră a artistului autentic aflat în fața sinelui din oglindă:

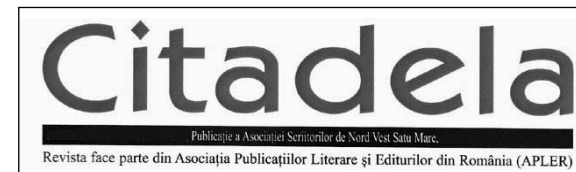
„Așa m-am trezit gândind iubirea ca fiind momentul de inspirație al unei vieți. Dar

nimic mai mult. Al propriei vieți! Iar aici nu vorbesc despre femei, deși dacă aș face-o aș spune la fel; iubitele sunt și ele bietele noastre întâmplătoare inspirații! Nu le putem amesteca, nu ne putem ieși din propriile substanțe generatoare de dragoste. Beatrice este Dante, Diotima îl repetă pe Holderlin, Laura zâmbeste ca Petrarca, iar Isadora poartă prin Paris ținuturile croșetate de Esenin. Să fie și invers? Atunci ar trebui să acceptăm că o piatră de râu poate duce cu sine, înlăuntrul ei, un munte întreg. Aserțiune care nici nu poate fi infirmată, nici confirmată.” (...)

Extrapolând, autorul încearcă să intuiască „inspirația artistică” punctând: „...nu există inspirație artistică, ci doar o acumulare diformă de materie și de gânduri, pe care la un moment dat cineva le așează în arhitecturi uimitoare (...) Starea de inspirație nu poate fi un proiect uman coerent, cu instituții, metodologie și cutume, ci dor o rezonanță fericită a propriei forme, sentimentul de a fi parte dintr-o armonie dincolo de noi. Suntem viorile la care altcineva își cântă sonatele și orice încercare de aflare a împrișinării sau a scopurilor lui este o naivitate, așa cum sunt și aceste gânduri.”

♦ De câte opri îl citesc pe **Ion Roșioru**, mereu blândul, mereu tristul, mereu înseratul într-un răsărit de lacrimă-stea, reînvăț murmurul izvoarelor din Curbura munților copilăriei noastre: „Ies în balcon. Dau teii-n floare. Mireasma-n palme o adun./ Mă spăl cu ea și dintr-odată mă simt mai tânăr și mai bun./ Casa e parcă o nacelă. Un zbor de îngeri o ridică/ Și sufletul care se-nalță în ea se vindecă de frică./ Tămăduit de toate trupul își doarme somnul în nadir:/ Să-i umplu golu-o stea-n cădere mă strigă tot mai abtîr:/ M-a trage paroxistic sorbul divin și-o să rămân me-reu/ Parfum al unui tei edenic sub care plânge Dumnezeu!”

CITADELA – Anul VI, nr. 4 - 7 (42 - 45)/ aprilie - iulie 2012

♦ Editorialul **Cărți și întuneric**, semnat de **Robert Laszlo** invocă o nouă și dramatică „incendiere” a bibliotecilor lumii:

„Asistăm la un adevărat dezastru comunicațional. Verbele împresoară agresiv toate frazele iar conținutul dialogurilor se apropie alarmant de cel din epoca de piatră, chiar dacă în loc de urlet spunem facebook, ori messenger. (...)

Nu-s vremuri prielnice pentru carte. Nu-s vremuri prielnice pentru om. Degradarea aceasta comatoasă, prevestită în urmă cu câteva secole de **Giambattista Vico**, filozoful care vorbea despre sfârșitul epocii haotice, cel pe care îl resimțim astăzi dureros și straniu, poate că va fi un punct pentru o altă pornire. Și din cenușa acestei lumi va scăpăra o scântie și pe cer n-o să mai ardă doar întunericul”

♦ Din grupajul de poezi semnat de **Ion Beldeanu** semnalăm această bijuterie lirică: „Ar putea fi capul meu/ pierdut în moleșeala amiezii/ Nu zâmbi, eu sunt acolo și observ/ cum se apropie zăpezile/ năucind răscrucile orașului./ Motiv pentru care devin neîmpăcat/ întrebând:/ nu-i așa că viața are gura însângărată/ ceea ce vrea să însemne/ că poezia bănuie străzile/ și nimeni n-o aude/ până

(Continuare în pag 25)

nu cade izbită frumos?// Atunci de ce te miri și te-ntrebi/ ce-i cu urletul acesta/ în care nepri-cepuți ne afundăm?”

OGLINDA LITERARĂ – Anul XI, nr. 127/ iulie 2012

◆ Prestigioasa revista focșăneană con-dusă de **Gheorghe Neagu**, pe lângă diversitatea tematică obișnuită (proză, poezie, eseu, critică etc) aduce în paginile acestui număr câteva „reconstituiri” și „controverse” incitante.

◆ Spicuim din materialul semnat de **Theodor Codreanu (Întoarcere la moartea lui Cezar Ivănescu)**: „Moartea poetului a devenit repede semn în marea textualizare a lumii. (...) Așa că intrarea în mitologie a criticii pare să fi fost inevitabilă. Ion Murgeanu a făcut un tulburător bilanț pe acest fir labirintic invocând sintagma poetului, «turcitul București»: **«Este un dat tragic: marii poeți ai României se nasc în Moldova și merg să moară la București, mereu în condiții suspecte și în veci neelucidate...»** (...) ...fenomenul CNSAS, în cazul lui Cezar Ivănescu este unul tipic pentru mimetismul victimar, ca regres secular în mitologic, rămășiță a răzburărilor moștenite din perioada comin-ternistă a luptei de clasă, când delațiunea stătea la baza ordinii din societatea comunistă. Valentin Predescu a intuit bine că CNSAS a fost o ultimă reductă comunistă, similară cu instituția inchiitorială a vânătorii de vrăjitoare, iar Cezar Ivănescu a fost ultima victimă importantă a acestui mecanism ocult...”

Secvența morții poetului este una care ține de absurd și, în context, ea trebuie să fie menționată: „Cum îl supărau niște hemoroizi, s-a dus luni, la Bacău, pentru o intervenție chirurgicală minoră. Numai că medicul de acolo (Palade) nu s-a asigurat de potențele organismului și poetul a fost operat cu anes-tezie generală (...) Speriată că tatăl adoptiv nu a mai răspuns la telefon, Clara Aruștei pleacă imediat la Bacău, la Spitalul Județean de Urgență, unde l-a găsit într-o stare foarte gravă. I se pusese și diagnosticul de embolie pulmonară. Greșit, și acesta, ni se spune” După avatarurile unui transfer la Spitalul de urgență Floreasca „Cezar Ivănescu a murit joi, la orele 18,30...” (24 aprilie 2008 – n.n.)

(...) „Încercarea lui Dumitru Ivănescu de a se face lumină asupra cauzelor morții s-au dovedit zadarnice, căci ancheta, finalizată abia în anul de grație 2012, se dovedește o capodoperă de ambiguitate «științifică» și «juridică»” ...

◆ Oglinda literară publică controver-sata poezie a laureatului Premiului Nobel pen-tru Literatură (1999) **Günter Grass**, apărută în cotidianul german **Süddeutsche Zeitung**, considerată antisemită. Iată finalul textului: „Și recunosc, nu mai tac/ pentru că sunt sătul de ipocrizia Vestului;/ de asemenea, sper că mulți/ se vor elibera de tăcere/ și vor cere pro-motorului pericolului recognoscibil/ să re-nunțe la violență/ și vor cere, totoidată, / ca gu-vernele să permită/ un control liber și per-manent/ al potențialului atomic israelian/ și al facilităților nucleare iraniene/ de către o in-stanță internațională.// Doar astfel israelienii

și palestinienii/ și mai mult de atât, toți oa-menii/ care trăiesc unul lângă altul, învrăjbiți/ în această regiune aflată sub ocupația ne-buniei,/ vor putea fi ajutați -/ și noi, la urma urmei, odată cu ei.”

13 PLUS – Anul XV, nr. 1-4 (159)/ianuarie - aprilie 2012

◆ Revista de cultură **13 Plus**, editată la Bacău (redactor-șef **Petre Isache**) este o publicație de ținută, cu un conținut echilibrat și bine structurat.

Din **Dilema exilului lui Caragiale** (material semnat de **Petre Isache**) ne-am oprit la câteva „argumente” legate de „exilul in-terior”: „În opinia noastră – scrie P.I. -, nu comandamentul unor forțe exterioare l-au de-terminat pe I.L.Caragiale să aleagă soluția Berlin. Cred că părintele Cetățeanului tur-mentat ilustrează cazul special al așa-zisului «exil interior» (...) Dilema exilării la Berlin este soluția lipsei de soluții (...) Un scriitor genial, precul I. L. Caragiale se exilează, în primul rând, în personajele sale, cărora apoi le duce dorul. **Exilul din dor de țară. Asta e!** Nu există exil, există exilați. Exilatul Ovidiu, Dante, Caragiale... Fiecare cu dorul său in-confundabil și ireconciliabil.”

P.I. reproduce și două opinii ale lui Nenea Iancu, incredibil de... actuale:

„M-am exilat și atâta tot. Aerul aici îmi priește, sunt mulțumit cu ai mei și nu am ce căuta acolo unde lingușirea și hoția sunt virtuți, iar munca și talentul vicii demne de compătimit”;
„Această strânsură, care n-are nici o nevoie mai presus de cele individuale, care nu poate avea o tradiție și, prin urmare, în nici o împrejurare unitate de gândire și simțire, este departe de a fi ceea ce se înțelege prin cuvintele «societate așezată». Lumea aceasta se aseamănă cu un vast bălci, în care totul este improvizat, totul trecător, nimic înființat de-a binelea, nimic durabil”

◆ Sărutăm dreapta marelui poet **Ovidiu Genaru** pentru acest colosal „De ce”: „Mi-au străpuns craniul cu raze x și mi-au luat tensiunea/ Mi-au lovit genunchii cu ciocănele de piculină/ le-am scos limba bifurcată/ am spus 33/ În sfârșit oculistul m-a întrebat ce citești/ în subtext/ Psihiatrul a forat în subconștient/ Inima ficatul sunt în regulă degetele/ nu-mi tremură pe trăgaci ca la alcoolici/ Măseaua de minte e intactă/ Recunoaște mi-au spus că n-ai nici pe dracul de ce simulezi fericirea?”

PAGINI ROMÂNEȘTI ÎN NOUA ZEELANDĂ – Anul VII, nr. 84/ iunie 2012

„Din România, numai prostii, scan-daluri, inadvertențe și multă, foarte multă în-crâncenare. Uneori fără nici o urmă de dis-cernământ.” Astfel începe editorialul (**România tulburată**) semnat de **Cristi Dumi-tra-che**, un fin observator al realităților din țară, în beneficiul românilor trăitori la antipozii.

Și se încheie cu speranța (care moare ultima): „... încă mai sper la politicieni cărora să le pese de oamenii de rând, de românii noștri, fără de care această țară a noastră ar dispărea de pe fața pământului.”

Cronicar

Claudiu-Nicolae Șimonați

Decor

aripile păsărilor aștern amintiri
coborâte în asfințit
pe ramurile copacilor înfloriți

Femeie

femeie blândă
vis cald al iubirii
ai venit lângă mine
să-mi iei durerea și teama
dăruindu-mi
clipa...

Gânduri

lumină ștearsă, prelinsă ușor
peste somnul adânc;

suflet de piatră,
flori negre,
vise spulberate,
aceleași gânduri

amintiri renăscute...

Sărut

Ți-am strâns în pumn sărutul...
voiam să-i pun aripi,
să-i suflu viață
pentru a zbura măcar o zi
dar nu gândeam că-i plutitor
ca fulgul de nea
și-n palma mea
o să moară

Valul

dără de spumă a mării
pe plaja presărată cu amintiri

Insula iubirii

sunt un naufragiat al timpului
ce se scufundă în valurile calde
din ochii tăi purtându-mă
spre nisipul fierbinte
al țărmlui

Stare de spirit

ating norul și el se împrăștie
dincolo de gânduri
lumina face ordine printre cuvinte

azi sunt tăcut ca un manuscris
uitat în sertar

Umbră pe mal

pe malul mării
femeia împrăștie nisipul ud
valurile îi spală picioarele zvelte
după ea apar și eu
venind ca o umbră
din trecut...

Tablou de primăvară

gândul îți zboară în neant...

e primăvară
pașii au început
să alerge pe alei înverzite

afară s-a așternut
alba mireasmă
inconfundabilă

Eglantina Becheru.

Sirocco

Uneori se oprea din mers și își aco-
perea urechile cu mâinile-i albe. Mașinile, oa-
menii, totul îi părea un țipăt asurzitor. Ura fe-
meile pentru că purtau pantofi cu toc, nu su-
porta copiii pentru că plângeau și detesta băr-
bații pentru că vorbeau tare. Obosise. Trecu-
seră câțiva ani de când se gândise pentru prima
dată la divorț, însă niciodată nu avea suficient
curaj să meargă până la capăt. Se complăcea
într-o căsătorie de formă în care obișnuința lua-
se locul sentimentelor. Nu avea copii și nici
nu își dorise vreodată. De altfel, nici nu ar fi
fost posibil, datorită problemelor medicale ale
soției sale.

– La Amsterdam? De ce acolo și nu la
Roma? De ce nu Viena sau Sinaia?

– Pentru că am nevoie de aer, Angela.
Tu nu înțelegi că mă sufoc? Trebuie să plec, să
mă îndepărtez de orașul acesta, de urletul dis-
perat al vieții, de tine.

– De mine?...

Angela se ridică de pe sofa pe care
stătea și soțul ei, Victor D., profesor de socio-
logie la un colegiu din București.

– Când pleci?

– Sâmbătă.

În momentul în care avionul se des-
prinse de pământ, un sentiment inefabil îi stră-
bătu ființa. Se gândea la săgeata inversă a tim-
pului, la punctul zero al vieții, la toate lucrurile
pe care le-ar face dacă ar mai avea ocazia și la
alegerile care îi hotărâseră soarta. Îl încânta
teoria reversibilității și își zise cu voce scăzută
: „*Ce om mare, Einstein!*”. Își aminti de soția
sa, care în ultimele zile se simțise foarte rău.
Nu-și mai vorbiseră din după-amiaza în care el
o anunțase că vrea să plece la Amsterdam pen-
tru câteva zile. Simțea că o rănisese într-un fel,
însă acum era prea târziu pentru lamentări și
gânduri cenușii.

Era deja seară când ieși din aeroport
și luă un taxi care îl duse până la Aalborg, un-
de se cază pentru următoarele două zile. În
cameră atenția îi fu atrasă de o pictură în stil
renascentist, ce ilustra o femeie privindu-se în
oglină. Pe hol se auzeau vocile turiștilor care
ieșeau în oraș. Era prea obosit și ar fi vrut să
doarmă. Liniște, atât și-ar fi dorit.

Dimineața se trezi devreme, luă micul
dejun la restaurantul hotelului, după care se
plimbă pe străzile aglomerate ale Amsterda-
mului. Îi plăceau vapoarele. Aici găsisese un alt
soi de liniște. Se simțea bătrân. Un bătrân insu-
portabil și singur. Toată viața fusese așa. Se nă-
cuse astfel și nu era nimic de făcut. Își aminti
de studenție și de „Un veac de singurătate”.
Secunde treceau neîmplânzite.

Se trezi deodată în fața unui geam din
spatele căruia o domnișoară îi zâmbea insis-
tent. Scoase din buzunar telefonul mobil pen-
tru a vedea cât este ceasul, dar în momentul
acela un polițist se apropie de el, spunându-i în
mod repetat: „*No pictures, please!*”. Victor își
ceru scuze și îl asigură pe acesta că intenția lui
era alta. Își continuă drumul, oprindu-se în fața
fiecărei vitrine timp de câteva minute, de par-
că ar fi căutat ceva sau pe cineva. Cartierul
Roșu îi trezea amintiri. Nu era pentru prima
dată când venea aici. Când o văzu simți că i se
taie respirația. Nu mai auzea nimic, era doar o
imensă liniște. Avea părul răvășit și era îmbră-
cată sumar. Ținea în mână un eventai de cu-
loare neagră ce o făcea mai feminină ca ori-
când. O privi îndelung, după care intră plin de

incertitudini. O altă fată se grăbi să îi ia locul,
în timp ce ea îl însoțea într-o cameră de mici
dimensiuni, mobilată doar cu un pat, un cuier
și un scaun.

– Credeam că nu te mai găsesc.

– Ce-ți mai face soția, domnule profe-
sor? îl întreabă ironic, în timp ce-și aprindea o
țigară.

– Știi bine că n-am venit aici pentru a
vorbi despre Angela.”

– Și? Ați divorțat?”

– Nu.

– Să nu-mi spui că a murit.

– Încetează, nu fi vulgară! îi răspunse
el enervat.

– Așadar, ai venit iar să-mi îndrugi
povești despre iubire, despre căsătoria noastră,
despre fericire. Îți mărturisesc faptul că la în-
ceput te-am crezut naiv, te-am compătimit
chiar pentru viața ta gri, însă acum sunt cât se
poate de sigură că ești nebun. Întoarce-te la
nevastă-ta și uită de mine!

– Dar ai zis că mă iubești...

– Pentru că o zic de fiecare dată atunci
când clientului îi face plăcere acest lucru.

– Nu, nu vorbi despre clienți, despre
bani, tu nu ești așa.

– Domnule profesor, mă dezamăgești.
Faci mii de kilometri doar ca să mă vezi dez-
brăcată în spatele unui geam și tot nu accepți
ideea că sunt o prostituată. Mai bine ai pleca.
Locul tău nu e aici.

Deschise larg ușa, îl privi încă o dată
și dispăru. La fel cum dispăru și imaginea pe
care el și-o crease despre ea.

Se întoarce la București urându-se pe
sine. Totul îi provoca greață. Pentru o clipă,
chiar, se gândise la sinucidere, dar era scârbit
până și de ideea morții. Nu mai exista Femeie,
paradisul era doar iluzia celor slabi, Omul fu-
sese ucis de universul ce se prăbușise peste el.
Totul dispăruse. Dumnezeu? Nu, el nici măcar
n-a existat vreodată. Când ajunsese acasă, găsi
pe masa din bucătărie un caiet deschis și un
pix lângă el. Nu-i dădu importanță și se în-
dreptă spre dormitor.

– Angela? M-am întors. Ți-am adus
ceva. Sunt sigur că o să-ți placă. Dar nimeni
nu-i răspunse. Ordinea în care erau așezate toa-
te lucrurile îl neliniștea.

– Angela? Își dădu seama că ceva se
întâmplase. Se îndreptă tremurând spre caietul
din bucătărie.

„*Niciunul dintre noi nu mai poate trăi
astfel. Ai avut dreptate atunci când spuneai că
ai nevoie de aer. Ne sufocăm unul pe celălalt.
Ieri am depus cererea de divorț. Sper ca în
final, să îți găsești liniștea.*”

Ieși confuz din casă, îndreptându-se
cu pași mărunți spre stația de metrou. Își cum-
pără un pachet de țigări pe care îl băgă în bu-
zunarul interior al sacoului. O doamnă îm-
brăcată într-o rochie roșie se așază pe scaunul
alăturat. I se părea vulgară, îi amintea de Am-
sterdam. La Romană, ea își trecu mâna prin păr-
ul castaniu, după care coborî. El se ținea după
ea. Se simți urmărită și își întoarse privirea. O
lovi atât de puternic, încât aceasta se prăbuși
pe cimentul rece. Oamenii își continuau dru-
mul grăbiți, de parcă nimic nu s-ar fi întâm-
plat. Victor D., profesor de sociologie, urcă în-
cet treptele, simțind cum liniștea îi pătrundea
prin pori. Era pustiit, ars pe interior, ca și când
un vânt nimicitor i-ar fi uscat sentimentele.

Paul Mihalache

Universuri fără numitor comun

Da, Alice, încerc să-mi aduc aminte

noaptea în care urcam până la Via dei Porta, de
unde se vede aproape întregul oraș. Eram doi
străini improvizați pe coasta Adriaticii, pro-
veniți din universuri fără numitor comun, care
mâncam cornuri și beam cafea la trei dimi-
neața pe Guardiello sau Chiadino și, abia ce ne
cunoscusem, despărțirea devenea iminentă,
inevitabilă. Tu nu te gândeai la astfel de lu-
cruri, veșnic pierdută în lumea ta – o lume si-
nonimă visării, confuziei – iar eu realizând cu
mult înainte că destinul meu este căutarea,
drumul celor ce pornesc noaptea pe străzile în-
tunecate, cu Alice, cu Marta, cu Beatrice, spre
câte o crâsmă unde un negru cântă jazz la
saxofon și fumul gros de țigară pare un tavan
fals deasupra meselor, spre țărmul cine știe că-
rei mări, spre nici o destinație.

Știu că acum îți este suficient să în-
chizi ochii pentru a retrăi acele nopți în care
eram doar noi, marea, câte o pisică pe străzile
întunecate, căci întotdeauna ai preferat să tră-
iești din amintiri – privirea ta mă durea în cear-
safurile îngălbenite ale câte unui motel de mâ-
na a doua, când îmi mângâiai absentă părul,
amândoi fumând extenuați, mult după primele
raze de soare și nu mă lăsați niciodată să pă-
trund în lumea ta ciudată, cu zeci de ecouri in-
tersectându-se, cu lacrimi curgând din senin, și
cu accese de fericire nereținută și săruturi pă-
timașe, care mă făceau să uit într-o clipă toate
întrebările pe care nu ți le puneam.

*Ci sono momenti in cui dovete essere
ai dolori, ma sembra essere l'unico senso de-
cent*, mi-ai spus într-o dimineață ploioasă,
când ne îndreptam ținându-ne de mână spre
Universitate. Ne-am oprit în Piazzale Europa,
tu n-aveai nici un chef să intri la cursuri, iar eu
să te mai las în pace, că prea te băteam la cap
de la un timp cu literatura hispanică și cu căr-
țile alea din care nu pricepeai nimic. Dar nu
cărțile mele erau problema, ci distanța dintre
noi, faptul că lumile noastre nu se puteau în-
tâlni, deși mergeam amândoi la cursuri, iar
noaptea ni le petreceam aproape întotdeauna
împreună..

E totul atât de sterp aici, Alice, încât
nu am cum să nu-mi aduc aminte cu nostalgie
de zilele însoțite de pe țărmul Adriaticii, și to-
tuși mi-e atât de greu să vorbesc despre tine.
Orice poezie este, în mod inconștient, aproape
mistic, autobiografică, și eu încerc acum să
scriu despre tine, care m-ai fascinat din prima
clipă pentru distanța de netrecut care se impu-
nea între tot ceea ce eram obișnuit să numesc
realitate și lumea visării de care te înconjurai
în chip atât de firesc.

Eu aici, atent să nu-mi dea cafeaua în
foc, cu o jumătate de ochi pe agenda de confe-
rințe minuțios însemnate în ordinea impor-
tanței – întâlniri de la care nu pot lipsi sub nici
o formă – tu în Quebec, ori în Montreal, în
Hong Kong, sau prin studiourile hollywoodi-
ene, muză, mascotă, apoi curvă a vreunei trupe
de actori, pe care-i vei uita cu desăvârșire în
doar câteva săptămâni, căutând vreun cerșetor
prin mahalalele pariziene pentru a-i zâmbi și ai
atinge părul cu degetele, depărtându-te apoi
fericită, convinsă că e imposibil să fi făcut alt-
fel.

Mi-e frică să te întreb acum dacă m-ai
iubit, căci în viața ta nimic nu părea să lase
într-adevăr urme și, abia târziu, am realizat că
nu spre trecut îți era ațintită privirea aceea care
mă chinuia într-atât, ci spre o cu totul altfel de
visare, paralelă oricărui timp, oricărui prezent.

Ceea ce pentru mine a fost de la
început doar o sângereare trebuie să fie pentru
tine atât: Trieste – o carte poștală cu doi pisici
într-o pălărie cu boruri negre.

Concursul Național de Literatură „Agatha Grigorescu Bacovia” (EDIȚIA A VI-A)

◆ Asociația Culturală „Agatha Grigorescu Bacovia” și Primăria Orașului Mizil organizează ediția a VI-a a *Concursului Național de Literatură „Agatha Grigorescu Bacovia”*.

◆ Regulament

Participanții vor trimite, până la data de 15 septembrie 2012 (data poștei):

Pentru **SECȚIUNEA POEZIE** - maximum 15 poezii, încadrate în format „A4” (cel mult 8 pagini culese cu Times New Roman, corp 14, obligatoriu cu diacritice), pe suport electronic (e-mail sau CD).

Pentru **SECȚIUNEA PROZĂ** - maximum 12 pagini format „A4”, culese cu Times New Roman, corp 14.

Pentru ambele secțiuni textele se semnează cu numele real (dacă autorul dorește să fie publicat sub pseudonim va specifica acest lucru). Se anexează un CV, care va cuprinde, obligatoriu adresele de corespondență (domiciliul, e-mail, nr. de telefon) și o fotografie (format carte poștală) în JPEG sau TIF.

CD-urile expediate prin poștă se trimit pe adresa: *Asociația Culturală Agatha Grigorescu Bacovia, str. Agatha Bacovia, nr. 13A, Mizil, județul Prahova.*

Textele prin e-mail vor fi expediate la adresa:
lucian_manailescu@yahoo.com

Vom confirma primirea textelor imediat ce acestea ne-au parvenit.

Atenție! – nerespectarea regulamentului atrage după si-ne eliminarea din concurs.

Juriul va acorda Marele Premiu, câte trei premii pentru fiecare secțiune și mai multe mențiuni.

Câștigătorii vor fi anunțați din timp pentru a participa la festivitatea de premiere, urmând să confirme prezența. În cazul neprezentării la festivitate premiul se redistribuie

Vă rugăm să trimiteți materialele de concurs cât mai repede, pentru a evita situația din 2011, când membri juriului au fost nevoiți să citească, în două săptămâni, câteva mii de pagini.

Succes!

Cornel DIACONU

Țața Veta

– Uite-o și pe țața Veta! Und’ s-o fi ducândă ea, la ora asta... E amărâtă rău, bre. Pi, dacă-i singură... I-a murit omu’; zic eu, dacă nu greșesc, că să tot fie vro zece ani de-atunci. Lucra pă la pădure, săracu’!... Încărca niște lemne într-o mașină și-a căzut un buștean de-ăla pă el. A murit pă loc.

Și țața Veta asta are, propriu-zis, pensie după urma lui; da-i mică, bre. Vai de capu’ ei, amărâta!... Cu ce-o fi trăindă, nu știu. O mai ajută lumea, cu te miri ce. Greu e să stai la mila altuia... Că ei i-a murit și-un copil, când era ea mai tânără. Ce jale-a fost! Aci-n gărlă... Era vară. Și Dorel ăsta, să fi-avut vro unspe-doișpe ani, cam atât să fi-avut, să scâlă, că dacă era vară. Acu nici eu n-am priceput, cum di nu l-a văzut nimeni. L-a găsit cineva, coloșa mai jos; se-ne-case adică.

Mă duc într-o zi la biserică. Și-a vinit și ea. Știți cum e, când să termină lirturghia, să face-un picuț di harababură, adică; cum să mă exprim, trece-olecuță di timp până-și pregătește preotu’ miruitu’. Totă lumea s-a așezat la coadă, numa țața Veta... pă lângă castronu cu anafură. N-a fost nimenea atent la ce face ea acolo. Și când s-a dus ăștia miruiți să ia anafură, mai ia anafură dacă ai di unde. Pisemne că i-a fost foame, bre, săraca... A golit tot castronu-ăla di pâine.

Apăi a-început lumea să boscorodească. Atunci s-a sesizat și părintele: „Ce făcuși, țață Veto?” „Luai și eu anafură, părinte!”... A fost răsu’ draculi, ce mai...

Da’ ea, țața Veta, nu s-a sinchisit, că-i cam dilie. Nici preotul nu i-a mai zis nimica. A chemat-o, după aia, și i-a dat o sacoșă cu din ce promise el de la enoriași. Pisemne că i-a fost di folos colacii popii, că de-atunci nu mai scapă nici o slujbă. Și popa-i dă, că are di unde! Dar din dar să face rai, așa-i?

E, bre, e cumsăcade și părintile-ăsta-l nostru. Am auzit și eu că nu peste tot ar fi așa, adică e câte unii și mai hapsâni, pă ici, pă colo. Nici eu nu prea-nțeleg... Pi, dacă tot te-ai făcut popă, normal ar fi să exprimi bunătatea lu Dumnezeu, nu să te dai la alte matrapaslăcuri. Că, zău! e urât bre, să te vorbească lumea di rău... Pă mine poate să mă vorbească, că eu nu-s popă. Pi cum să mă mai duc la biserică, dacă știu că una zic și alta fac? E rușinos tare, eu așa crez... Da’ al nostru, nu!... E cumsăcade, cum nu să ezistă.

Să vă mai zic una; tot cu țața Veta asta... Că dacă-i cam dilie... Era vară; ca acuma di cald. Mai dinjos di puntea asta pă care merg eu acasă, s-a făcut un fel di lăstăriș. Cam izolat oleacă. Țața Veta, ce-a făcut; s-a băgat în boscheții-ăia, propiu-zis să se spele. Și-a dat jos hain’li și s-a băgat în gărlă. Cam măricică apa. unde s-a băgat ea. Un drac di copil, pisemne c-a urmărit-o, ce-a făcut: s-a furișat pă-n lăstărișu-ăla și i-a luat babii hainili.

E-hei! a fost circu’ de pă lume... C-a stat vro oră-n apă, săraca! Și-apoi a văzut-o Geana, cum vă spusei, și s-a dus acolo la ea.

Da’ și copilu-ăsta-l lu’ Ciulin, nu trebuia să procedeze așa. Eu crez că și Săndel a fost cam nesimțit, adică.

Apăi și-a primit-o și el; cu vâră și-ndesat a luat-o când a auzit tac-su di ispravă. Cum să vă zic? S-a făcut cuminte, ce nu să ezistă, de-atunci.

Revista Fereastră

Publicație editată de: Asociația Culturală “Agatha Grigorescu Bacovia” - MIZIL

Cod fiscal: 230324460; Cod IBAN:RO60RZBR0000060010080523, deschis la “Raiffeizen Bank” - filiala Mizil

Redacția

Str. Agatha Grigorescu Bacovia”, nr. 13A

Telefoane: 0244251144; 0722653808 - director; 0769210763 - redactor șef;

E-mail: lucian_manailescu@yahoo.com

Director: *Emil Proșcan*, Redactor șef: *Lucian Mănăilescu*

Autorii materialelor publicate răspund în mod direct de conținutul acestora. Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază

Cei ce doresc să-și procure vatianta tipărită a revistei o pot solicita pe e-mailul redacției. Prțul unui număr 5 lei (incluzând contravaloarea cheltuielilor de expediere. Banii vor fi virăți în contul Asociației “Agata Grigorescu Bacovia”

Abonamentele pot fi făcute pe adresa redacției. Costul unui abonament este de 5 lei pe număr (minimum 3 numere), incluzând și cheltuielile de expediere. Contravaloarea abonamentului va fi achitată fie prin mandat poștal (pe adresa redacției), fie prin virament, în contul nostru, reproduș mai sus. În cazul în care ați făcut abonament anunțați, prin e-mail, redacția.

Miruna Ștefana Belea

autoportret

eu
sunt strănepoata lu
crețu-
crețu, de făcea cu gură de lup.
de făcea de bine ori de rău,
n-am aflat
și dacă nu mi-ar fi dragă legenda
m-aș îndoi chiar de faptul
că făcea cu gură de lup.

eu
am crescut cu povești cu vrăjitori
și preoți care îi înving întotdeauna
cu ajutorul sfinților,
dar despre taica crețu nu am auzit
să fi fost învins.
pesemne era un vrăjitor aparte,
cu o gură de lup strașnică.

sunt strănepoata unui mag!
n-am talente vrăjitoarești, ce-i drept,
trăiesc secular,
într-o casă cu gresie și cu faianță
cu părinți și cu animale de pluș.

nu am văzut niciodată
o gură de lup
așa cum mi-o imaginam la taica:
uriasă, înspăimântătoare,
mâncând orice cu oasele ei albe,
mișcându-se tainic-
cocor cu dinți ca niște degete
ușoară ca o umbră-a unui nor.

crețu
a murit de mult
dar se mai aude și acum prin sat
de isprăvile lui
și mulți săteni care mă văd pe drum
mă salută indiferent
ca și cum n-aș fi decât o umbră,
o amintire a lui crețu.

eu
nu sunt decât
gura de lup
rămasă de la taica.

Tincuța Horonceanu Bernevic

Lumea lui Tudor

Dincolo de ușile albe
Lumea era o minge de plastilină
Pe care Tudor o ținea în mâinile mici
Și-i dădea formă de inimă
Când era supărat își lipea lumea de obraz
Și-i asculta ticăitul inimii
Spunând că acesta este ceasornicul lui
Dumnezeu
Lumina curgea în el prin perfuzii albe ca
firele de lună
Într-o zi Tudor a uitat să mai rădă
Apoi s-a făcut noapte și râsul
s-a transformat în pasăre
A întins mâna și a hrănit pasărea din palmă
N-a putut s-o ajungă din urmă
Țin în mâini o minge de plastilină
Și știu că dacă-i dau formă de inimă

Ea va începe să bată ca un ceasornic
Luându-se la întrecere cu inima mea.

Corina Ciucă

Exercițiu de întuneric

„Ajută-mă să mă târăsc!
Mă doare pământul prietene.”
N-ai vrut s-ascuți nimic.
Te prefăceai c-aduni liniște
într-o pălărie veche,
din urletele mute care se auzeau de peste tot,
din guri de pământ care mă dureau.

„Ajută-mă să mă târăsc, prietene!”
Noaptea s-a lăsat adânc peste oraș,
iar eu te-am rugat să lași lumina aprinsă –
știaai cât urăsc să nu văd întunericul
când vine.

Pleoapă dupa pleoapă,
Strat după strat,
tu doar mi-ai cojit privirea,
cum ai jupui o zi de lumina.

E al naibi de frig și întuneric.

Sunt singur prietene
și ce e mai tragic
nici nu-ți simt lipsa.
Noptea

nu
mă
mai
sperie.

Paula Cotoi

Galaxia JKI***

Copilul mi-a zâmbit de parcă
Mâna lui prea mică
Ținea Carul Mare
Și îl strângea cu putere
De ultima stea.
Buzele lui uscate
Și ochii
Zâmbeau,
Câtă vreme degetul arătător muta stelele,
Desenând frica.
Copilul a văzut Soarele, noaptea.

Caliopei Dicu

Ultimul vers

Ultimul vers m-a părăsit
în deșert
Risipit printre cactuși.
Atâția ani obosiți parcă
- o întreagă adunare – o nuntă –
Toate iubirile au un miez depărtat
O sămânță de coajă de perla.
Se face noapte!
Sunt sora care nu vrea
să uite de rude
care fuge după anotimpuri
cu plasa de fluturi,
care așteaptă pe cineva
să deseneze în jur un cerc
din care să nu iasă până la Înviere.

Florina Isache

Prea mult zgomot pentru nimic

Lucrurile deveniseră străvezii
în jurul nostru
și ne era teamă să le spunem pe nume.

Ne priveam în ele.
În fotografia mea cu tine, eram doar eu.

Cutia toracică rămăsese deschisă.
Nisipul curgea printre coaste, cu zgomot.

Mihaela Manea

Cântec de leagăn

Uită-mă, iubitul meu
obosit
ai căzut
dar eu sunt cea care nu

mă mai pot ridica

de nicăieri.
Uită-mă, pentru că am fost
doar un moment
strâmb
ce n-a știut că nu se poate opri
că trebuie să curgă, mai departe,
făcând loc marilor ceasuri
cărora nu le aparține.
Uită-mă
de acolo de unde nu bate nici vântul
nici privirea mea până la tine.
Eu o să rămân aici,
cu copilul nostru nenăscut în brațe,
până când vei fi îndeajuns de departe
să nu-mi mai poți auzi cântecul de leagăn.

Silvia Goteansci

iepuri din pălărie

Când voi fi mare o să fiu
magician,
așa se gândea mihai și se hrănea
cu gândul acesta

și răutatea corpului său
se hrănea cu gândurile acelea,

nu știu, nu știu care va fi steaua lui,
dar medicii spun că va cădea sigur
în câteva zile

și acolo unde va cădea,
vom amplasa o arenă de circ,

va fi mare spectacol și multe bilete vândute,
cai arabi,
urși dresați,
porumbei negri,
mihai va scoate iepuri din pălărie
și spectatorii vor plânge.

IMPORTANT !

Data de primire a textelor pentru
Concursul Național de Literatură
„Agatha Grigorescu Bacovia” se
prelungeste până la 15 septembrie
a.c. - data poștei.